

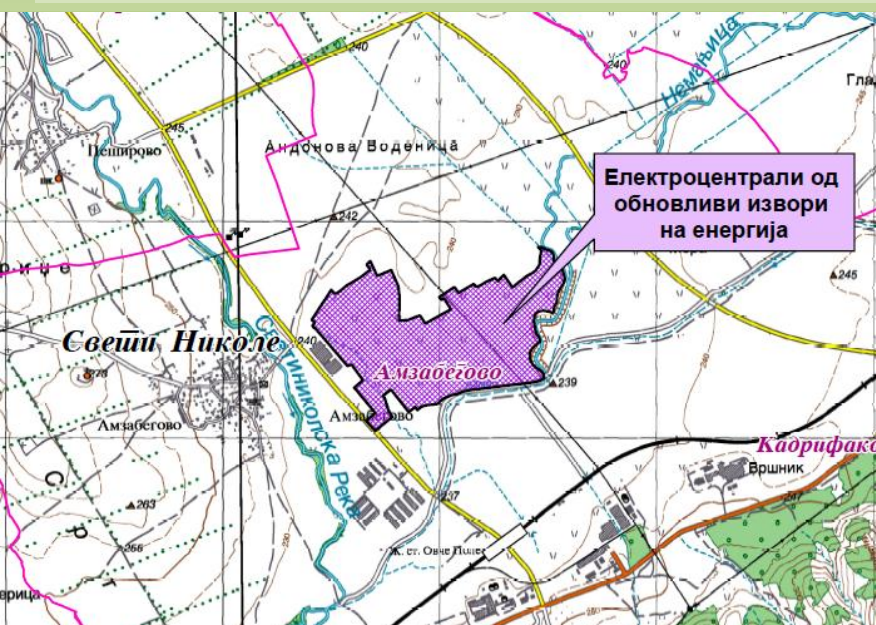

ДЕКОНС-ЕМА | Друштво за Еколошки Консалтинг

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА

УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ЗА ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛИ ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ НА ЕНЕРГИЈА КО АМЗАБЕГОВО, ОПШТИНА СВЕТИ НИКОЛЕ

НАЦРТ ВЕРЗИЈА

Октомври, 2019

ДЕКОНС-ЕМА | Друштво за Еколошки Консалтинг

ул. „Метрополит Теодосиј Гологанов“ бр. 44-1/4, 1000 Скопје

Тел/фах 02 3246 402,

e-mail: office@ema.mk

План: Урбанистички план вон населено место за изградба на Електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, Општина Свети Николе

Надлежен орган за донесување на Планот: Министерство за транспорт и врски

Документ: Извештај за Стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички план вон населено место за изградба на Електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, Општина Свети Николе

Клиент: Агенцијата за планирање на просторот

Број на договор: 0307-75/1 од 30.10.2018

Протокол бр. 3 за изработка на Извештај за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (бр. 0507-337/4 од 27.09.2019)

Статус: Нацрт верзија

Подготвено од:

- Менка Спировска, дипл. биолог, овластен експерт за СОЖС;
- Трајче Митев, дипл. професор по биологија, овластен експерт за СОЖС;
- Јулијана Никова, дипл. инж. технолог, овластен експерт за СОЖС.

Потписник на Извештајот за СОЖС: Трајче Митев

„ДЕКОНС-ЕМА“ ДООЕЛ Скопје
Управител
Менка Спировска

Датум:

Октомври/2019

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-770/1
Датум: 08.02.2017 година

УВЕРЕНИЕ

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

Митев Митко Трајче роден на 23.02.1983 година во Скопје, дипломирал на ден 12.03.2009 на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје на Природно-математички факултет, го положи стручниот испит за стратегиска оцена на животната средина на ден 31.01.2017 година и се стекна со статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина и ги исполнува условите утврдени во член 85 став 2 од Законот за животна средина, а со тоа се стекнува со право да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Bashkim Ameti

М.П

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

ПОТВРДА

за положен стручен испит за стекнување на статус експерт за
стратегиска оцена на животната средина

СПИРОВСКА АРИТОН МЕНКА

дипломиран биолог од Скопје, родена на 28.12.1951 година, во Скопје, Република Македонија, на ден 04.06.2009 година, го положи **стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратегиска оцена на животната средина**, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стратегиска оцена на животна средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање, и се стекна со **статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина** и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина, со тоа се стекнува со право да биде вклучена во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Оваа потврда се издава врз основа на член 68 од Законот за животната средина ("Службен весник на Република Македонија" број 53/05, 81/05, 24/07 и 159/08).

Министерство за животна средина
и просторно планирање

Министер,
Др. Неџати Јакупи

Број 07-2037/35
29.06.2009, година

Комисија за полагање на стручен испит за
стратегиска оцена на животната средина

Претседател,
М-р Јадранка Иванова

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

ПОТВРДА

за положен стручен испит за стекнување на статус експерт за
стратегиска оцена на животната средина

НИКОВА Љубомир ЈУЛИЈАНА

дипломиран инженер технолог од Скопје, родена на 27.11.1971 година во Кочани, Република Македонија, на ден 28.03.2013 година го положи **стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратегиска оцена на животната средина**, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стратегиска оцена на животна средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање, и се стекна со **статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина** и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина, со тоа се стекнува со право да биде вклучена во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Оваа потврда се издава врз основа на член 68 од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05; 81/05; 24/07; 159/08; 83/09; 48/10; 124/10; 51/2011 и 123/12) и е со важност од пет години, почнувајќи од денот на издавањето на истата. За продолжување на потврдата за дополнителни пет години, треба да се поднесе барање за продолжување на потврдата до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Министерство за животна средина
и просторно планирање

Министер,
Abdilaqim Ademi

Комисија за полагање на стручен испит за
стратегиска оцена на животната средина

Претседател,
Drazen Gortev

Број 07-1655/32
20.03.2013, година

ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Трговски регистар и регистар на други правни лица

www.crm.com.mk

Број: 0809-50/150120180052744

Датум и време: 19.9.2018 г. 10:58:23

ПОТВРДА
за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6247717
Назив:	Друштво за еколошки консалтинг ДЕКОНС-ЕМА ДООЕЛ увоз-извоз Скопје
Седиште:	МИТРОПОЛИТ ТЕОДОСИЈ ГОЛОГАНОВ бр.44-1/4 СКОПЈЕ - ЦЕНТАР, ЦЕНТАР

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	74.90 - Останати стручни, научни и технички дејности, неспомнати на друго место
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Нема

Правна поука: Против овој реален акт може да се изјави приговор до Централниот регистар на Република Македонија во рок од 8 дена од денот на приемот.

Изготвил:

Овластено лице:

СОДРЖИНА

1	ВОВЕД	10
2	ВОВЕД ВО СТРАТЕГИСКАТА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	11
2.1	ЦЕЛИ НА СТРАТЕГИСКАТА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА.....	11
2.2	ПРАВНА РАМКА СО КОЈА СЕ РЕГУЛИРА ПОСТАПКАТА ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА.....	11
2.3	ИНТЕГРИРАЊЕ НА ПОСТАПКИТЕ ЗА ПОДГОТОВКА НА СОЖС И УПВНМ.....	12
2.4	МЕТОДОЛОГИЈА ЗА СОЖС.....	14
2.4.1	Постапка за СОЖС.....	14
2.4.2	Определување на потребата и обемот на СОЖС и учество на јавноста.....	16
2.4.2.1	Учество на јавноста.....	16
2.4.3	Клучни елементи/информации во Извештајот за стратегиска оцена на животната средина.....	17
2.5	СПРОВЕДЕНИ СОЖС АКТИВНОСТИ.....	17
3	КРАТОК ПРЕГЛЕД НА СОДРЖИНАТА, ГЛАВНИТЕ ЦЕЛИ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ И ВРСКАТА СО ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ/ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ	19
3.1	КРАТОК ПРЕГЛЕД И СОДРЖИНА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ.....	19
3.1.1	Опис на постојна состојба.....	19
3.1.2	Планирана состојба.....	28
3.2	ПРЕДМЕТ И ГЛАВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ.....	35
3.3	КОРЕЛАЦИЈА НА ЦЕЛИТЕ НА ПЛАНОТ СО ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ/ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ И ЦЕЛИ НА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА.....	35
4	РЕЛЕВАНТНИ АСПЕКТИ НА МОМЕНТАЛНАТА СОСТОЈБА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	52
4.1	ГЕОГРАФСКА ПОЛОЖБА И ДЕМОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ.....	52
4.2	ЗДРАВЈЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО.....	55
4.3	КЛИМАТСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ И КВАЛИТЕТ НА ВОЗДУХОТ.....	56
4.3.1	Квалитет на воздухот.....	57
4.4	КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ.....	57
4.5	БУЧАВА.....	59
4.6	ХИДРОГРАФСКИ И ХИДРОГЕОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ.....	60
4.7	ПОЧВА.....	61
4.7.1	Релјефни карактеристики.....	61
4.7.2	Тектонски и сеизмолошки карактеристики.....	62
4.7.3	Користење на земјиштето и економски развој.....	62
4.8	БИОЛОШКА РАЗНОВИДНОСТ, ПРИРОДНО НАСЛЕДСТВО И ПРЕДЕЛ.....	65
4.9	КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО.....	68
4.10	МАТЕРИЈАЛНИ ДОБРА.....	69
4.10.1	Сообраќајна поврзаност.....	69
4.10.2	Хидротехничка инфраструктура.....	72
4.10.3	Снабдување со електрична енергија и телекомуникација.....	73
4.10.4	Управување со отпад.....	74

5	КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО ПОДРАЧЈАТА КОИ БИ БИЛЕ ЗНАЧАЈНО ЗАСЕГНАТИ И СОСТОЈБА БЕЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНОТ	75
6	ОБЛАСТИ КОИ СЕ ОД ПОСЕБНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, ОД АСПЕКТ НА ЗАШТИТА НА ДИВИТЕ ПТИЦИ И ХАБИТАТИТЕ	78
7	ЦЕЛИ НА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ОДРЕДЕНИ НА НАЦИОНАЛНО ИЛИ МЕЃУНАРОДНО НИВО.....	85
7.1	Цели на СТРАТЕГИСКАТА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА.....	87
8	ВЕРОЈАТНИ ЗНАЧАЈНИ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ	94
8.1	Можни влијанија од имплементација на Планот и мерки за намалување на влијанијата.....	95
9	АНАЛИЗА НА АЛТЕРНАТИВИ	107
10	ПЛАН ЗА МОНИТОРИНГ ВРЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНОТ ОД АСПЕКТ НА ЖИВОТНА СРЕДИНА.....	110
11	ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ	116
12	НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ.....	119
12.1	ВОВЕД.....	119
12.2	ВОВЕД ВО СТРАТЕГИСКАТА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА (СОЖС).....	119
12.3	РЕЗИМЕ/КРАТОК ПРЕГЛЕД НА СОДРЖИНАТА, ГЛАВНИТЕ ЦЕЛИ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ И ВРСКАТА СО ДРУГИТЕ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ/ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ.....	120
12.3.1	Корелација на целите на планскиот документ со други релевантни планови, програми/плански документи.....	123
12.4	РЕЛЕВАНТНИ АСПЕКТИ ЗА МОМЕНТАЛНАТА СОСТОЈБА ВО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	123
12.5	КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО ПОДРАЧЈАТА КОИ БИ БИЛЕ ЗНАЧИТЕЛНО ЗАСЕГНАТИ И СОСТОЈБА БЕЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНОТ	124
12.6	ОБЛАСТИ КОИ СЕ ОД ОСОБЕНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ОД АСПЕКТ НА ЗАШТИТА НА ДИВИТЕ ПТИЦИ И ХАБИТАТИТЕ.....	125
12.7	ЦЕЛИ НА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА УТВРДЕНИ НА НАЦИОНАЛНО И МЕЃУНАРОДНО НИВО	125
12.8	ВЕРОЈАТНИ ЗНАЧАЈНИ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ	126
12.9	АНАЛИЗА НА АЛТЕРНАТИВИ	126
12.10	План за мониторинг врз имплементацијата на Планот од аспект на животна средина	127
12.11	Заклучоци и препораки	127
13	КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА.....	151

Листа на слики

Слика 1	Интегрирање на постапката за СОЖС и подготовката на УПВНМ	14
Слика 2	Чекори/фази на СОЖС	15
Слика 3	Местоположба на планскиот опфат	20
Слика 4	Приказ на планскиот опфат на сателитска снимка.....	21
Слика 5	Ажурирана геодетска подлога	22
Слика 6	Постојна состојба во планскиот опфат	25
Слика 7	Инвентаризација на изграден градежен фонд, вкупна физичка супраструктура и изградена комунална инфраструктура.....	26
Слика 8	Документациона основа	27
Слика 9	Попречен профил на регионалниот пат Р1204	30

Слика 10 Структура на Новопланирани индустриски улици “1”, “2”, “3” и “4”	31
Слика 11 Синтезен план	34
Слика 12 Општина Свети Николе во рамките на Р. Македонија и населени места во општина Свети Николе	52
Слика 13 Објекти во опкружувањето на планскиот опфат	55
Слика 14 Климатска карта на РМ, со приказ на пошироко опкружување на планскиот опфат ...	57
Слика 15 Емисии на стакленички гасови според сценариото без мерки	58
Слика 16 Општ приказ на сливните подрачја и носечките водотеци во сливот на реката	60
Слика 17 Река Азмак.....	61
Слика 18 Сеизмолошка карта	62
Слика 19 Намена на земјиштето во планскиот опфат и пошироко	65
Слика 20 Овчеполски рамничарски предел на предметниот опфат	67
Слика 21 Реонизација и категоризација на просторот за заштита	68
Слика 22 Културно историско наследство во Република Македонија	69
Слика 23 Сообраќајна поврзаност	70
Слика 24 Систем на населби и сообраќајна мрежа	71
Слика 25 Водостопанска и енергетска инфраструктура за плански опфат	73
Слика 26 Предложено подрачје за заштита - Парк на природата „Овче Поле“	78
Слика 27 Солени почви со хазмофитска вегетација	79
Слика 28 Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“	81
Слика 29 Емералд подрачја во Република Македонија	82
Слика 30 Граници на предложеното НАТУРА 2000 подрачје „Овче Поле“	84

Листа на табели

Табела 1 Клучни учесници за спроведување на постапките за подготовка на УПВНМ и СОЖС	12
Табела 2 Билансни показатели за постојна состојба	23
Табела 3 Граници на планскиот опфат	28
Табела 4 Нумерички показатели	28
Табела 5 Билансни показатели за планирана состојба	29
Табела 6 Корелација на целите на Планот со целите на релевантните национални, регионални и локални плански и стратешки документи.....	37
Табела 7 Преглед на бројот на население по населени места во општина Свети Николе	53
Табела 8 Национална припадност на населението	53
Табела 9 Структура на население во општина Св. Николе според пол	54
Табела 10 Број на активни деловни субјекти во општина Свети Николе според големина	63
Табела 11 Преглед на активни деловни субјекти во општина Свети Николе по сектори на дејност според НКД	63
Табела 12 Преглед на структура и број на занаетчии по област на делување	64
Табела 13 План за мониторинг	111

Листа на акроними

НЕАП - Национален Еколошки Акционен План
ОВЖС - Оцена на влијанијата врз животната средина
СОЖС - Стратегиска оцена на влијанијата врз животната средина
МЖСПП - Министерство за животна средина и просторно планирање
УПВНМ – Урбанистички план вон населено место
ЈКП - Јавно Комунално Претпријатие
КО - Катастарска општина
ОИЕ – Обновливи извори на енергија

1 ВОВЕД

Со цел да се урбанизира и дефинира намената на земјиштето на кое се планира изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија (фотоволтаични електроцентрали), Агенцијата за планирање на просторот, по нарачка на Министерството за транспорт и врски и Министерството за Економија, започна постапка за изработка на Урбанистички план вон населено место за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе (во понатамошниот текст УПВНМ или планска документација).

Изработката на УПВНМ произлегува од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18), Законот за градење („Службен бесник на РМ“ бр. 130/09, 124/10, 18/11 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18, 168/18) и подзаконските акти, како и Годишната Програма за финансирање на изработка на урбанистички планови, Регулациски планови на Генерални урбанистички планови, Урбанистичко-планска документација и Урбанистичко-проектни документации за 2019 година („Службен бесник на РМ“ бр.16/19), ***точка 1.4, која гласи: Изработка на урбанистички планови, урбанистичко-плански документации или урбанистичко-проектни документации за потребите на Министерството за економија согласно Законот за енергетика.***

Директивата за стратегиска оцена на животната средина (2001/42/ЕС) и Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 88/19), бараат одредени планови, програми и стратегии, за кои постои веројатност дека би можеле да имаат значително влијание врз животната средина, да бидат предмет на Стратегиска оцена на животната средина (СОЖС).

Врз основа на горенаведеното, како и склучениот Договор за јавна набавка за изработка на извештаи за стратегиска оцена на влијанието на животната средина помеѓу Агенцијата за просторно планирање (бр. 0506-16/23 од 29.10.2018) и Друштвото за Еколошки Консалтинг „ДЕКОНС-ЕМА“ ДООЕЛ Скопје (бр. 0307-75/1 од 30.10.2018), договорните страни потпишаа Протокол бр.3, консултантскиот тим на Друштвото за Еколошки Консалтинг „ДЕКОНС-ЕМА“ ДООЕЛ Скопје да подготви Извештај за стратегиска оцена на животната средина за УПВНМ за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе, со површина од 48,721 ha (Агенцијата за просторно планирање: бр. 0507-337/4 од 27.09.2019, Друштвото за Еколошки Консалтинг „ДЕКОНС-ЕМА“ ДООЕЛ Скопје бр. 0307-41/1 од 01.10.2019).

2 ВОВЕД ВО СТРАТЕГИСКАТА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Стратегиската оцена на животната средина е систематски процес во кој се земаат предвид одредени превентивни мерки, кои овозможуваат заштита на животната средина од сите можни аспекти, во процесот на планирање или донесување на одлуки на ниво на „стратегиски акции“ или политики, планови и програми. Тоа е алатка која ќе го подобри севкупниот квалитет на планирањето и програмирањето на идните активности, овозможувајќи подобро разбирање на планирањето и подобри перспективи за одржливиот развој. Компонентите на СОЖС, односно нејзините цели се различни, но во оваа декада се препорачува и очекува дека климатските промени и биолошката разновидност се две силни компоненти кои треба да имаат предност при просторното планирање во Република Македонија.

2.1 Цели на Стратегиската оцена на животната средина

- Да обезбеди механизам за идентификација, опис, евалуација и известување за влијанијата/ефектите на планскиот документ врз животната средина;
- Одговорните органи (донесувачите на планскиот документ) да подготват извештај за можните значајни влијанија на планскиот документ врз животната средина и анализа на реални алтернативи;
- Да се спречат, намалат и неутрализираат негативните влијанија врз животната средина. Зголемувањето на позитивните влијанија може, исто така, да биде придобивка од СОЖС процесот;
- Да се обезбедат пообемни консултации и ангажирање на заинтересираните страни, други одговорни тела, органи на власта и јавноста уште во раната и ефективна фаза на подготовка на планскиот документ;
- Да се обезбеди мислење од јавноста (извештаи од консултации со јавноста) со која ќе се прикаже како резултатите од оцената на животната средина и мислењата, презентирани за време на постапката за СОЖС, се земени предвид во конечната верзија на планскиот документ;
- Да обезбеди следење на значајните влијанија врз животната средина од имплементацијата на планскиот документ од страна на надлежните органи, обезбедувајќи на тој начин идентификација на непредвидените негативни влијанија во рана фаза на имплементација на планскиот документ и преземање мерки за подобрување на состојбата, кога тоа е потребно.

Придобивките од спроведување на стратегиската оцена на животната средина се:

- Флексибилност и консензус во процесот на планирање;
- Интегрирање на социјалните, економските и аспектите на животната средина;
- Меѓусекторска соработка;
- Земање предвид на националните, регионалните и локалните потреби и цели;
- Земање предвид на целите за заштита на животната средина;
- Конзистентност со стратешките определби за одржлив развој;
- Добивање вистинити и реални информации, кои ќе им помогнат на носителите на одлуки на повисоко ниво во донесување на истите.

2.2 Правна рамка со која се регулира постапката за Стратегиска оцена на животната средина

Постапката за спроведување стратегиска оцена на животната средина е дефинирана во поглавје X од Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 88/19), при што стратегиска оцена се спроведува на плански документи

кои се подготвуваат во областа на земјоделството, шумарството, рибарството, енергетиката, индустријата, рударството, транспортот, регионалниот развој, телекомуникациите, управувањето со отпадот, управувањето со водите, туризмот, *просторното и урбанистичкото планирање и користење на земјиштето*, на Националниот акционен план за животната средина и на локалните акциони планови за животната средина, како и врз сите стратегиски, плански и програмски документи со кои се планира изведување на проекти за кои се врши оцена на влијанието од проектот врз животната средина.

Подзаконски акти кои ја регулираат постапката за СОЖС се:

- Уредба за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Службен весник на Република Македонија“ бр. 153/07 и 45/11);
- Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Службен весник на Република Македонија“ бр. 144/07);
- Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 153/07);
- Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 147/08 и 45/11);
- Правилник за формата, содржината и образецот на Одлуката за спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена и на формуларите за потребата од спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена („Службен весник на Република Македонија“ бр.122/11).

При подготовка на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина, земена е предвид и Директивата 2001/42/ЕС на Европскиот Парламент и Советот од 27 јуни, 2001 година за оцена на влијанијата на одредени планови и програми врз животната средина (во понатамошниот текст: Директива за СОЖС), која е транспонирана во македонското законодавство, како и искуствата на некои од земјите членки на ЕУ.

2.3 Интегрирање на постапките за подготовка на СОЖС и УПВНМ

СОЖС постапката се спроведува паралелно со постапката за подготовка на УПВНМ. Интегрирањето на двете постапки се постигна преку блиска соработка на проектните тимови (СОЖС и УПВНМ) и клучните учесници, преку преглед на литература, состаноци и сл.

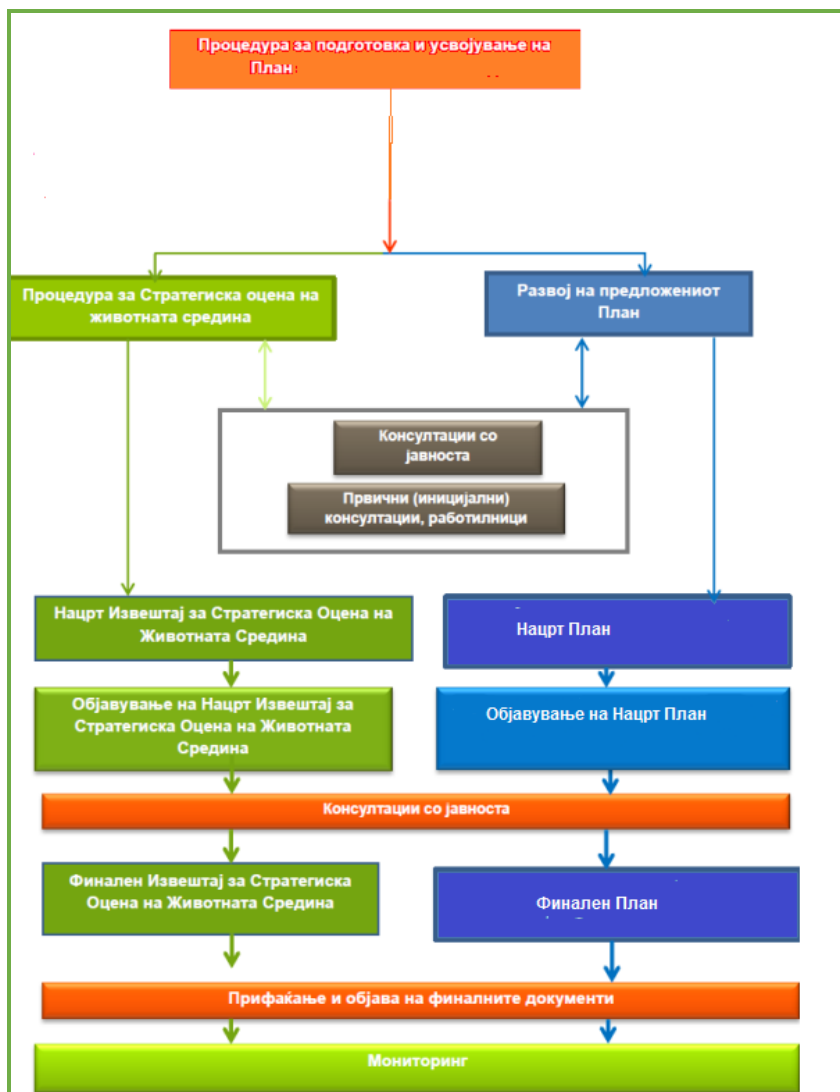
Во табелата подолу се идентификувани клучните учесници во постапката за подготовка на УПВНМ и спроведувањето на СОЖС.

Табела 1 Клучни учесници за спроведување на постапките за подготовка на УПВНМ и СОЖС

Целни групи	Министерство за животна средина и просторно планирање; Агенција за планирање на просторот, Министерство за транспорт и врски; Министерство за економија; Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство; Министерство за здравство; Министерство за локална самоуправа; Министерство за култура - Управа за заштита на културното наследство; Министерство за труд и социјална политика; Министерство за внатрешни работи;
--------------------	---

Министерство за одбрана;
Локална самоуправа на општина Свети Николе;
Регулаторна комисија за енергетика и водни услуги на Република Македонија;
А.Д. "Водостопанство на Република Македонија",
Дирекција за заштита и спасување;
Центар за управување со кризи;
АД ЕВН;
АД МЕПСО;
Јавно претпријатие за државни патишта;
АД ГА-МА Скопје,
АЕК;
Македонски телекомуникации;
Оператори во мобилна телефонија;
ЈКП „Комуналец“ Свети Николе;
ЈП Македонски железници;
Комунални претпријатија;
Јавни претпријатија;
Здруженија на граѓани и др.

Интегрирањето на постапката за СОЖС и подготовката на УПВНМ е дадена во следниот дијаграм:

Слика 1 Интегрирање на постапката за СОЖС и подготовката на УПВНМ

2.4 Методологија за СОЖС

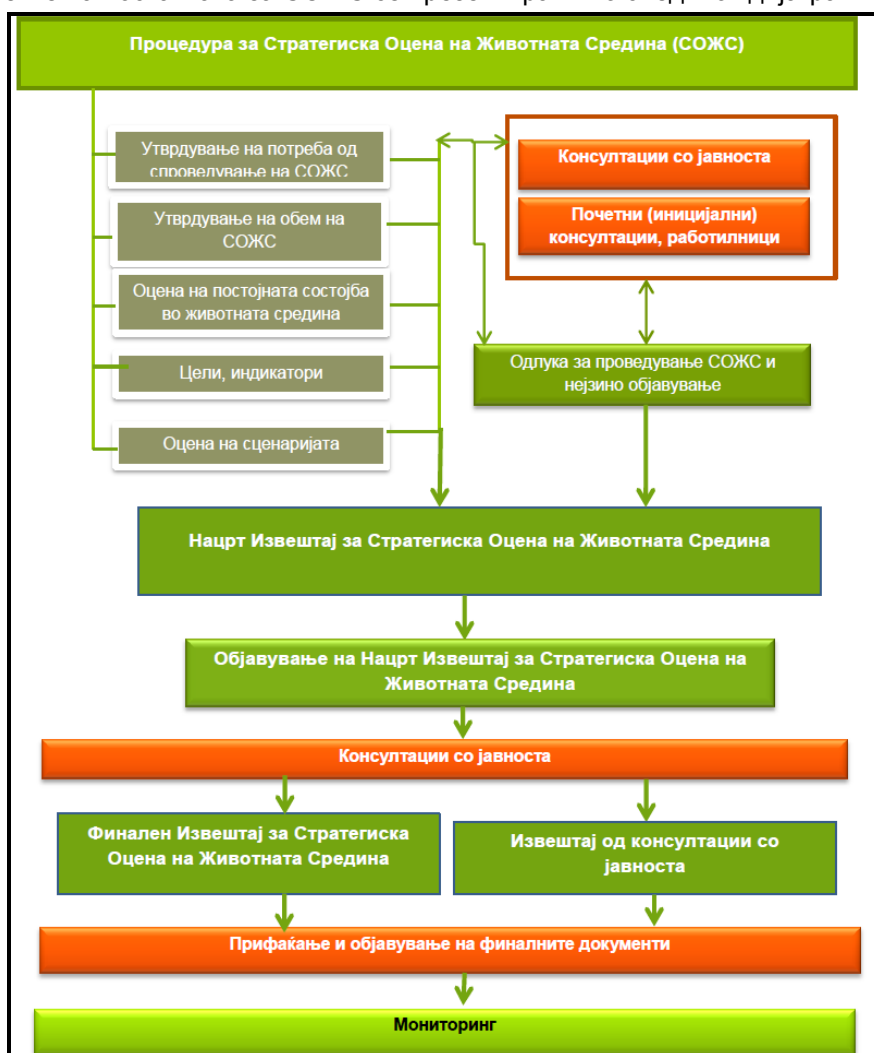
2.4.1 Постапка за СОЖС

Постапката за СОЖС се спроведува во неколку фази/чекори:

Фази на СОЖС	Опис	Консултации	
		Засегнати органи	Јавност
Проверка	Се утврдува дали Планот ќе има значителни влијанија врз животната средина и дали е потребно спроведување на СОЖС	√	
Определување на обемот	Се определува обемот на информации и нивото на детали кои ќе бидат содржани во Извештајот за СОЖС	√	√
Извештај за СОЖС	Се обезбедуваат детални информации за резултатите од СОЖС, вклучувајќи информации за аспектите кои биле предмет на оцена, како и очекуваните влијанија (позитивни и негативни) врз животната средина и социјалните аспекти од имплементација на планскиот документ. Извештајот идентификува и активности за	√	

	спречување, намалување и колку што е можно повеќе, неутрализирање на значителните негативни влијанија.		
Консултации со јавноста	Консултација со страните и засегнатата јавност во текот на определувањето на обемот на СОЖС, Извештајот за СОЖС и обезбедување јавен увид (објавување) за истите.	√	√
Прифаќање	Се обезбедуваат информации за одобриениот плански документ, односно колку од коментарите добиени во текот на консултациите биле земени предвид и методите за мониторинг на значителните влијанија од имплементацијата на планскиот документ.	√	
Мониторинг	Се овозможува следење на имплементацијата на активностите, можните влијанија врз животната средина и социјалните аспекти, со цел одговорните власти да преземат мерки за намалување на негативните влијанија и подобрување во текот на имплементацијата на планските документи.	√	

Чекорите/фазите на постапката за СОЖС се презентирани во следниот дијаграм.

Слика 2 Чекори/фази на СОЖС

2.4.2 Определување на потребата и обемот на СОЖС и учество на јавноста

Имајќи ја предвид основата за донесување на УПВНМ за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе, се пристапи кон утврдување на потребата за спроведување на СОЖС, како и утврдување на обемот на Извештајот, изразени преку подготовка на Формулари, Одлука за спроведување на постапката за СОЖС, како и друга пропратна документација.

Целта на фазата за определување на обемот е идентификација на клучните прашања за животната средина, кои треба да бидат опфатени со оцена на влијанијата на планскиот документ врз животната средина. Оваа фаза од постапката за СОЖС вклучува преглед на други релевантни планови, програми и цели на животната средина, основни информации за животната средина и предложени активности и политики разработени во планскиот документ. Сите споменати информации овозможуваат утврдување на обемот на СОЖС и идентификување на прашања од областа на животната средина кои треба да бидат опфатени со планскиот документ.

Нивото на детали содржано во СОЖС е определено од:

- Местото на планскиот документ во хиерархијата на планирање и донесување одлуки, како и нивото на детали на политиките утврдени со истата;
- Степенот на влијание на планскиот документ врз животната средина;
- Достапноста на постоечки информации при подготовката на СОЖС.

Обемот на Извештајот за СОЖС ги опфаќа сите теми на животната средина, дефинирани со Директивата за СОЖС, односно население и човечко здравје, биолошка разновидност, предел, воздух и климатски промени, води, почви, културно и природно наследство и материјални добра.

Подготвените документи и донесената Одлука за спроведување на стратегиска оцена на животната средина, потпишана од страна на Министерот за транспорт и врски, со пропратната документација беа доставени до надлежниот орган - МЖСПП.

Врз основа на поднесената документација, МЖСПП издаде Мислење (арх. бр. УП1-15-1249/2019 од 23.09.2019, приложено во Додаток 1 на овој документ), со кое ја потврдува потребата за спроведување СОЖС, а исто така го потврди и обемот на СОЖС.

Целта на фазата за определување на обемот е идентификација на клучните прашања за животната средина, кои треба да бидат опфатени со оцена на влијанијата на планскиот документ врз животната средина. Оваа фаза од постапката за СОЖС вклучува преглед на други релевантни планови, програми и цели на животната средина, основни информации за животната средина и предложени активности и политики разработени во планскиот документ. Сите споменати информации овозможуваат утврдување на обемот на СОЖС и идентификување на прашања од областа на животната средина кои треба да бидат опфатени со планскиот документ.

2.4.2.1 Учество на јавноста

Во согласност со барањата, дефинирани со Законот за животната средина и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми кои се однесуваат на животната средина, постапката за СОЖС започнува со подготовка на Формулари и Одлука за спроведување на СОЖС, постапка во која се вклучуваат засегнатите органи.

Во фазата на определување на потребата за спроведување СОЖС, Министерството за транспорт и врски ги идентификуваше органите засегнати од имплементација на УПВНМ за електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе.

Подготвената Одлука за спроведување на постапката за СОЖС, Формуларот и Документот за главните цели на урбанистичкиот план со целите на релевантни национални плански

документи беа објавени на веб страната на Министерството за транспорт и врски и беа јавно достапни за увид во период од 15 дена. Во овој период, не беа поднесени коментари, предлози, ниту жалби на објавената одлука и придружните документи.

Соодветно, Нацрт Извештајот за СОЖС ќе биде достапен за увид на јавноста на веб страната на Министерството за транспорт и врски, во период од 30 календарски дена.

Во согласност со законските барања, а со цел да се постигне поголема транспарентност и вклученост на јавноста во процесот на донесување на одлуки во однос на УПВНМ, ќе се одржи јавна расправа по нацрт УПВНМ и нацрт Извештајот за СОЖС.

Сите аргументирани мислења на јавноста, ќе бидат вклучени во финалниот Извештај за СОЖС на планскиот документ.

2.4.3 Клучни елементи/информации во Извештајот за стратегиска оцена на животната средина

Во согласност со барањата на Уредбата за содржината на извештајот за СОЖС и Директивата за СОЖС, овој Извештај содржи:

- Краток преглед на содржината, главни цели на УПВНМ и поврзаност со други релевантни планови или програми;
- Информации за моменталната состојба на животната средина и што најверојатно би се случило без имплементација на УПВНМ;
- Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;
- Постојни проблеми во животната средина, кои се релевантни за планскиот опфат, вклучувајќи ги оние кои се од особено значење за животната средина од аспект на заштита на дивите птици и живеалиштата;
- Целите на заштита на животната средина одредени на национално или меѓународно ниво, релевантни за УПВНМ и начинот на кој тие цели се земени предвид при неговата изработка;
- Веројатни значајни влијанија врз животната средина, вклучувајќи и прашања, како што се биолошка разновидност, население, човеково здравје, фауна, флора, климатски фактори, материјални добра, културно наследство, вклучувајќи архитектонско и археолошко наследство, предел, како и меѓузависност на овие фактори;
- Мерки за заштита, намалување и колку што е можно повеќе, неутрализирање на значајните негативни влијанија врз животната средина од имплементацијата на УПВНМ;
- Анализа на алтернативи;
- Опис на предвидените мерки во врска со мониторингот, а во согласност со законските обврски.

2.5 Спроведени СОЖС активности

Период	Степен на подготовка/фаза
Август, 2019	Донесување Одлука за спроведување СОЖС (24-7407/2 од 26.08.2019)
Септември, 2019	Мислење од МЖСПП за спроведување на СОЖС УП1-15-1249/2019 од 23.09.2019
	Објавување на нацрт Планот и нацрт Извештајот за СОЖС на веб страната на Министерството за транспорт и врски
	Консултации со јавноста и заинтересираните страни во однос на нацрт Планот и нацрт Извештајот за СОЖС
	Одржана јавна расправа по нацрт Извештајот за СОЖС и Планот

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

	Завршени консултации со јавноста
	Финализирање на Извештајот за СОЖС
	Финално мислење по Извештајот за СОЖС - негово објавување
	Прифаќање на Планскиот документ

3 КРАТОК ПРЕГЛЕД НА СОДРЖИНАТА, ГЛАВНИТЕ ЦЕЛИ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ И ВРСКАТА СО ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ/ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ

3.1 Краток преглед и содржина на планскиот документ

Со цел да се урбанизира и дефинира намената на земјиштето на кое се планира изградба на електроцентрали, со кои ќе се задоволат потребите за искористување на обновливи извори на енергија, Агенцијата за планирање на просторот по нарачка на Министерството за транспорт и врски и Министерството за економија, започна постапка за изработка на Урбанистички план вон населено место за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе.

Подрачјето на планскиот опфат наменет за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија, зафаќа површина од 48,721 ha (487213.3360 m²) и периметар од 4481.9744 m`.

Со Урбанистички план вон населено место на планскиот опфат се планира да се постават:

Група на класа на намена – Е (Инфраструктура)

– Основна класа на намена – Е2 (Комунална супраструктура – градби за производство на енергија), без можност на вградување на компатибилни класи на намена.

Насоките за планирање на просторот произлегуваат од Просторниот План на Република Македонија, врз чија основа од страна на Агенцијата за планирање на просторот се изработени Услови за планирање за изработка на Урбанистички план за вон населено место од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе со технички број Y06219, од страна на МЖСПП е издадено Решение за Услови за планирање на просторот (бр. УП1-15-825/2019 од 11.06.2019), потоа Геодетски елаборат за геодетски работи за посебни намени за ажурирана геодетска подлога, одобрена Планска програма со Потврда за заверка од Министерството за транспорт и врски Арх. Бр. 24-5838/7 од 23.08.2019 год., како и податоци, информации и мислења добиени од стручни служби преку информацискиот систем е-урбанизам.

Во согласност со дописот доставен преку веб сервисот е-урбанизам од страна на Агенцијата за планирање на просторот до надлежната општина Свети Николе (бр. 0903-334/14 од 06.08.2019 и 1002-68 од 08.08.2019 год.), предметниот плански опфат не е третиран со Урбанистички план или Урбанистичко-планска документација. Во неговата непосредна околина се подготвуваат Урбанистички план за село Амзабегово и Локална урбанистичка планска документација за изградба на лесна и загадувачка индустрија на КП 704, 705, 706 и 707 м.в. Меѓуендеци КО Амзабегово, општина Свети Николе, кои се во постапка на донесување.

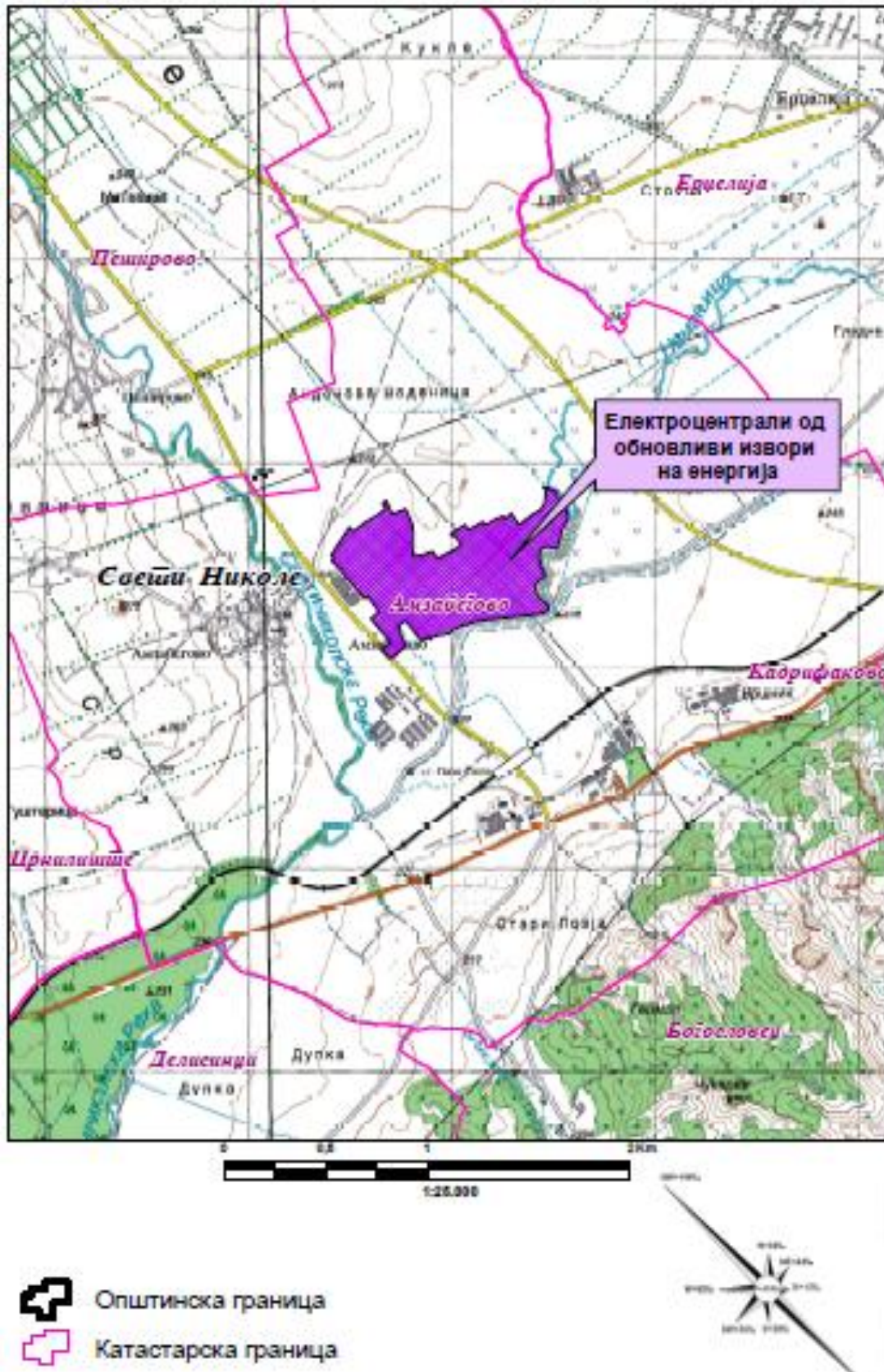
Сите податоци, информации и мислења добиени од релевантните стручни служби се приложени во Додаток 1, од овој документ.

3.1.1 Опис на постојна состојба

Просторот кој го зафаќа Урбанистичкиот план вон населено место за електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе, се наоѓа на оддалеченост од 8 km јужно од градот Свети Николе и на оддалеченост од помалку 1 km источно од населеното место с. Амзабегово. На следните слики е прикажана местоположбата на планскиот опфат.

Географската поставеност на локацијата е на надморска височина од 236-240 m, каде теренот е релативно рамен и со пад на просторот од север кон југ.

Местоположба на локацијата и ружа на ветрови

Слика 3 Местоположба на планскиот опфат

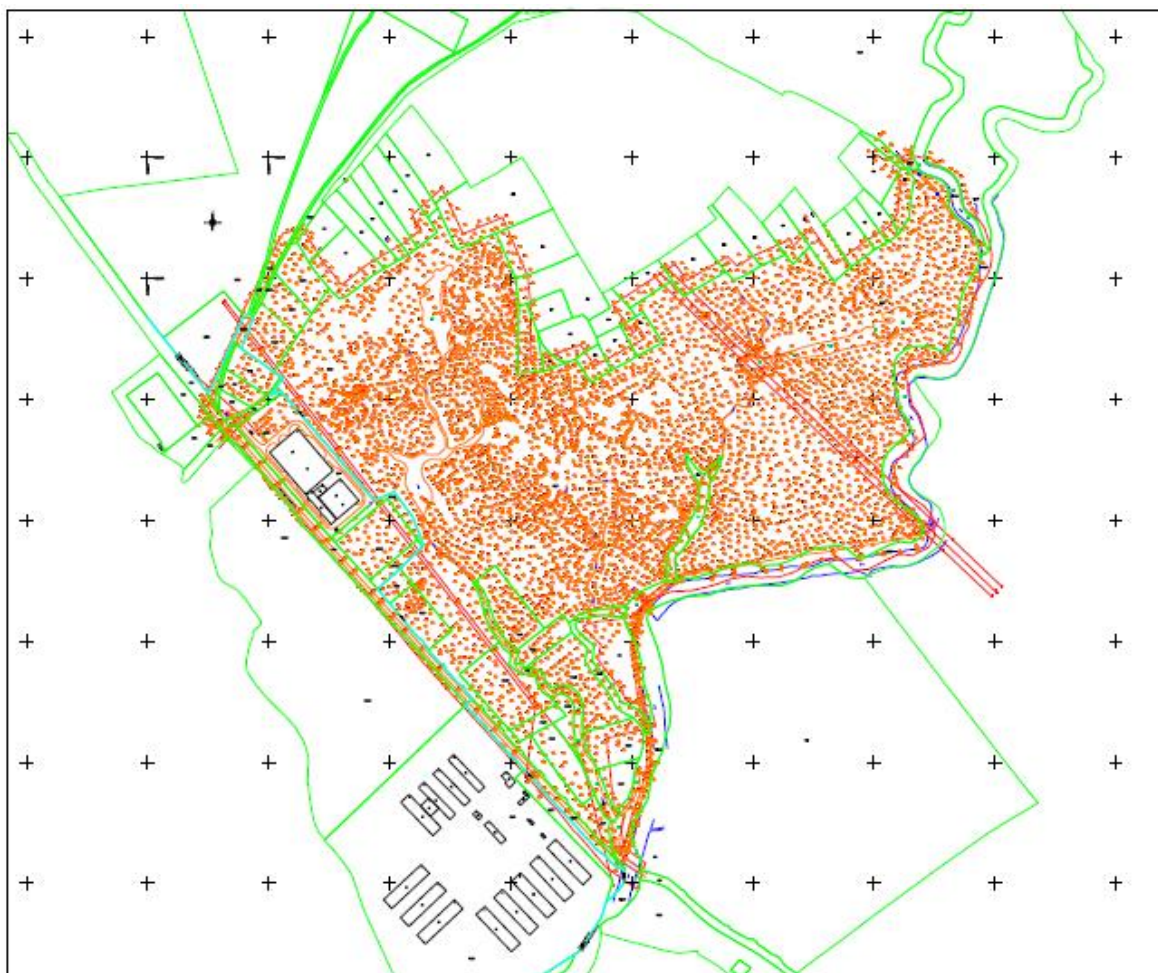

Слика 4 Приказ на планскиот опфат на сателитска снимка

Површината на планскиот опфат изнесува 48,721 ha и е во рамки на земјиште кое е во сопственост на Република Македонија.

Во планскиот опфат влегуваат следните катастарски парцели: дел од КП 513/1, дел од КП 2418, дел од КП 2518/3, дел од ПК 2518/2, дел од КП 2519, дел од КП 2415/1 и дел од КП 2516, КО Амзабегово, општина Свети Николе.

Ажурирана геодетска подлога на планскиот опфат е прикажана на следната слика.

Слика 5 Ажурирана геодетска подлога

Границата на планскиот опфат е дефинирана со:

- На запад дефинирана и граничи со КП 513/3, КП 513/2, КП 2518/1, КП 2524 и КП 2514 и минува низ КП 2516, КП 2518/2, КП 2518/3 и КП 2519;
- На исток е дефинирана и граничи со КП 2415/1 и КП 2416/2;
- На север е дефинирана и граничи со КП 385/1, КП 433, КП 435, КП 436, КП 437, КП 441, КП 442, КП 448, КП 449, КП 450, КП 486, КП 484, КП 485, КП 486, КП 487, КП 488, КП 489, КП 490, КП 492, КП 493, КП 494, КП 500, КП 503, КП 504, КП 507, КП 508, КП 511, КП 513/10, КП 513/11, КП 513/12;
- На југ е дефинирана и граничи со КП 513/20, КП 2419, КП 513/9, КП 513/8, КП 513/4, КП 2415/1 и на дел минува низ КП 2418 и КП 245/1.

Во рамките на планскиот опфат нема изграден градежен фонд и просторот во целина претставува неизградено земјиште. Билансните показатели за постојната состојба на планскиот опфат се прикажани во следната табела.

Табела 2 Билансни показатели за постојна состојба

БИЛАНСНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ЗА ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛИ ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ НА ЕНЕРГИЈА, КО АМЗАБЕГОВО, ОПШТИНА СВЕТИ НИКОЛЕ		
НАМЕНА	ПОВРШИНА (м ²)	%
НЕИЗГРАДЕНО ЗЕМЈИШТЕ	487.031	99,96
ЗЕМЈЕН ПАТ	182	0,04
ВКУПНО	487.213	100,0

За предметниот простор опфатен со планскиот опфат нема претходно изработена урбанистичка и проектна документација.

Во близина на планскиот опфат, од неговата јужна страна, односно на левиот брег на реката Азмак има одобрена Локална урбанистичка планска документација за изградба на лесна и загадувачка индустрија на КП 704, КП 705, КП 706 и КП 707, м.в. Меѓуендеци, КО Амзабегово, општина Свети Николе.

Земјиштето во целиот плански опфат е земјоделско земјиште (делумно обработливо), кое функционира како пасиште.

Сообраќајна инфраструктура: Во границите на планскиот опфат нема изградено сообраќајна инфраструктура (допис од ЈПДП бр. 10-3984/2 од 24.04.2019). Сообраќајниот пристап до центарот ќе биде преку постоен локален пат кој преку постојна крстосница е поврзан со регионалниот пат Р 1204 (допис од ЈПДП бр. 10-8775/2 од 14.08.2019), а сообраќајното поврзување со поширокиот регион е преку магистралниот пат со ознака А3 (Крстосница Требениште – врска со А2 – крстосница Подмоље – Охрид – Косел – Ресен – Битола – Прилеп – Велес – Штип – Кочани – Делчево – Граница со Бугарија – граничен премин Рамна Нива), делница Битола 0 крстосница Кукуречани – граница со Грција – граничен премин Меџитлија – делница Косел – врска со А3 – Охрид – граница со Албанија – граничен премин Љубаништа) и А4 - (Граница со Косово - ГП Блаце - крстосница Стенковец - обиколница Скопје –Петровец – Миладиновци - Свети Николе – Штип – Радовиш – Струмица - гр.со Бугарија - ГП Ново Село).

Во согласност со условите за планирање на просторот (тех. бр. Y16517), предметната локација се наоѓа во зоната на карго аеродром “Филип Втори – Штип“, во т.н. конусна рамнина, со елевација од 350 мнв, односна на 5546 m западно до референтната точка на аеродромот, каде што се пропишани посебни услови за градба од аспект на безбедност на воздушниот сообраќај (допис од Агенција за цивилно воздухопловство со број 12-8/210 од 17.04.2019).

Водоснабдување, одведување на отпадни води, наводнување: Во границите на планскиот опфат нема изградена комунална инфраструктура за: водоснабдување и одведување на отпадните води.

Согласно дописот со број 11-1158/3 од 12.04.2019 од АД Водостопанство на РСМ – Скопје во границите на планскиот опфат има изградено инфраструктура за наводнување на обработливите површини Од северозапад – југоисток поминуваат два азбестноцементни цевководи, линија бр. 8 и линија бр. 9 со дијаметар Ø200, во непосредна близина на реката Азмак е поставено пластично црево Ø110 mm. Наводнувањето се врши од акумулацијата Мавровица.

Електроенергетска инфраструктура: Според податоците за постојна преносна и дистрибутивна мрежа добиени од АД МЕПСО (11-2068/1 од 03.04.2019) и ЕВН Македонија, предметниот плански опфат не се пресекува со ЕЕ Објекти во сопственост на АД МЕПСО. Според податоците од Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје КЕЦ Штип (14-283/2 од 09.04.2019), низ средишниот дел од планскиот опфат минуваат еден 35 kV и два 10 kV далноводи. На самата западна граница на планскиот опфат минуваат два дистрибутивни 10 kV далноводи, односно низ планскиот опфат минуваат еден 35 kV и четири 10 kV.

Електро комуникациска инфраструктура: Според добиените податоци за постојната телефонска мрежа добиени од АЕК (1404-1117/2 од 03.04.22.04.2019) и Македонски Телекомуникации (07-245507/1 од 19.04.2019), во планскиот опфат има поставени телефонски водови (бакарни и оптички) од кои само мал дел од бакарни телефонски кабли минуваат низ планскиот опфат. На локацијата има сигнал од операторите за мобилна телефонија: М-Телеком, А1, Телекабел и Лајкамобајл.

Јавно осветлување: Во планскиот опфат нема инсталација за јавно осветлување.

Гасоводна инфраструктура: Во согласност со известувањето од ГАМА, во планскиот опфат нема траса на планиран или изведен гасовод.

Културно наследство: Во согласност со дописот од Министерството за култура, Управа за заштита на културното наследство (17-1518/2 од 09.04.2019), во рамките на планскиот опфат не постои заштитено културно наследство, ниту добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

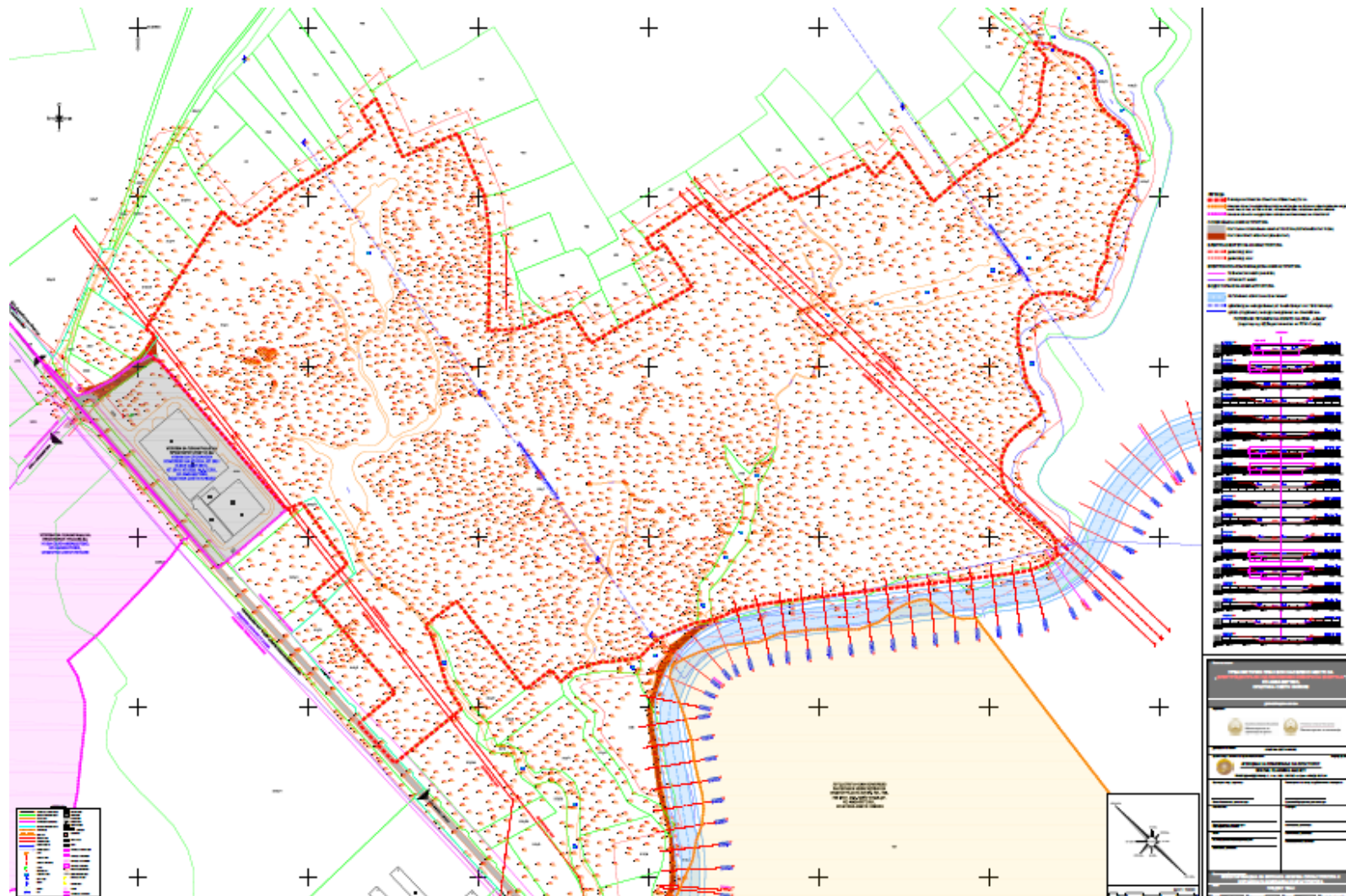
Објекти за заштита и спасување: Во согласност со мислењето од Дирекцијата за заштита и спасување (0902-334/1 од 29.03.2019) во рамките на планскиот опфат нема планирани објекти и инсталации за заштита и спасување.

На следните слики прикажана е состојбата на планскиот опфат, како и дел од неговото опкружување (увид од извршената теренска посета).

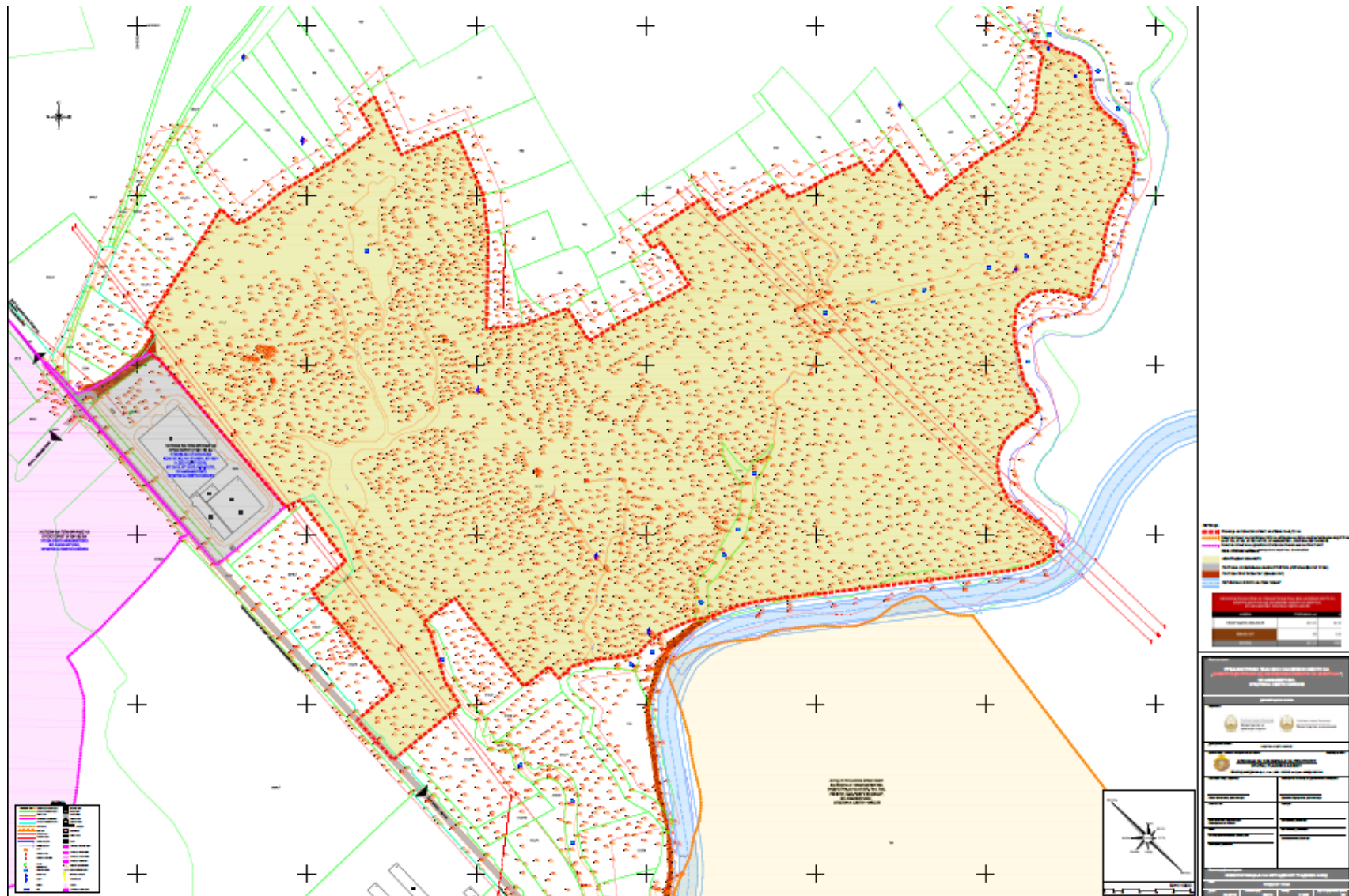

Слика 6 Постојна состојба во планскиот опфат
На следните слики е даден графички приказ на планскиот опфат.

Слика 7 Инвентаризација на изграден градежен фонд, вкупна физичка супраструктура и изградена комунална инфраструктура

Слика 8 Документациона основа

3.1.2 Планирана состојба

Урбанистичкиот план вон населено место е изработен за локација дефинирана со линија и прекршни точки, во рамки на земјиште кое е во државна сопственост. Планскиот опфат зафаќа вкупна површина од 48,721 ha и периметар од 4481.9744 m`. Границите на планскиот опфат се дефинирани со следните координати:

Табела 3 Граници на планскиот опфат

Нај	X	Y
Северна	7584452.4400	4630882.4500
Источна	7584575.2700	4630738.5200
Јужна	7583702.0138	46300034.5203
Западна	7583409.1000	4630545.5900

На ниво на планскиот опфат се планирани 2 (два) блока. Во блок 1 влегуваат 4 (четири), а во Блок 2 влегуваат 6 (шест) градежни парцели. Комплексот е предвиден да произведува електрична енергија од фотоволтаици со инсталирана моќност до 25 MW.

Со Урбанистичкиот план вон населено место се предвидуваат следните намени на земјиштето (дефинирањето е според Член 28 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18):

• **Група на класа на намена - Е (Инфраструктура):**

– **Класа на намена Е2: Комунална супраструктура (градби за производство на енергија), без можност за вградување на компатибилни класи на намена на основните, согласно Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18).**

Нумерички и билансни показатели за Урбанистички план вон населено место за електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе, се дадени во следните табели.

Табела 4 Нумерички показатели

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ЗА ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛИ ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ НА ЕНЕРГИЈА, КО АМЗАБЕГОВО, ОПШТИНА СВЕТИ НИКОЛЕ, ТЕХ.БР. E0219												
БЛОК	Г.Л. Бр.	ГРУПА НА КЛАСИ НА НАМЕНА	ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	КОМПАТИБИЛНИ КЛАСИ НА НАМЕНА	ПОВРШИНА НА Г.Л. (m ²)	МАКСИМАЛНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДЕБА НА ПРИЕМЉЕ (m ²)	МАКСИМАЛНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДЕБА НА СИТЕ НИВОА (m ²)	МАКСИМАЛЕН БРОЈ НА НИВОА (КАТОВЕ)	МАКСИМАЛЕН ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ (%)	МАКСИМАЛЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ИСПОРИТНОСТ (K _i)	МАКСИМАЛНА ДОЗВОЛЕНА ВИШИНА ДО БЕНЕЦ (m ²)	ПАРКИРАЊЕ
1	1.01	Е - Инфраструктура	E2 - Комунална супраструктура	/	158.738	144.489	144.489	1	91	0,91	АУП	АУП
	1.02	Е - Инфраструктура	E2 - Комунална супраструктура	/	36.741	31.282	31.282	1	85	0,85	АУП	АУП
	1.03	Е - Инфраструктура	E2 - Комунална супраструктура	/	33.711	28.687	28.687	1	85	0,85	АУП	АУП
	1.04	Е - Инфраструктура	E2 - Комунална супраструктура	/	95.194	84.465	84.465	1	89	0,89	АУП	АУП
2	2.01	Е - Инфраструктура	E2 - Комунална супраструктура	/	27.966	19.469	19.469	1	70	0,70	АУП	АУП
	2.02	Е - Инфраструктура	E2 - Комунална супраструктура	/	18.141	14.568	14.568	1	80	0,80	АУП	АУП
	2.03	Е - Инфраструктура	E2 - Комунална супраструктура	/	21.582	17.172	17.172	1	80	0,80	АУП	АУП
	2.04	Е - Инфраструктура	E2 - Комунална супраструктура	/	17.189	13.754	13.754	1	80	0,80	АУП	АУП
	2.05	Е - Инфраструктура	E2 - Комунална супраструктура	/	17.581	14.470	14.470	1	82	0,82	АУП	АУП
	2.06	Е - Инфраструктура	E2 - Комунална супраструктура	/	20.376	16.744	16.744	1	82	0,82	АУП	АУП
ВКУПНО:					447.218	385.059	385.059	1	86	0,86	АУП	
* ЗА СИТЕ ГРАДЕЖНИ ПАРЦЕЛИ ДА СЕ ИЗРАБОТИ АРХИТЕКТОНСКО-УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ, СОГЛАСНО ЗАКОНОТ ЗА ПРОСТОРНО И УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ (Сл. Весник на РМ 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18)												
* СЕ ДОЗВОЛУВА ИЗГРАББА НА ПОВЕКЕ ГРАДБИ ВО РАМКИ НА ЕДНА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА СОГЛАСНО АУП												
* СЕ ДОЗВОЛУВААТ ПРЕЧЕКОРУВАЊА ВО ОДНОС НА ГРАДЕЖНАТА ЛИНИЈА И ПОВРШИНАТА ЗА ГРАДЕБА СОГЛАСНО ПРАВИЛНИКОТ ЗА СТАНДАРДИ И НОРМАТИВИ ЗА УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ (Сл. Весник на РМ 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18)												
* НЕ СЕ ПЛАНИРААТ КОМПАТИБИЛНИ КЛАСИ НА НАМЕНА НА ОСНОВНАТА КЛАСА НА НАМЕНА, СОГЛАСНО ПРАВИЛНИКОТ ЗА СТАНДАРДИ И НОРМАТИВИ ЗА УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ (Сл. Весник на РМ 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18)												
* ПАРКИРАЊЕТО СЕ ПЛАНИРА ВО СОПСТВЕНА ПАРЦЕЛА, А НЕ БИДЕ РАЗРАБОТЕНО СО АРХИТЕКТОНСКО-УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ												
* СЕ ДОЗВОЛУВААТ ПОДЗЕМНИ ГРАДБИ ВО РАМКИ НА ПОВРШИНАТА ЗА ГРАДЕБА И ИСТИТЕ НЕ ВЛЕГУВААТ ВО РАМКИ НА НУМЕРИЧКИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ												

Табела 5 Билансни показатели за планирана состојба

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ЗА ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛИ ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ НА ЕНЕРГИЈА, КО АМЗАБЕГОВО, ОПШТИНА СВЕТИ НИКОЛЕ, ТЕХ.БР. Е0219		
БИЛАНСНИ ПОКАЗАТЕЛИ НА НИВО НА ПЛАНСКИ ОПФАТ		
НАМЕНА	ПОВРШИНА (м ²)	(%)
Е1 - Комунална инфраструктура	1.736	0,36
Е2 - Комунална супраструктура	447.218	91,79
Д2 - Заштитно зеленило	25.326	5,20
Сообраќајна инфраструктура	12.933	2,65
Вкупно:	487.213	100

Градежна линија (Г.Л.): Градежната линија претставува граница на површината за градење во градежната парцела и ја дефинира просторната граница до која градбата може да се гради.

Помошна градежна линија (П.Г.Л.): Помошната градежна линија претставува ознака за денивелација, пасажа и или друга промена во рамките на површината за градење.

Во предметниот УПВНМ помошната градежна линија е примената и испланирана за да означи површина, односно заштитен појас во кој не е дозволено изградба заради постојни функционални и инфраструктурни водови (Цевковод за наводнување на земјоделски површини – Линија 8 и 9, како и преносни енергетски водови (Далекуводи со различна јачина – 4 водови x 10 kV и 1 вод x 35 kV). Овие неизградени површини ќе служат и за одржување и пристап до изградената инфраструктура.

Површини за градење: Во градежните парцели е утврден простор со градежни линии во кој е дозволено поставување на површини за градење на повеќе градби, согласно дозволеният процент на изграденост на земјиштето. За сите градежни парцели потребно е да се изработи Архитектонско-урбанистички проект. Во нумеричките показатели е зададена максималната површина за изградба на повеќе градби во утврдениот простор.

Максимална височина на градбите (H max.): Максималната височина на градба е планска одредба со која се утврдува дозволената височина за градба до завршниот венец на објектот. Височината на градбите е условена од потребниот простор и од намената, како и од техничките спецификации на производителите на фотоволтаици. Максималните височини на градење на градбите во градежните парцели ќе бидат дефинирани со Архитектонско-урбанистички проект и директно зависи од техничките спецификации на фотоволтаиците.

Процент на изграденост (%): Процент на изграденост на земјиштето е урбанистичка величина која ја покажува густината на изграденост, односно колкав дел од градежното земјиште е зафатен со градба. Во предметниот УПВНМ за градежните парцели оваа величина изнесува 70% до 90%.

Процент на искористеност (k): Коефициентот на искористеност е урбанистичка величина која го покажува интензитетот на изграденост на градежното земјиште. Во предметниот УПВНМ за градежните парцели оваа величина изнесува 0,70 до 0,91.

Ограда на УПВНМ: Градежните парцели во УПВНМ потребно е да се оградат со соодветна заштитна ограда, односно за секоја градежна парцела таа би била со соодветна должина:

- ГП 1.01 ограда со должина L = 1916 m
- ГП 1.02 ограда со должина L = 920 m
- ГП 1.03 ограда со должина L = 865 m
- ГП 1.04 ограда со должина L = 1666 m
- ГП 2.01 ограда со должина L = 877 m
- ГП 2.02 ограда со должина L = 623 m
- ГП 2.03 ограда со должина L = 638 m
- ГП 2.04 ограда со должина L = 555 m
- ГП 2.05 ограда со должина L = 544 m
- ГП 2.06 ограда со должина L = 630 m

Вкупната должина на оградата изнесува приближно 9234 m.

Сообраќајно решение:

Сообраќајно поврзување: Предметната локација се наоѓа во општина Свети Николе, 8 km јужно од градот Свети Николе, помалку од 1 km источно од населеното место с. Амзабегово.

Влезно/излезната партија во овој комплекс е поставена во нејзиниот западен дел и се поврзува преку постоен пристапен пат, кој е директно поврзан со регионалниот пат Р 1204. Постојниот сообраќаен профил на регионалниот патен правец Р1204 и неговите елементи е со следната структура.

Слика 9 Попречен профил на регионалниот пат Р1204

колвоз..... 2 x 3,10 = 6,20 m'

вкупно : 6,20 m'

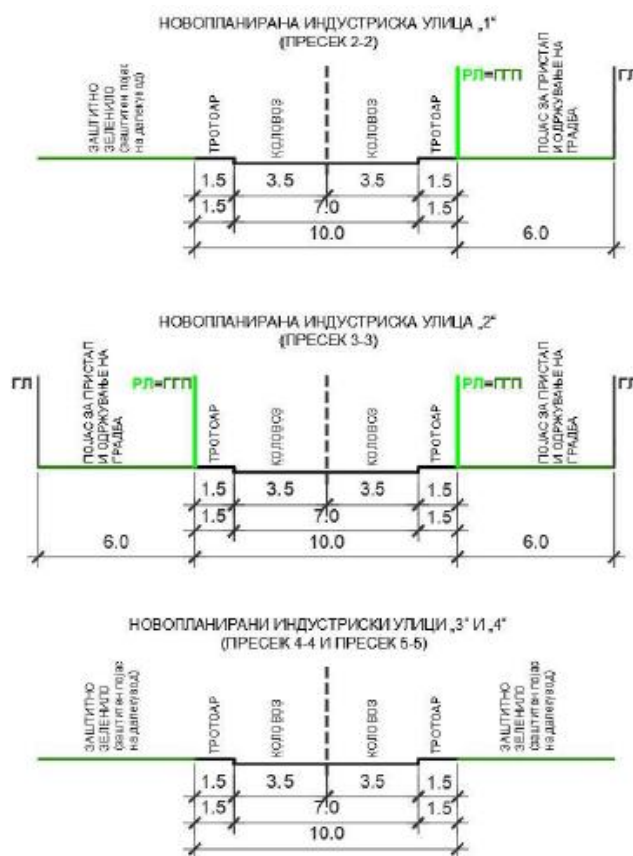
Бидејќи влезно/излезната партија во Зоната е индиректно поврзана со постојната патна мрежа, стандардизација и дефинирање на сообраќајните елементи на патната мрежа која го поврзува локалитетот ќе биде утврдена преку изработка на Проект за инфраструктура или Урбанистички план.

*** Улична мрежа**

Во целиот комплекс, на ниво на плански опфат, со овој УПВНМ е испланирана улична мрежа која има за цел непречено функционирање на сообраќајот и поврзување со непосредната околина и со патната мрежа во Република Македонија. Притоа, во комплексот е испланирана улична мрежа со новопланирани индустриски улици.

Уличната мрежа во рамки на секоја градежна парцела ќе се планира со Архитектонско-урбанистички проект, кој ќе ги прикаже точните траси по кои ќе се движат внатрешните улици, како и нивното нивелманско решение.

Сообраќајниот профил на Новопланирана индустриска улица “1”, Новопланирана индустриска улица “2”, Новопланирана индустриска улица “3” и Новопланирана индустриска улица “4” ќе биде со следната структура:

Слика 10 Структура на Новопланирани индустриски улици “1”, “2”, “3” и “4”

Вкупната должина на регионалниот патен правец Р1204 во домен на планскиот опфат изнесува 63 m. Вкупната должина на новопланираната индустриска улична мрежа во домен на планскиот опфат изнесува 1253,5 m (ул. “1” – L=322,6 m; ул. “2” – L=829,9 m, ул. “3” – L=62,6 m и ул. “4” – L=38,4 m).

Вкупната патна и улична мрежа во планскиот опфат изнесува 1316,5 m.

*** Стационарен сообраќај - паркирање**

Во планскиот опфат е испланирана сообраќајна површина која ќе служи како јавен паркинг и ќе може да се користи од сите корисници. Дополнително паркирање на моторните возила се предвидува да се реши во склоп на градежните парцели согласно АУП.

Услови за движење на лица со инвалидитет: За обезбедување на услови за движење на лица со инвалидитет важат одредбите од Член 75, 76, 77, 78 и 79 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18).

Водостопанска инфраструктура: Низ планскиот опфат минуваат 2 (два) цевководи (Линија 8 и 9), преку кои земјоделското земјиште се снабдува со вода од акумулацијата “Мавровица” и кои се дел од системот за наводнување на обработливите површини. Со изградбата на фотоволтаичните електроцентрали нивната примарна функција не престанува и тие можат да се користат за примарната намена. За пристап до нив и нивно одржување од двете страни на цевководите се планира заштитен појас од 3 m.

Одводнување на земјиштето: Во рамките на планскиот опфат регистрирани се високи подземни води, кои се создаваат при топење на снежните наноси. При изработка на проектна

документација потребно е да се предвиди изградба на дренажен систем преку кој овие води ќе се одлеваат кон реципиентот, реката "Азмак".

Изградбата на дренажниот систем ќе биде врз основа на проектнo-техничка документација, која ќе биде имплементирана во Архитектонско-урбанистичките проекти.

Површински води: На јужната страна од планскиот опфат минува реката Азмак, која се влива во Светиниколска Река. Коритото на реката е регулирано, но е во лоша состојба поради неодржување. За непречено функционирање на фотоволтаичните електроцентрали и одржување на речното корито се предвидува заштитен појас од 6 метри покрај реката (од ивицата на коритото до оградата – согласно податоците од АД „Водостопанство на РСМ“).

Потреби за вода: Доколку во функционирањето на фотоволтаиците има потреба од техничка вода како изворници може да се користат водите од реката Азмак или постојната инфраструктура – цевки за наводнување на земјоделските површини (Линија 8 и 9).

Доколку се користи постоечката инфраструктура потребно е претходно да се извршат хидротехнички истражувања за квалитетот на водата. Услови за користење на постојната инфраструктура ќе бидат дефинирани од АД „Водостопанство на РСМ“ – Скопје, подружница Свети Николе, како субјект кој стопанисува со системот. Потребите од техничка вода и изградба на соодветна инфраструктура ќе бидат дефинирани со Архитектонско урбанистички проект.

Електронско енергетска инфраструктура: Една од главните програмски определби во енергетскиот сектор е што поголемо искористување на домашните ресурси на обновлива енергија. Со зголемување на учеството на обновливи извори на енергија освен замена на искористувањето на фосилни горива, се намалуваат емисиите на стакленички гасови и зависноста од увоз на енергија, особено на електричната. Енергијата на сончевото зрачење е најобилен, неисцрпен, бесплатен и обновлив извор на енергија.

На планираната локација во КО Амзабегово, која е одбрана за поставување на фотоволтаичните електроцентрали може да се очекува сончева енергија на хоризонтална површина во износ од околу 4,2 kWh/m² ден. Но доколку колекторската површина се постави под агол од 35⁰-40⁰, можно е истата да се зголеми и да достигне вредност од 4,8 kWh/m² ден.

Со оваа планска документација предвиден е инфраструктурен коридор во кој ќе се постават 10(20) kV подземни среднонапонски кабли, кои потоа според условите од овластен оператор на дистрибутивната електрична енергија во Републиката ќе се приклучат во соодветната електро мрежа. За електроенергетската инфраструктура во градежните парцели треба да се изработи Архитектонско-урбанистички проект, а за истата која е вон планскиот опфат и Проект за инфраструктура. Во градежните парцели се дозволува поставување на една или повеќе дистрибутивни трафостаници, зависно од потребите и барањата на идните корисници. Трафостаниците може да се изградени во било кој дел од градежната парцела.

Приклучок на трафостаниците од градежните парцели во електромрежата ќе се изврши според добиената согласност и мрежните правила кои што инвеститорот треба да ги побара од овластен дистрибутер на електрична енергија.

Електронско комуникациска инфраструктура: За создавање на услови за користење на информатичка технологија, широкопојасен интернет, размена на податоци и други комуникациски услуги, неопходно е да се изгради соодветна електронско-комуникациска пристапна мрежа.

На идните корисници на просторот опфатен со овој УПВНМ им се создава можност да се приклучат на оператор за кој што тие ќе се определат. До сите градежни парцели предвидени се инфраструктурни коридори во кои ќе бидат поставени и електронско-комуникациските кабли. За електронско-комуникациската инфраструктура во градежната парцела треба да се изработи Архитектонско-урбанистички проект.

При градба на електронско-комуникациска инфраструктура се препорачува да се изгради инфраструктурен коридор со земјен ров во кој ќе се постави пластична цевка Ф-110 mm, а на прекршните и приклучните точки ќе се изведат мини приклучни шахти (60x60x80 cm). Низ оваа цевка може да се провлечат комуникациски кабли на операторите. За премин под сообраќајници претходно да се постават пластични цевки Ø110 mm.

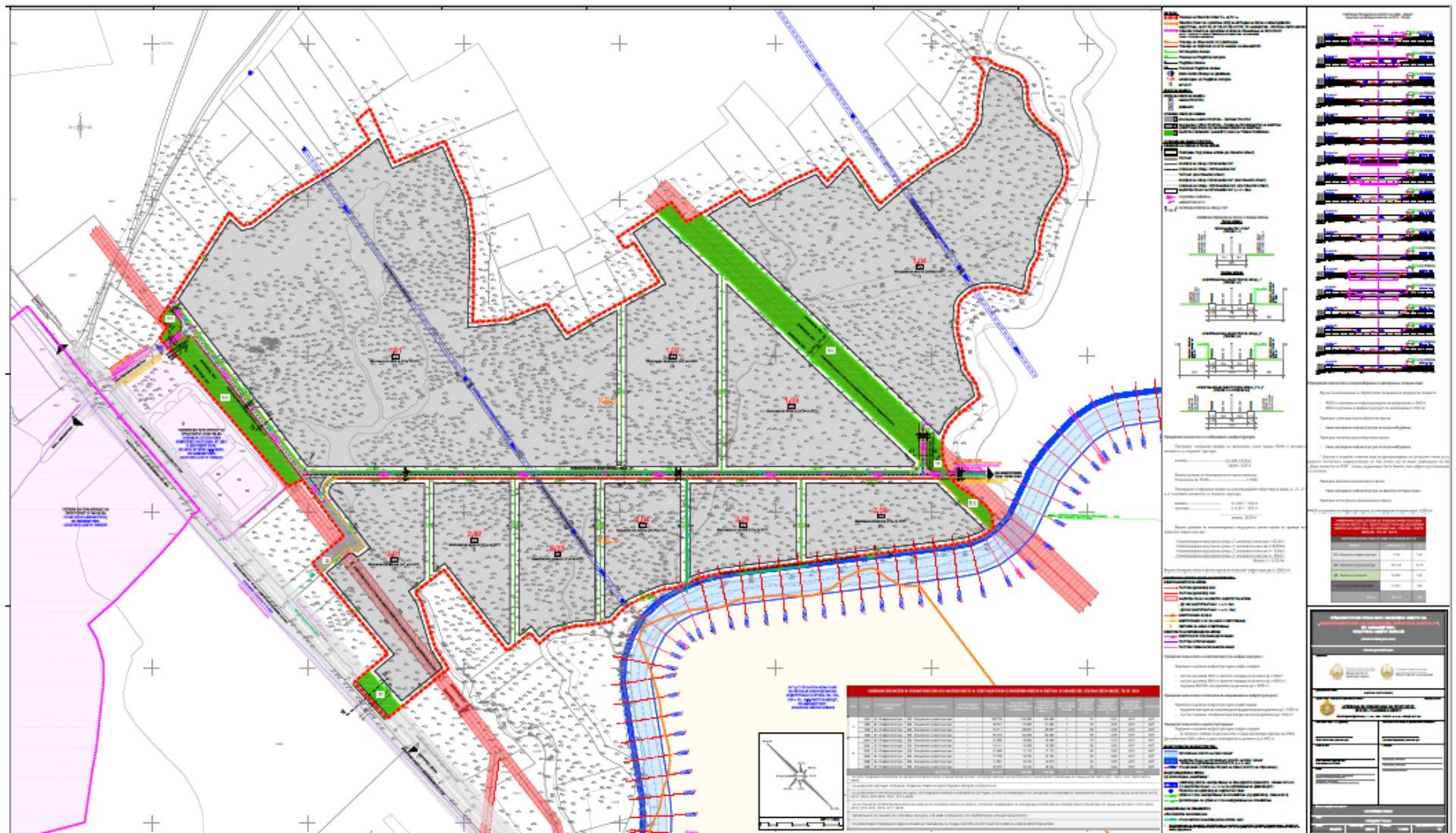
Се препорачува мрежа изградена со оптички кабли, кои ќе се приклучат во постојната електронско-комуникациската мрежа. Целокупната изведба на електронско-комуникациската инсталацијата треба да се изврши почитувајќи ги позитивните закони и правилници.

Планскиот опфат, како и овој регион целосно е покриен со сигнал од мобилните оператори: М-Телеком, А1, Лајкамобајл и Телекабел.

Јавно осветлување: За осветлување на сообраќајниците предвидени се натриумови високопритисочни сијалици од 100-150W, кои ќе се монтираат на столбови со височина од 6-10 m. Столбовите се предвидува да се постават надвор од коловозните површини. Растојание меѓу столбовите на сообраќајници изнесува 15-25 m. За јавното осветлување на сообраќајниците неопходно е да се изработи светлотехничка пресметка.

Каблите (0,4kV) за јавно осветлување ќе бидат поставени во инфраструктурни коридори како и во пластични цевки Ø110mm при премин под сообраќајница.

На следната слика е прикажана планираната состојба во планскиот опфат:

Слика 11 Синтезен план

3.2 Предмет и главни цели на Планскиот документ

Предмет на планската документација е создавање услови за организација и ефикасно користење на просторот, односно урбанизација на простор за изградба на Електроцентрали од обновливи извори на енергија КО Амзабегово, општина Свети Николе.

Урбанистичкиот план вон населено место како основна цел ги има зацртано насоките на идниот просторен развој со создавање на услови за планирани организирани простори и одредување на намена за градежната парцела, со компатибилни класи на намени на основната класа на намена, планирање на површини за градба, на градби со придружни и пратечки содржини, дефинирање на оптимални решенија и водови на системот за организирање на основните функции и тоа имајќи ги во предвид природните погодности и ограничувања како и создадениот материјален фонд, преку анализа на постојната состојба и создавање на основна концепција за планираните површини со конкретни решенија.

Урбанистичкиот план вон населено место претставува основен развоен документ кој има крајна цел преку:

- рационално користење на земјиштето,
- максимално вклопување на инфраструктурата и објектите со теренот,
- оформување архитектонска целина,
- почитување и заштита на правото на човекот на работа,
- почитување и валоризација на културното и градителското наследство,
- вградување попатни содржини на основната наменска употреба на земјиштето,
- подигнување хуманоста во просторот и непречено движење на лица со инвалидитет,
- вградување на мерки за заштита на природата и животната средина,
- вградување мерки за заштита и спасување,
- почитување на законските прописи, стандарди и нормативи во планирањето,
- почитување на законските прописи за дадената намена,

да ги утврди параметрите и насоките за изработка на Архитектонско-урбанистички проекти, Проекти за инфраструктура и Основни проекти за идните планирани градежни парцели.

3.3 Корелација на целите на Планот со други релевантни планови и програми/плански документи и цели на заштита на животната средина

Просторното и урбанистичкото планирање е континуиран процес, кој се обезбедува со изработување, донесување и спроведување на просторни и урбанистички планови, со цел да се обезбеди уредување и хуманизација на просторот и заштита и унапредување на животната средина и природата.

Еден од најголемите предизвици на политиката на животната средина е остварувањето на оптимален баланс меѓу економската, социјалната и еколошката димензија на развојот, со што се обезбедува реално оправдан и одржлив развој.

Дел од целите на заштитата на животната средина, дефинирани на национално и меѓународно ниво, ќе бидат инкорпорирани при подготовка на Урбанистички план вон населено место за изградба на Електроцентрали од обновливи извори на енергија КО Амзабегово, општина Свети Николе, како и во периодот на неговата имплементација.

Како што претходно е спомнато, планскиот опфат досега не е урбанизиран и третиран со друга планска документација. Насоките за урбанизација на планот произлегуваат од Просторниот План на Република Македонија чии насоки се земени во предвид при изработката на Условите за планирање на просторот за Електроцентрали од обновливи извори на енергија КО Амзабегово, општина Свети Николе, изработени од страна на Агенцијата за планирање на

просторот со тех. бр. Y06219, а од страна на МЖСПП е издадено Решение за услови за планирање (бр. УП1-15 825/2019 од 11.06.2019 год.).

Условите за планирање претставуваат влезни параметри и насоки при планирањето на просторот и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето во соодветниот плански документ, обработени во Просторниот план на Република Македонија и во согласност со истиот.

Во Условите за планирање, произлезени од Просторниот План на Република Македонија акцент се става на бонитетот на земјоделското земјиште, на економските основи за просторен развој, на водостопанска инфраструктура, енергетска и комуникациска инфраструктура, сообраќај и врски, на заштитата на животната средина, заштита на природното и културното наследство, како и на заштитата и спасувањето од елементарни непогоди, несреќи и хаварии.

Во следната табела е даден краток преглед на целите на други релевантни локални, регионални и национални плански документи, во корелација со целите и активностите кои ги предвидува Планот.

Табела 6 Корелација на целите на Планот со целите на релевантните национални, регионални и локални плански и стратешки документи

Релевантни национални/регионални и/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
Национални стратешки/плански документи		
<p>Просторен план на Република Македонија (2002-2020)</p>	<p>-Зголемување на вработеноста и постојано подобрување на материјалните, културните, општествените и другите услови за живот и работата на граѓаните;</p> <p>-Остварување на порамномерен регионален развој, со побрз развој на стопански недоволно развиените краишта;</p> <p>-Остварување на рационално користење, организирање и уредување на просторот со рационално разместување на производните сили;</p> <p>-Подобрување на степенот на искористеноста на енергетскиот систем и зголемување на неговата флексибилност и сигурност;</p> <p>-Подобрување на енергетската ефикасност-употреба на поквалитетни горива и пречистување на гасовите пред испуштањето во средината;</p> <p>-Заштеда на енергија од индустриско производство, аграр, енергетика и комунални дејности;</p> <p>-Обезбедување доволно количини квалитетна вода за пиење и ревитализација и модернизација на системите за наводнување и водоснабдување;</p> <p>-Транспортен систем со минимални штетни влијанија на транспортот врз животната средина;</p> <p>-Утврдување на програмски индикатори и мониторинг за следење на здравствената состојба на населението, во релација со квалитетот на средината;</p> <p>-Зачувување и заштита на сите простори (места) со исклучиви и неповторливи природни вредности од значење за научната, културно образовната, воспитната, рекреативната и други функции.</p>	<p><i>Усогласеност:</i> Изработката на УПВНМ се темели на основните принципи, развојни цели и одредби, дефинирани во Просторниот план на Република Македонија во однос на просторниот и социо-економскиот развој, користењето и намената на земјиштето, искористувањето на ресурсите, заштита на животната средина и сл.</p> <p>Имплементацијата на Планот ќе придонесе за создавање услови за реализација на националните интереси во планското подрачје, при што урбанизацијата ќе се темели на принципите на одржливиот развој.</p> <p><i>Неусогласеност:</i></p> <p>Во однос на зачувување и заштита на простори (места) со исклучиви и неповторливи природни вредности од значење за научната, културно образовната, воспитната, рекреативната и други функции, дефинирана како цел во ПП на РСМ, подрачјето е:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Предложено за заштита Парк на природата „Овче Поле“, заради специфичните халоморфни (солени) почви; - Идентификуван Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“; - Идентификувано Значајно растително подрачје „Овче Поле – Богословец“; - Идентификувано Емералд подрачје „Овче Поле“; - Идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“.
<p>Стратегија за развој на енергетиката во</p>	<p>- Одржување, ревитализација и модернизација на постојната и изградба на нова, современа инфраструктура за потребите на</p>	<p><i>Усогласеност:</i> Со реализација на планот ќе се реализираат зацртаните цели за зголемено искористување на обновливите</p>

Релевантни национални/регионални и/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
<p>Република Македонија до 2030 година</p>	<p>производство и користење на енергијата,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подобрување на енергетската ефикасност во производството, преносот и користењето на енергијата, - Користење на домашните ресурси (резервите на лигнит, хидроенергетскиот потенцијал, ветерната и сончевата енергија) за производство на електрична енергија, - Зголемување на користењето на обновливите извори на енергија, - Воспоставување на економска цена на енергијата, - Интегрирање на енергетскиот сектор на Република Македонија во регионалниот и европскиот пазар на електрична енергија и природен гас со изградба на нови конекции и со усогласување на законодавството со постојната правна регулатива на Европската унија (acquis communautaire) за енергија, животна средина, конкуренција и за обновливи извори на енергија. 	<p>извори на енергија, односно производство на енергија со искористување на потенцијалот на сончевата енергија. намалување на зависноста од увоз на енергија, намалување на употребата на фосилни горива како енергенс, намалување на емисиите на стакленички гасови на национално ниво, ефикасно снабдување со електрична енергија и сл.</p>
<p>Стратегија за искористувањето на обновливите извори на енергија во Република Македонија до 2020 година</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Главна цел на Стратегијата за искористување на ОИЕ во РМ до 2020 е да се добијат информации за потенцијалот и можната експлоатација на ОИЕ во Република Македонија. -Заштита на животната средина и намалување на емисиите на стакленички гасови, намалување на увозната зависност на Македонија од енергија, како и потребата за обезбедување на поголема разновидност и со тоа и сигурност во снабдувањето со енергија што неминовно наметнуваат зголемено учество на обновливите извори во финалната потрошувачка на енергија. 	
<p>Стратегија за унапредување на енергетска ефикасност во Република Македонија</p>	<p>Стратегијата за унапредување на енергетска ефикасност во Република Македонија до 2020 година превидува рамка за забрзано усвојување на практики за енергетска ефикасност на одржлив начин и преку намалување на зависноста од увозот, енергетската интензивност, непродуктивното користење на електричната енергија, подготовка на добра клима за да се максимизира вклученоста и можностите на приватниот сектор, обука и подигање на јавна свест. Финалниот резултат на постигнувањето на оваа цел треба да биде</p>	

Релевантни национални/регионални и/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
	реализација на заштеди на енергија во 2018 година во износ од над 9% од просечната потрошувачка во петгодишниот период 2002-2006, со континуирана промоција на енергетската ефикасност и мониторинг и верификација до 2020 година.	
<p>Стратегија за регионален развој на Република Македонија (2009-2019)</p>	<p>Главните стратешки цели на Стратегијата се:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Конкурентни плански региони што се одликуваат со динамичен и одржлив развој; -Поголема демографска, економска, социјална и просторна кохезија помеѓу и во рамките на планските региони во Република Македонија. <p>За постигнување на овие цели дефинирани се приоритети:</p> <p>Стратешка цел 1:</p> <p><i>Приоритет 1.1.</i> Поттикнување на економскиот раст во планските региони,</p> <p><i>Приоритет 1.2.</i> Развивање на современа и модерна инфраструктура во планските региони,</p> <p><i>Приоритет 1.3.</i> Препознавање и искористување на иновативниот потенцијал и подигнување на техничко-технолошката основа на носечките индустрии во планските региони,</p> <p><i>Приоритет 1.4.</i> Подигнување на нивото на човечкиот капитал во планските региони,</p> <p><i>Приоритет 1.5.</i> Креирање на конкурентски предности на планските региони,</p> <p><i>Приоритет 1.6.</i> Оптимално користење и валоризација на природните ресурси и енергетските потенцијали во планските региони,</p> <p><i>Приоритет 1.7.</i> Заштита на животната средина во планските региони</p> <p>Стратешка цел 2:</p> <p><i>Приоритет 2.1.</i> Демографска ревитализација и порамномерна дистрибуција на населението помеѓу и внатре во планските региони,</p> <p><i>Приоритет 2.2.</i> Градење на функционално-просторни структури за подобро интегрирање на урбаните со руралните средини во</p>	<p><i>Усогласеност:</i> Одредбите и целите на УПВНМ како и предвидените мерки и активности ќе допринесат за економски развој, заштита и оптимално користење на енергетските потенција што ќе придонесе за економски развој на Општината, односно на Регионот.</p> <p><i>Неусогласеност:</i> Планскиот опфат се наоѓа во подрачје кое се карактеризира со специфични и ретки почви и значителна биолошка разновидност, препознаени на национално и меѓународно ниво, заради кои е идентификувано како подрачје предложено за заштита:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подрачје предложено за заштита Парк на природата „Овче Поле“, заради специфичните халоморфни (солени) почви; - Идентификуван Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“; - Идентификувано Значајно растително подрачје „Овче Поле – Богословец“; - Идентификувано Емералд подрачје „Овче Поле“; - Идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“.

Релевантни национални/регионални и/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
	<p>планските региони,</p> <p><i>Приоритет 2.3.</i> Зголемување и порамномерна дисперзија на инвестициите и вработеноста помеѓу и во рамките на регионите,</p> <p><i>Приоритет 2.4.</i> Подигнување на степенот на социјален развој во планските региони,</p> <p><i>Приоритет 2.5.</i> Поддршка на подрачјата со специфични развојни потреби,</p> <p><i>Приоритет 2.6.</i> Развивање на прекугранична и меѓусебна соработка на планските региони,</p> <p><i>Приоритет 2.7.</i> Подигнување на капацитетите за планирање и реализација на развојот во планските региони.</p>	
<p>Национална стратегија за одржлив развој (2009-2030)</p>	<p>Основни цели на Стратегијата за одржлив развој се:</p> <p>-Да се користи механизмот за чист развој според протоколот од Кјото како дополнителна алатка за спроведување на проекти за намалени емисии на стакленички гасови и поттик на руралниот развој.</p> <p>-Да се подигне јавната свест за животната средина во однос на одржливиот развој и да се идентификуваат економски и социјални придобивки од одговорното однесување кон животната средина во секојдневниот живот,</p> <p>-Да се интензивира фокусот на алтернативни извори на енергија, кои не се штетни за животната средина, развојот на еко-туризмот и производството на здрава храна,</p> <p>Исто така, во Стратегијата е ставен акцент на:</p> <p>-Обезбедување заштита на природата во Македонија базирана на принципите на „Натура 2000“ мрежата преку засилена имплементација на Стратегијата за биолошка разновидност и Акциониот План;</p> <p>-Промовирање нова мрежа за мониторинг на животната средина;</p> <p>-Контрола на квалитетот на воздухот и да се намалат законите по човековото здравје и функционирањето на екосистемите;</p>	<p><i>Усогласеност:</i> Во УПВНМ се предвидува ефикасна организација и користење на просторот, предвидени се мерки за одржливо искористување на ресурсите и зачувување и заштита на животната средина и животот на луѓето, со цел да обезбеди одржлив развој, а истовремено и заштита на животната средина.</p> <p><i>Неусогласеност:</i> Подрачјето е предложено за заштита базирана на принципите на „Натура 2000“ мрежата, заради присуство на солените почви и специфичната халофитска вегетација, која на нив се развива, а е поврзана и со карактеристично живеалиште, идентификувано во Директивата за живеалишта на ЕУ.</p>

Релевантни национални/регионални и/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
	<p>-Да се воведо управување со водните ресурси и да се намали загубата на вода и влијанието од загадувањето како основа за развој на планови за управување со речни корита;</p> <p>-Да се поддржат шумскиот, земјоделскиот и руралниот развој, како основни економски активности во синергија со Планот за зачувување и управување на природните ресурси.</p>	
<p>Национална стратегија за консолидација на земјоделското земјиште во Република Македонија (2012-2020)</p>	<p>Главна цел на Стратегијата е надминување на неповолната структура на земјоделското земјиште како основен ресурс за економските активности, подобрување на условите за живот во руралните средини и обезбедување на одржлива употреба на природните ресурси.</p> <p>Специфични цели на Стратегијата се:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Намалување на расцепканоста на земјишните парцели во насока на нивно групирање и подобрување на локацијата на земјишните имоти во однос на поставеноста на земјоделското стопанство; -Подобрување на неправилната форма на земјишните парцели заради примена на посовремените техники и технологии на производство; -Зголемување на просечната големина на малите земјишни поседи; -Обезбедување пристап на парцелите до новите или рехабилитирани системи за наводнување и обновената или новоизградена рурална патна инфраструктура; -Намалување на површините на необработено и напуштено земјоделско земјиште; -Минимизирање на негативните ефекти по оптималната земјишна структура при изведба на објекти од јавен интерес (патна, социјална или друга инфраструктура) или паралелно просторно реорганизирање на земјишните парцели заради подобрување на постојната неповолна структура; -Подобрена еколошка заштита и одржливо управување со природните ресурси. 	

Релевантни национални/регионални/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
<p>Национална Стратегија за земјоделство и рурален развој (2014-2020)</p>	<p>Главна цел на Стратегијата е зголемување на конкурентноста на македонското земјоделско производство и прехранбената индустрија, развој на руралните средини и одржливо управување со природните ресурси.</p> <p>Ориентација кон потребите на потрошувачите и пазарните сигнали, да ја зголеми својата ефикасност во работењето, економијата на обем и адаптивност на промените во насока на обезбедување на производ со поголема додадена вредност кој е атрактивен и квалитативно поразличен од конкуренцијата.</p> <p>Во следниот период органското производство треба да ја подобри својата препознатливост на домашниот пазар и да ги зголеми капацитетите за пласман на надворешните пазари. Одржливото искористување на ресурсите и условите во шумарството во развојот на руралните заедници и зачувување и унапредување на шумскиот фонд, како и зголемување на аквакултурното производство во земјава особено од автохтоните видови, , ќе бидат дел од целите во одржливото управување и унапредување на природните ресурси и живиот свет.</p> <p>Клучните цели во насока на постигнување на одржливото управување и унапредување на природни ресурси и ублажување на влијанието на климатските промени во следниот период се:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Зачувување и унапредување на шумскиот фонд, -Зголемување на аквакултурното производство и одржливо рибарење, -Заштита на животната средина преку спроведување на добри земјоделски практики – вкрстена сообразност, -Обезбедување на пазарно одржливо органско производство и поширока примена на агроеколошкиот пристап, - Биодиверзитет - заштита на автохтоните раси и сорти, -Ефикасно справување со отпадот од земјоделството, производство и употреба на обновливи извори на енергија во земјоделството 	

Релевантни национални/регионални и/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
	<p>-Прилагодување на земјоделскиот сектор кон климатските промени.</p> <p>Како особено перспективни во следниот период ќе се акцентира понатамошниот развој на цвеќарството и производството на зачински и лековити растенија преку што може да се активираат површините кои не се доволно плодни и структурни за одгледување на градинарски растенија, но и развојот на органско производство на градинарски култури.</p>	
<p>Национална Стратегија за води (2011-2041)</p>	<p>Главна цел на Стратегијата е зачувување на добра состојба на водата, спречување на загадувањето на водата, спречување на хидро-морфолошките промени и рехабилитација на статусот на водата каде што е нарушен.</p> <p>Посебните цели кои треба да се постигнат со интегрираното управување со водите во Република Македонија се:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Доволен квалитет на водата за пиење за јавно снабдување; -Потребни количини на вода со соодветен квалитет за разни комерцијални цели; -Заштита на луѓето и материјалните добра од штетните ефекти на водата; -Да се постигне и да се зачува добар статус на водата на површинските и подземните водни тела; -Заштита на водата и екосистемите зависни од вода; -Усогласување на мерките на управување со водите со корисниците на просторот од другите сектори; -Одржливо управување со водите со рационално и одржливо користење на водните ресурси. 	<p><i>Усогласеност:</i> Во Планот се предвидени мерки во однос на управувањето со водите, односно обезбедување на заштитен појас од 6 метри во делот кој поминува покрај реката Азмак. Исто така во Планот дадени се предлози за водоснабдување, одведување на отпадните води, во согласност со законските прописи. Начинот на водоснабдување треба да го дефинираат надлежните органи.</p>
<p>Национална стратегија за управување со отпад (2008-2020)</p>	<p>Дел од општите и посебни стратешки цели во управувањето со отпадот се:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Воведување на стабилни финансиски ресурси и соодветни економски механизми за обезбедување на целосно покривање на трошоците за одржување на интегрираниот систем за управување со 	<p><i>Усогласеност:</i> Во рамките на планскиот опфат ќе бидат преземени сите неопходни мерки за соодветно управување со отпадот. Во зависност од видот и количините на генериран отпад ќе се преземат мерки за управување со отпад односно мерки за селектирање, рециклирање, реупотреба и финално</p>

Релевантни национални/регионални и/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
	<p>отпад;</p> <p>-Воспоставување систем за собирање податоци/информации за изворите, природата, количествата и судбината на тековите на отпадот, како и за капацитетите за обнова на материјали/енергија и за депонирање на отпадот и обезбедување на потребниот пристап на јавноста до истиот;</p> <p>-Воспоставување на технички современ систем за управување со отпад;</p> <p>-Примена на ефикасни и исплатливи техники за управување со посебните текови отпад;</p> <p>-Воведување на депонии за опасен и за неопасен отпад и други капацитети за депонирање на отпадот во согласност со современите стандарди;</p> <p>-Постапно затворање и/или санирање на постојните комунални одлагалишта за отпад и/или индустриски еколошки жаришта.</p>	<p>одложување на различни фракции отпад.</p>
<p>Национален план за управување со отпад (2009-2015)</p>	<p>Управување со отпад е да се обезбеди соодветна политика за заштита на животната средина, рамка за одлучување, економска основа, учество на јавноста и постепено воспоставување на техничка инфраструктура за спроведување на активностите на управување со отпад, со цел да се реализира системот за управување со отпад во согласност со законската регулатива на ЕУ и со Акционата програма за животна средина на ЕУ, земајќи ги предвид нејзините приоритети во управувањето со отпадот. Планот ги наведува основните, меѓусебно поврзани мерки за сопирање или за ублажување на последиците врз животната средина предизвикани од сегашното управување со отпадот, од една страна и за изградба на рамка за постепено воспоставување на современ и одржлив систем за управување со отпад, преку оптимална комбинација на различни законски, економски и комуникациски механизми и инструменти, од друга страна.</p>	
<p>Национална стратегија</p>	<p>-Промоција на економскиот раст со градење, подобрување,</p>	<p><i>Усогласеност:</i> До локацијата на УПВНМ е предвиден</p>

Релевантни национални/регионални и/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
<p>за транспорт на РМ (2007-2017)</p>	<p>управување и одржување на транспортните служби, инфраструктура и мрежи за добивање на максимална ефикасност;</p> <ul style="list-style-type: none"> -Промоција на интегрираната и интерконектирана транспортна мрежа која воспоставува ефективни услуги за корисниците; -Промоција на социјалниот фактор со поврзување на далечните и неразвиени заедници и пристапноста на транспортната мрежа; -Промоција на заштита на животната средина и подобрување на здравството со градење и инвестирање во јавниот транспорт и другите видови ефикасен и постојан транспорт кој ја намалува емисијата и потрошувачката на ресурси и енергија; -Подобрување на безбедноста на патувањето со намалување на несреќите и подобрување на личната безбедност на пешаците, велосипедистите, возачите, патниците. 	<p>сообраќаен пристап преку постоечкиот регионален пат Р1204.</p>
<p>Стратегија за демографски развој на РМ, 2008-2015</p>	<p>Целта на Стратегијата е обезбедување одржлив демографски развој на Република Македонија преку подобрување на квалитетот на човечкиот капитал и социјална кохезија.</p> <p>Специфични цели:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Забавување на стапката на намалување на населението и создавање услови за одржлив демографски развој на земјата; -Намалување на регионалните демографски нееднаквости и креирање одржлива територијална дистрибуција и квалитетен живот на населението; -Намалување на постоечките разлики и нееднаквости помеѓу населението, со цел зголемување на социјалната кохезија. 	<p><i>Усогласеност:</i> Имплементацијата на Планот ќе допринесе за отворање на нови работни места во градежната фаза, подобрување на животниот стандард, развој на општината и сл.</p> <p><i>Неусогласеност:</i> Дел од земјиштето во планскиот опфат се користи за одгледување на земјоделски култури, за пасење на добиток и сл. Со имплементацијата на планот ќе се ограничат овие можности за користење на земјиштето, а исто така ќе се ограничи пристапот со одредени локации кои ги користи локалното население што може да допринесе со социоекономски загуби.</p>
<p>Национална Стратегија за развој на туризмот (2009-2013)</p>	<p>Градење на имиџ на препознатлива европска дестинација за туризам, базиран на културното и природното наследство и препознатлива по производите со висок квалитет инкорпорирано во заедничко име – туристички производ на Македонија.</p> <p>Развој на производи и услуги (Препознатливи производи, Категоризација на сместувачките капацитети, Вински туризам,</p>	<p><i>Неусогласеност:</i> Во согласност со Условите за планирање на просторот, планскиот опфат припаѓа на Брегалнички туристички регион со утврдени 9 туристички зони и 29 туристички локалитети.</p> <p>Предметниот опфат во моментот нема туристички вредности.</p>

Релевантни национални/регионални и/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
	<p>Рурален туризам, Култура и занаети, Бањи), Соодветен пристап и инфраструктура (Патна инфраструктура, Воздушен пристап); Управување и заштита на животната средина и културното наследство, Развој на туризмот преку јавно-приватно партнерство , како и подобрување на туристичката инфраструктура и туристичката понуда.</p>	
<p>Национална Стратегија за рурален туризам (2012-2017)</p>	<p>Идентификување на концептот и стратегијата за развој, поставување на рамка за поттикнување на развојот како дел од севкупната туристичка понуда на Република Македонија, евиденција на сместувачки и угостителски објекти, зголемување на капацитетите, вработувањата и туристичката понуда во руралниот туризам.</p>	
<p>Национална стратегија за биолошка разновидност со акционен план, (2018-2023), 2019</p>	<p>Главна цел на Стратегијата е: -Намалување на директните и индиректните притисоци врз биолошката разновидност; -Подобрување на статусот на биолошката разновидност преку зачувување на екосистемите, видовите и генетската разновидност заради зголемување на придобивките од биолошката разновидност и екосистемските услуги. Во националната стратегија за биолошка разновидност во однос на халоморфните (солени) почви е наведено дека: Хабитатите на копнените солени стеги (Е6) се однесуваат на солени почви на кои доминираат тревести растенија што се отпорни на високи концентрации на соли. Солените стеги од Македонија според класификацијата на EUNIS припаѓаат кон Е6.215: Пелаго-вардарски солени стеги, кои опфаќаат халофилни заедници од југозападниот дел на Балканскиот Полуостров, во просторот зафатен меѓу Пелагонидите и мезомакедонските планини, во аридната зона на реките Вардар и Горна Морава. За Македонија се наведуваат неколку хабитатни типови од шесто ниво. Во Македонија постојат солени почви, а околу 90 % од вкупната површина почви зафатени од процесите на салинизација се наоѓаат</p>	<p><i>Неусогласеност:</i> Планскиот опфат располага со солени почви и значителна биолошка разновидност, односно се наоѓа во границите на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подрачје предложено за заштита Парк на природата „Овче Поле“, заради специфичните халоморфни (солени) почви; - Идентификуван Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“; - Идентификувано Значајно растително подрачје „Овче Поле – Богословец“; - Идентификувано Емералд подрачје „Овче Поле“; - Идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“. <p>Со реализацијата на планските активности ќе се зафати површина која содржи халоморфни почви и на која се населени значајни растителни и животински видови, односно ќе се имплементираат активности кои не се во корелација со целите на стратегиите.</p>

Релевантни национални/регионални и/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
	<p>во долините на Овче Поле, Струмица, Скопје и Пелагонија Солените почви според EUNIZ се дел од точка Е 6.2. Континентални копнени солени стеги и истите се наведени во Прилог 1 на Директивата на ЕУ за живеалишта и видови.</p>	
<p>Национална стратегија за заштита на природата (2017-2027), 2019</p>	<p>Во Националната стратегија за заштита на природата, дефинирани се следните национални цели за заштита на природата:</p> <p>НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ 1: Геодиверзитетот и геонаследството и другите компоненти на природата (биолошката и пределската разновидност) соодветно да се идентификуваат, истражуваат, мониторираат и инвентаризираат.</p> <p>НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ 2: Да се заштитат, зачуваат и мониторираат компонентите на геодиверзитетот, геонаследството, биолошката и пределската разновидност.</p> <p>НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ 3: До 2022 година да се вгради политиката за заштита на природата во стратегиите, плановите и програмите во другите сектори.</p> <p>НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ 4: Да се воспостави и практикува одржливо користење на геодиверзитетот, геонаследството и другите компоненти на природата (биолошката и пределската разновидност) преку употреба на традиционални знаења, иновации, најдобри практики и позитивни стимулации за зачувување и одржливо користење на природата.</p> <p>НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ 5: Да се унапреди законодавната рамка, согласно ЕУ легислативата и релевантните ратификувани меѓународни договори за заштита на природата и да се обезбеди соодветна институционална рамка преку зајакнување на административните капацитети.</p> <p>НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ 6: Да се подигне нивото на информираност, едукација и промоција за вредностите и значењето на геодиверзитетот и геонаследството и другите компоненти на природата (биолошката и пределската разновидност);</p>	

Релевантни национални/регионални и/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
	<p>НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ 7: Да се обезбеди континуирано и зголемено финансирање на заштитата на природата од буџетски средства на централно и локално ниво, од инвестиции и други извори на финансирање, преку воспоставување на соодветни одржливи и ефикасни модели на финансирање на заштитата и одржливото користење на природата.</p> <p>Во националната стратегија за заштита на природата во однос на халоморфните (солени) почви е наведено дека:</p> <p>Солени почви се среќаваат во Овче Поле и во Прилепско и Битолска Поле (особено по западните падини на Селечка Планина).</p> <p>Типични примери за загрозувани растителни заедници претставуваат халофитските заедници кои се развиваат на солени почви (мали површии во Овче Поле и во степоликото подрачје помеѓу Велес, Штип и Неготино во централна Македонија), заедниците што се развиваат на подлога со арсен и антимон (Алшар кај Кавадарци) и заедниците на варовник и доломит (пошироката околина на Прилеп).</p>	
<p>Национален акциски план за борба против опустинување во Република Македонија, 2018-2024</p>	<p>Главната цел на НАП е борба против деградација на земјиштето и можно опустинување и ублажување на ефектите од сушите во Република Македонија, врз основа на принципите на одржливо управување и заштита на земјишните ресурси.</p> <p>➤ Конкретни цели</p> <p>Конкретните цели на НАП-от вклучуваат:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Развој на еколошки свесно и одговорно општество; • Мудро користење на националните природни ресурси за да се задоволат социо-економските потреби, без да се загрози квалитетот на земјишните ресурси; • Подобрување на знаењата за употребата на земјишните ресурси во согласност со одржливото управување со земјиштето; • Подобрување на регулаторната и законската рамка која ќе обезбеди соодветно користење, управување и заштита на 	<p><i>Неусогласеност:</i> Планскиот опфат располага со солени почви и значителна биолошка разновидност, односно се наоѓа во границите на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подрачје предложено за заштита Парк на природата „Овче Поле“, заради специфичните халоморфни (солени) почви; - Идентификуван Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“; - Идентификувано Значајно растително подрачје „Овче Поле – Богословец“; - Идентификувано Емералд подрачје „Овче Поле“; - Идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“.

Релевантни национални/регионални и/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
	<p>базата на ресурсите на земјата;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Воспоставување на ефективни механизми за институционална соработка. 	
<p>Национална стратегија за развој на културата за периодот 2013-2017</p>	<p>Општи цели и приоритети на Стратегијата се:</p> <p>-Да се поттикнува развојот на културата во сета нејзина комплексност на: (а) наследениот традициски и етнокултурен идентитет на македонскиот народ и на другите народи кои живеат во Република Македонија, (б) мултикултуралната реалност на македонското општество, (в) естетскиот плурализам на уметничките вредности и (г) хуманистичката, етичката, едукативната, забавната, економската, производствената, кохезивната и другите димензии на културата.</p> <p>-Да се негува комуникацијата на одделните културни идентитети, при што ќе се подига свеста за културата како сфера од посебен општествен и национален интерес.</p> <p>-Да се воспостави и да се одржува цврста соработка меѓу секторот култура и секторите образование и наука, меѓународната политика и туризмот и другите сектори кои се имплементираат во културниот сектор како основа за развој на културата и на општеството.</p> <p>-Да се поддржуваат проекти за промоција и пласман на културата на Република Македонија во меѓународни рамки.</p> <p>-Да се остварува континуирана заштита на културното наследство независно од неговото историско, цивилизациско и етнокултурно обележје и др.</p>	<p><i>Усогласеност:</i> Во рамките на планскиот опфат не е евидентирано културно наследство.</p>
<p>Трет Национален План на Република Македонија кон Рамковната конвенција на ОН за климатски промени (2014)</p>	<p>Зајакнување на базата на информации, аналитичкиот и институционалниот капацитет на клучните национални институции за интегрирање на приоритетите за климатските промени во националните стратегии за развој и релевантните секторски програми со обезбедување финансиска и техничка поддршка.</p> <p>Вклучување на Република Македонија во глобалните напори за ублажување на климатските промени и спроведување на обврските преземени од членството во Рамковната конвенција на Обединетите</p>	<p><i>Усогласеност:</i> Во УПВНМ се предвидува изградба на комплекс во кој ќе се постават фотоволтаични електроцентрали за искористување на сончевата енергија за производство на електрична енергија, што ќе допринесе за намалување на емисиите на стакленички гасови на национално ниво. Производството на енергија од обновливи извори и намалување на стакленичките гасови оди во прилог на ублажување на климатските промени, а исто така претставува една од мерките</p>

Релевантни национални/регионални и/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
	<p>Нации за климатски промени и Кјото Протоколот.</p> <p>Исто така Планот вклучува:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Воспоставување на национален фонд за тестирање мерки за адаптација и воведување на видови, отпорни на суша; -Формирање на национален центар за суша; -Утврдување техники и постапки за култивирање, користење вештачки ѓубрива и рекламација на почвата за клучните култури во регионите погодени од климатските промени; -Воведување различни практики на орање за промовирање одржливи земјоделски практики; -Развивање техники за наводнување и водоснабдување; -Развивање критериуми и идентификација на начини на употреба на земјиштето и агроеколошки зони и сл. 	<p>за адаптација на биолошката разновидност и водните ресурси кон климатските промени.</p> <p><i>Неусогласеност:</i> Урбанизацијата на планскиот опфат ќе допринесе за отстранување на вегетација, загуба на видови, поместување на рутите на движење на видовите што не е во корелација со целите за адаптација кон климатските промени.</p>
<p>Национален план за заштита на амбиентниот воздух (2013-2019)</p>	<p>Главни цели на Планот се:</p> <ul style="list-style-type: none"> -одржување на квалитетот на амбиентниот воздух во зоните каде што не се надминуваат граничните вредности на квалитет; -подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух во зоните каде што се надминуваат граничните вредности за квалитет; -преземање на мерки за намалување на емисиите од определени стационарни извори на загадување; -усвојување на неопходни мерки за минимизирање и целосно отстранување на негативните ефекти врз квалитетот на амбиентниот воздух. 	<p><i>Усогласеност:</i> Производството и употребата на енергија од обновливи извори значително ќе допринесе за подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух, односно намалување на употребата на фосилни горива и сл.</p>
<p>Стратегија за мониторинг во животната средина (2004)</p>	<p>Целта на Стратегијата е мониторирање и известување за состојбата на сите медиуми на животната средина.</p>	<p><i>Усогласеност:</i> Во УПВНМ се предвидува вршење мониторинг на медиуми во животната средина.</p>
<p>Стратегија и акционен план за имплементација на</p>	<p>Владината политика за оваа Стратегија е да спроведе детална анализа за статусот на имплементација на Конвенцијата, да обезбеди насоки и препораки за надминување на проблемите кои</p>	<p>Во постапката на усвојување на Планот и подготовката на Извештајот за СОЖС ќе биде обезбедено учество на јавноста што ќе придонесе во процесот на одлучување и донесување на</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

Релевантни национални/регионални и/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
Архуската конвенција (2005)	произлегуваат од имплементацијата на Конвенцијата и да препорача акционен план за спроведување на предложените мерки и следење на дадените насоки.	одлуки.
Регионално ниво		
Програмата за развој на Вардарски плански регион (2015-2019)	<p><u>Програмата за развој на Вардарскиот плански регион</u> ги поставува следните цели:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поддршка на развојот на стопанството и економијата; • Унапредување на животната средина; • Развој на земјоделието; • Подобрување на инфраструктурата, и • Развој на туризмот. 	<p><i>Усогласеност:</i> Имплементацијата на Планот ќе се темели на принципите за контрола на емисиите и заштита на животната средина. Имплементацијата на Планот ќе допринесе за социо економски развој на населението (вработување, подобрување на животниот стандард и сл.), а преку тоа и до развој на стопанството и економијата</p> <p><i>Неусогласеност:</i> Намената на земјиштето во планскиот опфат не е во директна корелација со целите за развој на земјоделието во Регионот, како и унапредување на животната средина (планскиот опфат располага со значителни вредности од аспект на животната средина и природата).</p>
Локално ниво		
Стратегија за локален економски развој на општина Свети Николе за период 2018-2022	<p>Во рамки на Стратегијата изготвен е Акциски план за периодот 2018-2022 кој вклучува 6 основни стратешки цели, како и специфични цели и предлог активности во рамките на секоја од шесте стратешки цели:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Унапредување на земјоделието и земјоделското производство во општина Свети Николе • Подобрување на позицијата на општина Свети Николе во поглед на туризмот • Унапредување на квалитетот на образованието во општина Свети Николе • Унапредување на локалната економија преку локален економски развој • Промоција на претприемништво и поддршка на приватниот сектор во општина Св. Николе • Заштита на животна средина во општина Свети Николе. 	<p><i>Усогласеност:</i> Целите на УПВНМ и предложените мерки се во директна врска со целите на стратешкиот план, бидејќи истите се темелат на основните принципи за економски развој и заштита на животната средина. Имплементацијата на активностите од Планот ќе допринесат за подобрување на локалната економија, промоција на претприемништво и поддршка на приватниот сектор сл.</p> <p><i>Неусогласеност:</i> Намената на земјиштето во планскиот опфат не е во директна корелација со целите за развој на земјоделието и заштита на животната средина.</p>

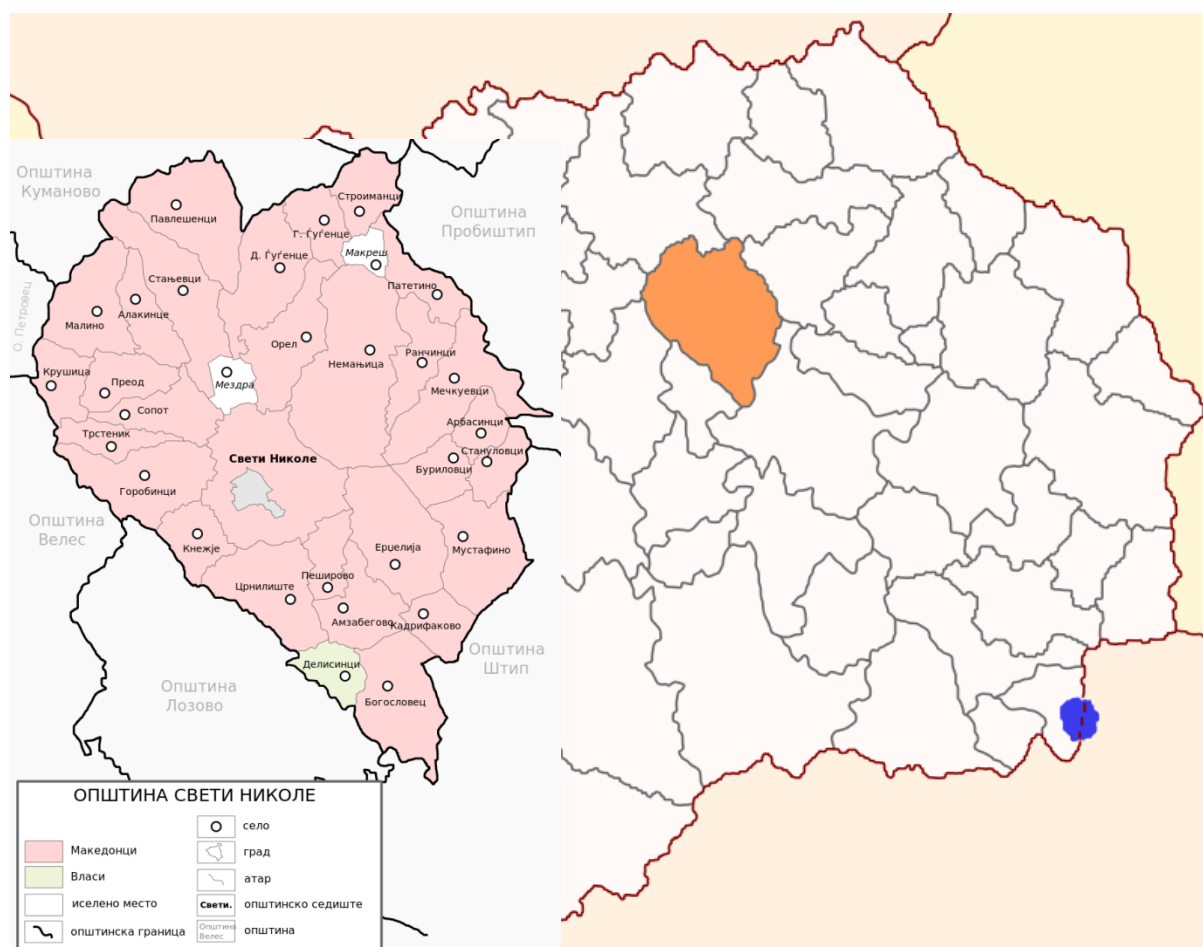
4 РЕЛЕВАНТНИ АСПЕКТИ НА МОМЕНТАЛНАТА СОСТОЈБА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

4.1 Географска положба и демографски карактеристики

Територијата на Општина Свети Николе се поистоветува со познатата област „Овче Поле“, односно таа го зафаќа најголемиот простор на ова поле кое му припаѓа на сливот на Светиниколската река или „Азмак“, десна притока на Брегалница.

Како средишен дел на Овче Поле Општината се граничи со повеќе општини: Пробиштип, Кратово, Куманово, Петровец, Велес, Лозово, Штип и Карбинци.

Просторот на општината Свети Николе зафаќа површина од 480 km² и се вбројува меѓу најголемите општини во Републиката. Токму поради тоа густината на населеноста не е голема, односно изнесува 38,5 жители на 1,0 km². Во рамките на Општината се наоѓаат 34 населби: Свети Николе, Алакинце, Азамбегово, Арабасанци, Богословец, Буриловци, Горно Ѓуѓанце, Горно Црнилиште, Горобинци, Делисинци, Долно Ѓуѓанце, Долно Црнилиште, Ерџелија, Кадрифаково, Кнежје, Крушица, Макреш, Малино, Мечкуевци, Мустафино, Немањица, Нова Мездра, Орел, Павлешенци, Патетино, Пеширово, Преод, Ранчинци, Сопот, Стануловци, Стањевци, Стара Мездра, Строиманци, Трстеник.

Слика 12 Општина Свети Николе во рамките на Р. Македонија и населени места во општина Свети Николе

Во општина Свети Николе споредбено со пописот на население, домаќинства и станови во РМ од 2002 година, вкупната популација во Општината изнесува 18497, во Градот живеат 13746 жители и во селските средини 4751 жител. Иако растот на бројот на население на територијата

на општина Свети Николе е мал, покрај објективните социо-економски услови задоволува фактот дека одредено ниво на одржување на прираст се одржува и се очекува негово благо зголемување.

Според последниот попис евидентирани се 5698 домаќинства и 7157 станови на територијата на општина Свети Николе.

Во следната табела се прикажани демографските карактеристики за општина Свети Николе, добиени од Пописот во 1994 и 2002 година.

Табела 7 Преглед на бројот на население по населени места во општина Свети Николе

Општина Свети Николе	Попис 1994 год.	Попис 2002 год.
Вкупно	18.528	18.497
Град Свети Николе	13.292	13.746
Алакинце	13	5
Амзабегово	557	543
Арбасанци	4	1
Богословец	2	4
Буриловци	13	14
Горно Ѓуѓанце	11	3
Горно Црнилиште	358	345
Горобинци	890	820
Делисинци	1	9
Долно Ѓуѓанце	219	174
Долно Црнилиште	120	114
Ерџелија	1.047	1.012
Кадрифаково	180	163
Кнежје	71	86
Крушица	31	22
Макреш	2	/
Малино	68	45
Мечкуевци	18	15
Мустафино	564	517
Немањица	282	201
Нова Мездра	/	/
Орел	63	45
Павлешенци	122	77
Патетино	6	6
Пеширово	244	247
Преод	40	44
Ранчинци	67	38
Сопот	102	89
Стануловци	4	2
Стањевци	82	61
Стара Мездра	/	/
Строиманци	3	8
Трстеник	52	41

Извор: Стратегија за локален развој на општина Свети Николе (2018 – 2022)

Според последниот спроведен Попис на населението во 2002 година состојбата на населението во општина Свети Николе според национална припадност е прикажана на следната табела:

Табела 8 Национална припадност на населението

Општина Свети Николе	Вкупно население	Македонци	Власи	Срби	Турци	Роми	Бошњаџи	Албанци	Останати
Број	18.497	18.005	238	71	81	72	1	0	29
%	100	97,3	1,3	0,4	0,4	0,4	0	0	0,2

Извор: Стратегија за локален развој на општина Свети Николе (2018 – 2022)

Податоци од Пописот во 2002 година во однос на полот и петгодишна група на возраст во општина Свети Николе се прикажани на следната слика.

Табела 9 Структура на население во општина Св. Николе според пол

Возраст	Вкупно	Мажи	Жени
Вкупно	17.968	9.286	8.682
0	160	90	70
1-4	653	363	290
5-9	816	419	397
10-14	913	460	453
15-19	1.018	534	484
20-24	1.282	681	601
25-29	1.465	770	695
30-34	1.295	713	582
35-39	1.224	644	580
40-44	1.206	648	558
45-49	1.374	714	660
50-54	1.455	778	677
55-59	1.392	746	646
60-64	1.166	559	607
65-69	849	416	433
70-74	680	329	351
75-79	565	230	335
80+	449	192	257
Непозната возраст	6	0	6

Извор: Стратегија за локален развој на општина Свети Николе (2018 – 2022)

Плански опфат и неговото опкружување

Планскиот опфат се наоѓа во општина Свети Николе, јужно од градот Свети Николе, во КО Амзабегово – вгр, на приближно растојание од еден километар источно од населено место Амзабегово (534 жители). Во непосредна близина на планскиот опфат, по неговата источна граница се наоѓа Компанијата за производство на PVC производи „FULL HAUZ“. Непосредно покрај јужната граница и западната граница на планскиот опфат поминува реката Азмак. На јужната страна од планскиот опфат има објекти за сместување на добиток, на растојание од околу 200 m. Кон југ од планскиот опфат поминува железничка пруга, поточно делницата Велес – Штип – Кочани. На растојание од околу еден километар јужно од планскиот опфат се наоѓаат фабриката за битуменски производи „БИМ“ АД Свети Николе и Фабриката за производство на сточна храна која е дел од групацијата „АГРИЈА“. Во нивна близина кон исток се наоѓа и компанијата „ОЗ-ТУ“. Кон Југоисток од планскиот опфат се наоѓаат фабриката за преработка на месни производи „МИК Свети Николе“ (900 m) и Оранжериите „Томатоленд“ (500 m). Кон запад од планскиот опфат поминува автопатот А4 - (Граница со Косово - граничен премин Блаце - крстосница Стенковец - обиколница Скопје - Петровец - Миладиновци - Свети Николе - Штип - Радовиш - Струмица - граница со Бугарија - граничен премин Ново Село).

Слика 13 Објекти во опкружувањето на планскиот опфат

4.2 Здравје на населението

Во општина Свети Николе функционира една јавна здравствена установа Здравствен дом „Примариус Д-р Ѓорѓи Гаврилски“ кој располага со два здравствени објекти во градот и три амбуланти во околните месни заедници: Ерџелија, Мустафино и Горобинци, дадени под концесија на ПЗУ. Сите населени места во кои има пунктови на Здравствениот дом се достапни за пациентите и истите се поврзани со локални асфалтни патишта. Населените места во кои има здравствени пунктови се оддалечени од градот Свети Николе на следното растојание: Ерџелија – 8 km, Мустафино – 12 km и Горобинци – 6 km.

Во рамките на новата амбулантна зграда функционира хигиено – епидемиолошка служба која што е истурен пункт на Центарот за јавно здравје Велес, која што ја следи здравствената состојба на населението во општината.

Плански опфат и неговото опкружување

За најблиските населени места до планскиот опфат не постојат јавни официјални податоци за специфични болести.

4.3 Климатски карактеристики и квалитет на воздухот

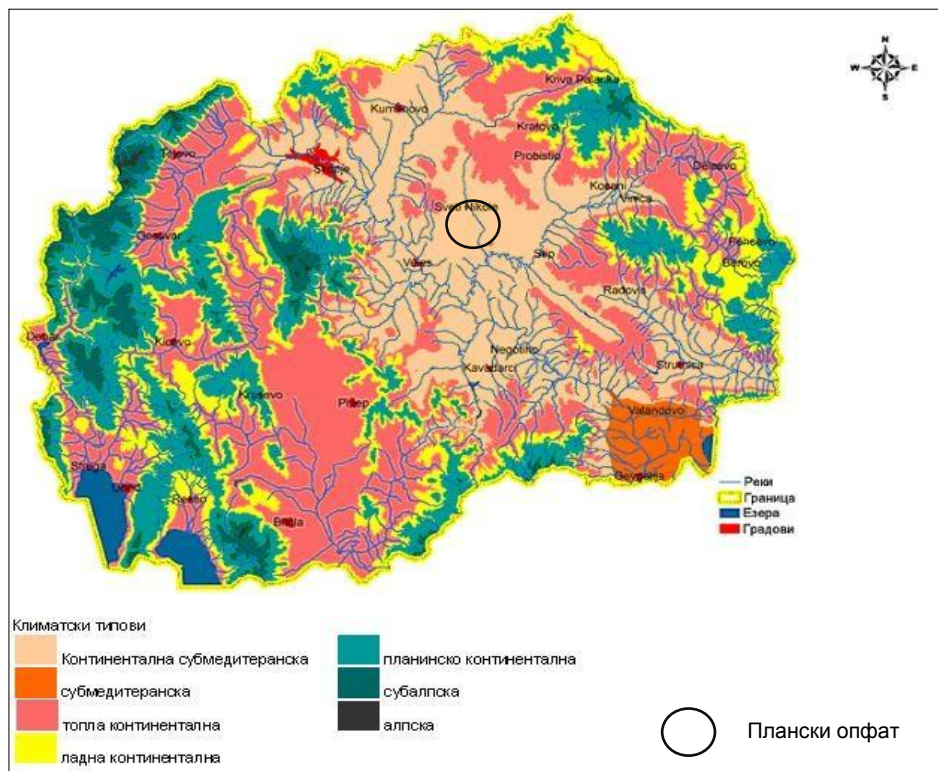
Подрачјето на општина Свети Николе се карактеризира со ниска до средно голема надморска височина, орографска отвореност за долготрајни осончувања и оскудна висока вегетација. Ова подрачје се одликува со посебен температурен режим. Тој е резултат на наведените обележја на подрачјето и на продорите на студени и топли воздушни маси во текот на годината, кои во зимските месеци условуваат доста ниски, а во летните месеци доста високи температури на воздухот. Поради тоа, ова подрачје се одликува со зголемено апсолутно температурно колебање, чија вредност изнесува 64,9 °C.

Според податоците од мрежата на метеоролошки станици на Управата за хидро-метеоролошки работи, просечната годишна температура во подрачјето изнесува 12,9 °C. Во одредени години се менува од 11,6 °C до 14,2 °C. Најстуден месец е јануари, со просечна месечна температура 1,3 °C. Најтопол месец е јули, со просечна месечна температура од 23,8 °C. Просечната зимска температура изнесува 2,7 °C, додека просечната летна температура изнесува 23 °C. Според температурните показатели, може да се заклучи дека подрачјето се одликува со топли лета, со умерено ладни зими, со повремени екстремно ниски и високи температури, зголемено екстремно температурно колебање и со потопла есен од пролет. Јужното медитеранско климатско влијание сосема слабо се чувствува, додека модифицираното умерено континентално влијание е поизразено.

Подрачјето спаѓа во подрачја со малку врнежи. Просечната годишна сума изнесува 472 mm. Во текот на годината, врнежите се нерамномерно распоредени. Главниот максимум е во мај со просечна месечна сума од 63,3 mm, а секундарниот максимум е во ноември, просечно 54,3 mm. Главниот минимум е во август, просечно 29,3 mm, а секундарниот минимум е во февруари, просечно 34,1 mm. Подрачјето спаѓа меѓу областите со мали годишни количини на врнежи и се одликува со зголемена зачестеност на сушни периоди. Режимот на врнежите е изменет медитерански, кој се манифестира со поголеми врнежи во ладниот, а со помалку врнежи во топлиот дел од годината. Врнежите во Овче Поле се главно од дожд. Просечно годишно се јавуваат 18 денови со снежен покривач.

Просечната годишна релативна влажност изнесува 67% и во текот на годината постепено се смалува од јануари до август, а потоа побргу се зголемува од септември до декември. Во поедини години средната годишна релативна влажност се менува и отстапува од просекот во граници од 64% до 73%, а средната месечна се движи од 42% (во август) до 88% (во јануари).

Просечниот годишен број на мразни денови изнесува 77, односно 52 % од бројот на денови во просечниот мразен период. Регионот се карактеризира со ветрови. Северозападниот ветер е со најголема зачестеност, со просечна годишна брзина од 5,7 m/s, а максималната брзина достигнува до 27,0 m/s. Се јавува доста изедначено преку целата година, но со поголема зачестеност е во јули и август. Југоисточниот ветер е втор по зачестеност во ова подрачје со просечна годишна брзина 6,2 m/s и максимална брзина до 27,0 m/s. Се јавува преку целата година, но со максимална зачестеност е во март и април.

Слика 14 Климатска карта на РМ, со приказ на пошироко опкружување на планскиот опфат

4.3.1 Квалитет на воздухот

Општина Свети Николе не е вклучена во следењето на квалитетот на воздухот во рамките на мониторинг програмите на ниво на Република Македонија.

Најголемото влијание на загадувањето на воздухот во Општината, има начинот на затоплување на домовите на локалното население, при што во најголем број случаи се користи огревно дрво или јаглен, стопански активности, емисии од земјоделски активности, емисии од сообраќајниците и сл.

✚ Плански опфат и неговото опкружување

Во непосредното опкружување на планскиот опфат најмногу се изведуваат земјоделски активности, потоа сточарски активности, производствени активности (БИМ АД Свети Николе, МИК Свети Николе, Агриа и др.), патен и железнички сообраќај кои даваат придонес во квалитетот на амбиентниот воздух.

4.4 Климатски промени

Македонија влегува во редот на земји кои не спаѓаат во Анекс I, односно во земји кои немаат квантифицирани обврски за редуција на емисиите на стакленички гасови, меѓутоа како земја кандидат за членство во ЕУ ќе мора да биде вклучена во заедничките европски напори и цели во врска со климатските промени.

Република Македонија изработи национален инвентар на антропогени емисии според извори и понори на сите стакленички гасови (GHG). Целта на инвентарот е да се идентификуваат главните извори и понори на стакленички гасови со поголема сигурност и ускладување на целите и информирање на донесувачите на одлуки. Инвентарот опфаќа база на податоци за шест директни гасови: CO₂, CH₄, N₂O, PFCs, HFCs и SF₆, и четири индиректни гасови: CO, NO_x, NMVOC и SO₂. Петте најголеми клучни категории на извори на емисии во Македонија се:

- Емисии на CO₂ од индустриите за енергетика (јаглен, лигнит) (49,5%);
- Емисии на CH₄ од депониите за цврст отпад (11,7%);

- Емисии на CO₂ од мобилни извори, вклучувајќи ги и патните моторни возила (11,6%);
- Производствените индустрии и градежништвото (8,8%); и
- Емисии на CH₄ од ентеричната ферментација на домашните животни (3,9%).

Анализата на клучните извори на емисии по подкатегории покажува дека подсекторот енергетски индустрии е најдоминантниот извор на емисии во целиот период на инвентаризацијата, со просечно учество од 50,2% во 1990 година и 49,5% во 2012 година, потоа следува потсекторот градежништво со просечен удел од 13,6% во 1990 година 8,82 % во 2012 година. Емисиите од потсекторот производство имаат тренд на опаѓање, што се должи на намалената индустриска активност во земјата, што делумно се објаснува со затворањето на производствените погони за алуминиум, олово и цинк во 2003 година.

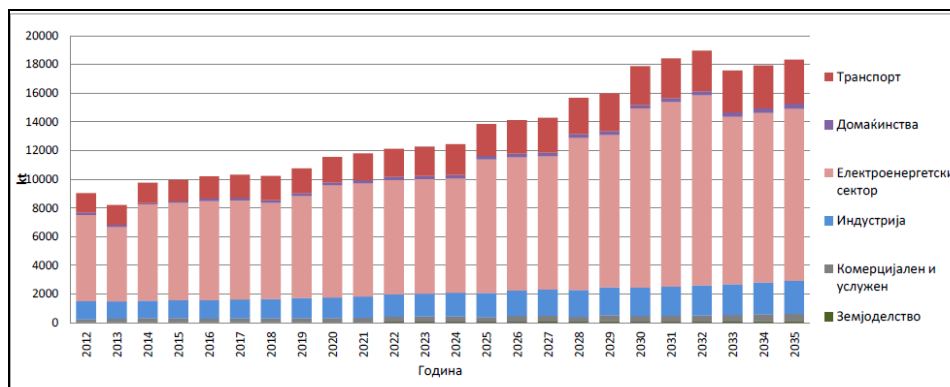
Емисиите од потсекторот патен сообраќај имаат значителен пораст во однос на севкупните национални емисии во периодот 1990-2012 година, со тоа што просечното учество во емисиите на овој потсектор во 1990 година беше 6,2% од вкупните национални емисии или 760,85 Gg на CO₂-eq., а во 2012 година овој потсектор беше одговорен за 11,6% од вкупните национални емисии или 1415,14 Gg на CO₂-eq.

Слично на тоа, емисиите од потсекторот за одлагање на цврст отпад значително се зголемени во периодот 1990-2012 година, поради зголемувањето на населението, што допринесува за поголема потрошувачка и создавање на отпад.

Во категоријата на користење на земјиштето и промените во користењето на земјиштето и шумарството, емисиите се релативно непроменети, освен во 2007, 2008 и 2012 година кога јаглеродните понори се значително намалени, поради големите шумски пожари.

Во земјоделскиот сектор, најголем дел од емисиите на CH₄ (89 %) се произведени со ентерична ферментација на домашните животни и овие емисии се во постојано опаѓање паралелно со намалувањето на популациите на добиток. На емисиите од арско ѓубре отпаѓаат 8% од емисиите на стакленички гасови, додека останатите емисии доаѓаат од оризовите полиња и горењето на остатоците.

Во согласност со Првиот двегодишен ажуриран Извештај за климатските промени, вкупните емисии на стакленички гасови ќе се зголемат од 9,030 kt во 2012 година на 18,340 kt во 2035 година, односно за 100 %, според сценариото без мерки.

Слика 15 Емисии на стакленички гасови според сценариото без мерки

За намалување на емисиите на стакленички гасови, кои потекнуваат од различни сектори, предвидени се мерки.

Во Третиот национален план за климатски промени (2014), предвидувањата за климатските промени од главните климатски елементи (температура и врнежи) се направени за 2100 година, односно за периоди од 1996-2025 (етикетирано за 2025), 2021-2050 (етикетирано за 2050), 2050-2075 (етикетирано за 2075) и 2071-2100 (етикетирано за 2100) во споредба со 1961-1990 (етикетирано за референтниот период за 1990).

Според резултатите, просечниот пораст на температурата е помеѓу 1,0°C во 2025, 1,9°C во 2050, 2,9°C во 2075, и 3,8°C во 2100, додека просечните намалувања на врнежите се во опсег од -3% во 2025, -5% во 2050, -8% во 2075 до -13% во 2100 во споредба со референтниот период.

Најголеми зголемувања на температурата во Република Македонија се очекуваат во летните сезони, поврзани со силно намалување на врнежите. Речиси нема да има промени на врнежите во зимскиот период, но се очекуваат промени во другите сезони.

Според резултатите од емпириската скала и директните GCM резултати, локалните предвидувања покажуваат многу поинтензивни зголемувања на температурите во зима и пролет. Дополнително, локалните предвидувања покажуваат помалку намалувања на врнежите во летниот период. Предвидените температурни промени се интензивни во трите климатски подтипови во северно-западниот дел на земјата кој е под алпско климатско влијание, прикажани од метеоролошките станици на Лазарополе, Попова Шапка и Солунска Глава.

Во Вториот двегодишен извештај за климатските промени, 2017 година е констатирано дека Секторот Земјоделство, шумарство и користење на земјиште е од огромно значење затоа што овде е најголемиот потенцијал за апсорбирање на CO₂ емисии. Од сектор кој вообичаено има негативни емисии, по 2020 година се предвидува дека количеството на CO₂ коешто се емитира од дрвената маса од шумите ќе биде поголемо од количеството на CO₂ коешто шумите ќе го апсорбираат. Тоа значи дека шумите нема да бидат одржливи, односно повеќе ќе има сеча на дрвена маса, отколку што е годишниот прираст. Проценето е дека вкупните емисии од овој сектор во 2035 година ќе бидат еднакви на 2.000 Gg CO₂-eq. Гледано по категории, во категоријата Сточарство во наредните 20 години, се очекува намалување од 10% на емисијата на стакленички гасови кои произлегуваат од активностите поврзани со сточарското производство (од 673,65 Gg CO₂-eq во 2014 на 603,15 Gg CO₂-eq во 2035). Причините за ова намалување лежат во претпоставките дека број на добиток по видови ќе се намали, а воедно ќе се зголеми продуктивноста по единица грло во сточарското производство. Во категоријата Користење на земјиште се предвидува дека емисијата на стакленички гасови од 290,08 Gg CO₂-eq во 2014 година би се зголемила на 514,52 Gg CO₂-eq во 2035 година, каде за појдовни основи земено се динамиките на користење во периодот од 2000 до 2014 година.

Плански опфат и неговото опкружување

Во планскиот опфат и неговото непосредно опкружување најмногу се изведуваат земјоделски и сточарски активности, кои се извори на стакленички гасови. Локацијата се наоѓа во непосредна близина (1km-1.5 km) на главни патни правци што заедно со стопанските активности, кои се одвиваат во непосредна или поширока близина на локацијата, се исто така извори на стакленички гасови.

4.5 Бучава

Поради отсуство на развиена државна мониторинг мрежа, нема достапни податоци за нивото на бучава во општина Свети Николе, односно за опкружувањето на планскиот опфат.

Во Општините се среќаваат извори на бучава, посебно на локациите каде што има зголемена фреквенција на сообраќај, производни и деловни објекти, бучава од станбени објекти, трговско деловни објекти и сл.

Плански опфат и неговото опкружување

Планскиот опфат се наоѓа надвор од населено место, во рурално подрачје каде најзначаен извор на бучава е сообраќајот по автопатската делница, регионалниот пат Р 1204 и железничката пруга, бучавата од земјоделските активности, како и бучавата од активностите за домување и производните активности кои се наоѓаат во непосредна близина на планскиот опфат. Планскиот опфат и непосредното опкружување се сметаат за подрачје од IV категорија за заштита од бучава.

4.6 Хидрографски и хидрогеолошки карактеристики

Во хидролошки поглед Овчеполските води припаѓаат на сливот на р. Брегалница. Најголем воден тек претставува Светиниколска река (Азмак). Таа се состои од три крака: Мавровица, Караташ (Црн камен) и Периш. Извориштето на Мавровица се наоѓа во близина на с. Макреш на надморска височина од 727 m. Караташ се формира во близина на с. Павлешенци на надморска височина од 389 m. Периш извира во атарите на с. Малино и с. Алакинци на надморска висина на 380 m. Овие три реки се соединуваат на средишниот дел на котлината кај Свети .Николе и од таму течат во меридијански правец како Светиниколска река.

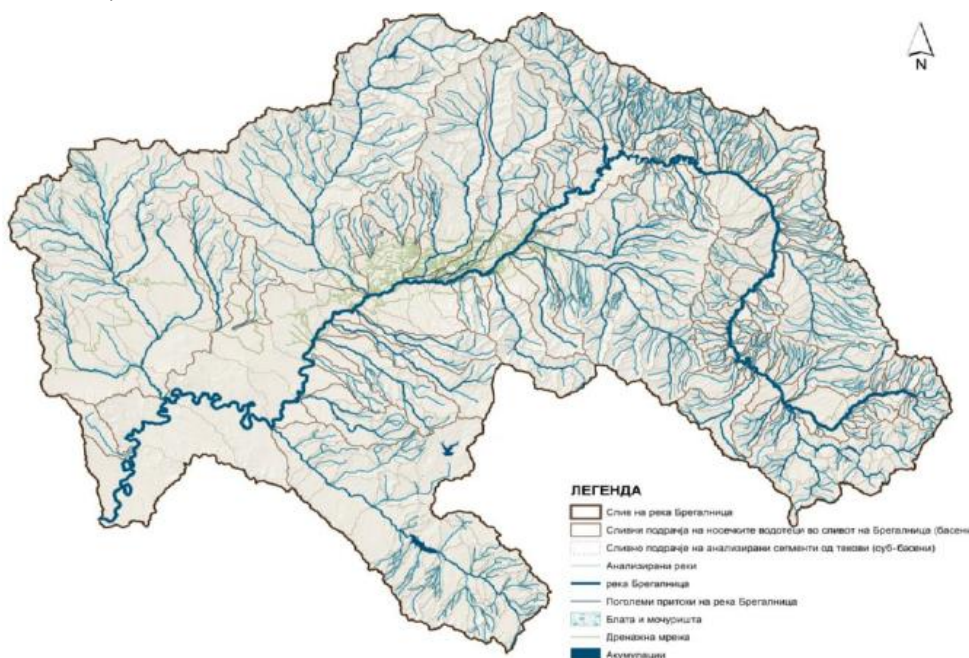
Светиниколска река во Овчеполската котлина прима неколку притоки. Од левата страна Буриловска река со Немашница, од десната страна Горобинска река (Поток), Кнежевска река и Ѓузумелска река. Сите имаат карактер на буици.

Овчеполските реки во летните месеци Јули и Август поради големото испарување и намалувањето на атмосферскиот талог наполно пресушуваат.

Во котлината нема природно езеро. На реката Мавровица во местото Алин Дол изградена е акумулација со површина од 7 km² со зафатнина од 2.700.000 m³. Акумулацијата се користи за водоснабдување на Свети Николе.

Во Овчеполската котлина, честа е појавата на слаби извори. Нив ги има во многу села и во нивните атари. Овие извори се хранат со вода од мали издани формирани во површинските слоеви. Нивните водени жици се слаби. Споменатите извори ги има само во зоните на бреговито земјиште и на котлинскиот оквир составен од цврсти карпи.

Во групата на појаки извори спаѓаат неколкуте ретки извори на допирот на различните геолошки творби. Такви извори во областа се: Глава и Староселски извор во атарот на с. Богословец, потоа изворот Три чешми во с. Трстеник, изворот Домузбунар во атарот на с. Горно Црнилиште. Еден таков извор избива и во Свети Николе, северно од градот (покрај Горобинска Река).

Слика 16 Општ приказ на сливните подрачја и носечките водотеци во сливот на реката Брегалница

Природните и вештачките водотеци, делниците на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води, чии води според намената и степенот на чистотата се распоредуваат во класи, согласно Уредбата за категоризација на водите, се делат на пет категории.

Главни видови на загадување на водотеците потекнуваат од комуналните отпадни води од населените места и загадувањата од земјоделско-сточарските активности, кои не се со

интензивен карактер. Квалитетот на површинските води на ова подрачје е нарушен од емисии од индустриски активности.

Во отсуство на податоци за квалитетот на водите во Општината, во продолжение е даден осврт на состојбите со квалитетот на водите на реката Брегалница, како основен хидрографски ентитет во регионот. Квалитативните карактеристики на водата на река Брегалница се следат на две мерни места:

- Крупиште (Долен Балван) - Процентниот квалитет е со вредности за III класа.
- Убого - Процентниот квалитет е со вредности за III – IV класа.

Плански опфат и неговото опкружување

Планскиот опфат е лоциран од десната страна, односно кон север на реката Азмак. Во рамките на планскиот опфат нема постојано водно тело. Во согласност со Уредбата за класификација на водите („Службен Весник на Република Македонија“ бр.18/99), Азмак припаѓа во III класа. На следната слика е прикажана реката Азмак, во близина на планскиот опфат.

Слика 17 Река Азмак

4.7 Почва

4.7.1 Релјефни карактеристики

Овчеполската котлина е специфична по своето настанување и морфолошка структура, таа од сите страни ограничена од гребени и накосени ридови, кои ја сочинуваат изразената природна граница. Единствено на некои места помеѓу нив земјиштето е ниско и границите се неодредени. Прво такво место е на југоисток помеѓу селата Криви Дол и Сарчиево. Тука Овчеполската котлина е тесно поврзана со блиската околина на Штип. Таа во целата своја површина не е наполно рамна, затоа нејзината надморска височина се движи од 200 до 400 m. Најголемата надморска висина не изнесува повеќе од 900 m. Највисоки места се: Ѓуриште - 856 m, Градишки рид над с. Павлешенци – 789 m, Богословец - 756 m, Манговица 741 m, Голем Осој – 734 m, Било над с. Стањевци - 684 m и др. Надморската висина се движи од 238 мнв до 786 мнв на највисокиот врв на опкружувачките ридести возвишенија. Најголемиот дел од територијата на Општината се простира на висина од 250 до 320 мнв. Со оглед на релјефната структура најголем број села и тоа 17 се рамнински, 14 се ридски, додека нема ниту една планинска населба. Ѓаволски Сид всушност е природна геоморфолошка појава на карпести изданоци т.е. карпести ленти кои се јасно забележливи во релјефот, а се протегаат фрагментарно во правец исток-запад-северозапад, во должина од неколку стотици метри. Појавата започнува од југозападното подножје на Тиски Врв (747 m), кај месноста Грлиште,

потоа продолжува околу 260 m кон запад до месноста Плавиште и свртува кон северозапад, т.е. го следи западното подножје на Богословец (2 km југоисточно од врвот на Богословец). Сепак, карпестите формации најдобро се изразени од двете страни на долот (Грлишки дол) кој завршува во Брегалница.

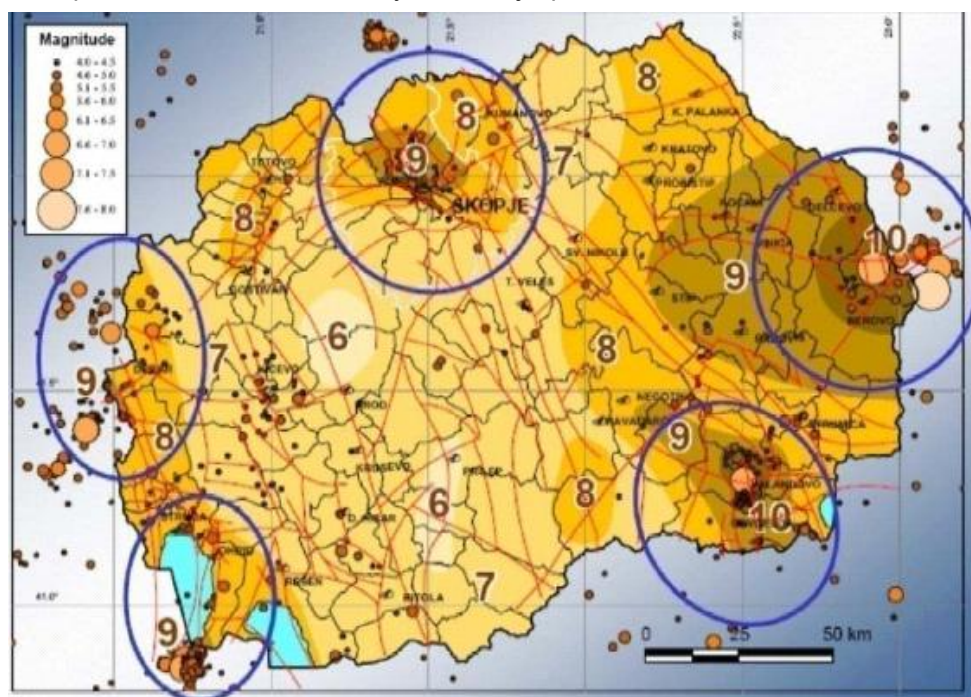
✚ Плански опфат и неговото опкружување

Географската поставеност на локацијата е на надморска височина од 236-240 m, каде теренот е релативно рамен и со пад на просторот од север кон југ.

4.7.2 Тектонски и сеизмолошки карактеристики

Според геотектонската реонизација на Р. Македонија, Општина Свети Николе припаѓа на Пелагонискиот хорст антиклинорум кој е навлечен врз Западно Македонската маса преку една крупна дислокациска структура. Пелагонискиот хорст антиклинорум се одликува со постоењето на поголем број на антиклинали и синклинали, а исто така има појава и на поголем број на раседни структури. Најзначајни структури во околината на истражуваното подрачје се раседите кои се јавуваат во масата на доломитските и калцитските мермери. На целиот терен се забележуваат раседни структури кои имаат еден генерален правец на протегање С-Ј и И-З. Подрачјето на Општината според сеизмолошките карактеристики припаѓа на зона од висок степен сеизмичка активност која е втората зона по сеизмичност од деветтиот степен на Меркалиевата скала. Оваа област се наоѓа на 30 km западно од Скопското трусно подрачје. Според сеизмичката анализа оваа област се карактеризира со земјотреси со различна сила и насока (од хоризонтална во вертикална) и времетраењето (од краток, ударен тип, долги), од кои некои се спуштаат длабоко под Земјината кора, така што фрагментирани прекини формираат сеизмички блокови кои се активни повремено.

Локацијата за која се наменети условите за планирање на просторот се наоѓа во зона со VIII степени по Меркалиевата скала на очекувани земјотреси.

Слика 18 Сеизмолошка карта

4.7.3 Користење на земјиштето и економски развој

Овчеполието е познат земјоделско-сточарски регион. Лугето од овој крај отсекогаш се занимавале со земјоделство, бидејќи регионот изобилува со почва од повеќе класи, со посебна внатрешна вредност-бонитет, голем број на сончеви денови и систем за наводнување кој покрива 8000 ha обработлива површина, што претставува оптимален услов за одгледување на

житни, индустриски и градинарски култури. Вкупно расположива обработлива површина на земјиштето е 10.461 ha, од кое за земјоделски цели се користи 9.612,5 ha. Економското значење на земјоделството може да се види од неговото 38,8 % учество во структурата на општествениот производ во Општината, што претставува стратешки фактор за развој на целокупниот стопански живот. Полјоделството како главна и основна гранка на земјоделието е најзастапено од сите други гранки, па со оглед на земјишната структура и климатските погодности Овчеполскиот регион претставува идеален терен за одгледување на голем број полјоделски култури, кои по квалитет и квантитет се меѓу најдобрите во светот.

Предмет на обработка се обработливите површини од 27.318 ha. Вкупна површина под шума е 728,97 ha, површина под чисти насади од листопадни е 703,75 ha, а под чисти насади од иглолистни шуми е 3,75 ha и површина под мешани насади е 21,47 ha. Свети Николе располага со природно поволни услови за развој на сточарството. Поаѓајќи од фактот дека има 14.672,40 ha природни пасишта и 27.318,60 ha обработлива површина постои можност за интензивно сточарење што се однесува до податоци за грла на стока во општина Свети Николе.

И покрај проблемите со кои се соочува сточарството генерално, со цел за развој на интензивно сточарство, Локалната самоуправа на општина Свети Николе има проектирано место за градби на мини-фарми со целокупна инфраструктура, кое се уште е проект со интенција за брза реализација. Добро е да се спомне дека дел од земјиштето во Општината се користи и за ловен туризам како посебна гранка која привлекува домашни и странски туристи а, овозможува лов на дивеч на 8 ловишта со вкупна површина од 65.420 ha. Од дивечот е присутен дивiot зајак, полска еребица, волк и грабливи птици од видот орел. Посебно се атрактивни туристичките локалитети Богословец и посебно Ѓуриште како највисока точка на општината со 856 м.н.в каде постои и културно наследство-манастир од 15 век и археолошки локалитет Градиште од римско доба.

Во општина Свети Николе најразвиени стопански дејности се: прехранбената индустрија, текстилната индустрија, трговската дејност, услужната дејност, земјоделството и сточарството.

Бројот на активните деловни субјекти во општина Свети Николе варира во различни периоди.

Табела 10 Број на активни деловни субјекти во општина Свети Николе според големина

Вкупно	Микро	Мали	Средни	Големи
853	702	144	7	/

Состојбата на активни деловни субјекти по сектори на дејност е следната:

Табела 11 Преглед на активни деловни субјекти во општина Свети Николе по сектори на дејност според НКД

Земјоделство, шумарство и рибарство	387
Преработувачка индустрија	64
Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад; санација на околината	3
Градежништво	25
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	191
Транспорт и складирање	37
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	23
Информации и комуникации	5
Дејности во врска со недвижен имот	1
Стручни, научни и технички дејности	46
Административни и помошни услужни дејности	4
Јавна управа и одбрана; задолжително социјално осигурување	3
Образование	13

Дејности на здравствена и социјална заштита	22
Уметност, забава и рекреација	7
Други услужни дејности	22
ВКУПНО	853

Во Општината постојат мал број на извозно ориентирани претпријатија бидејќи претежно се работи за индиректен извоз т.е. лон систем на производство. Категоријата на извозно ориентирани претпријатија ја претставуваат истовремено најуспешните фирми во општината:

- Прехранбена индустрија
 - МИК Свети Николе – компанија со најдолга традиција во месната индустрија во Македонија;
 - Лион ДОО - производство на кондиторски производи;
 - ШИТКАРСКИ 02 ДООЕЛ - производство на леб, бели печива и кондиторски производи;
 - Алгомак - производство на леб, бели печива;
 - Коки Лукс - производство и трговија со брашно;
 - ТД Андонов ДООЕЛ - увоз и продажба на адитиви, репроматеријали за прехранбената индустрија, машини за месопреработувачка индустрија ;
- Градежна индустрија
 - Бим АД – производство на битуменски и изолациони производи за градежништво;
 - Фантастико – изработка на ПВЦ прозорци и врати;
- Текстилна индустрија
 - - Мода АД.

Структура и број на занаетчии по област на делување

Табела 12 Преглед на структура и број на занаетчии по област на делување

Опис на дејноста	Број на занаетчии
Калајциско – казанциска дејност	5
Бојациска дејност	1
Каменорежач	1
Изработка на металски работи	2
Столар	5
Бербер	2
Фризер	10
Производство на накит	1
Производство на мебел	3
Одржување и поправка на моторни возила	4
Автоперална	2
Преработка на млеко	1
Поправка на електрична опрема	2
Вкупно	39

✚ Плански опфат и неговото опкружување

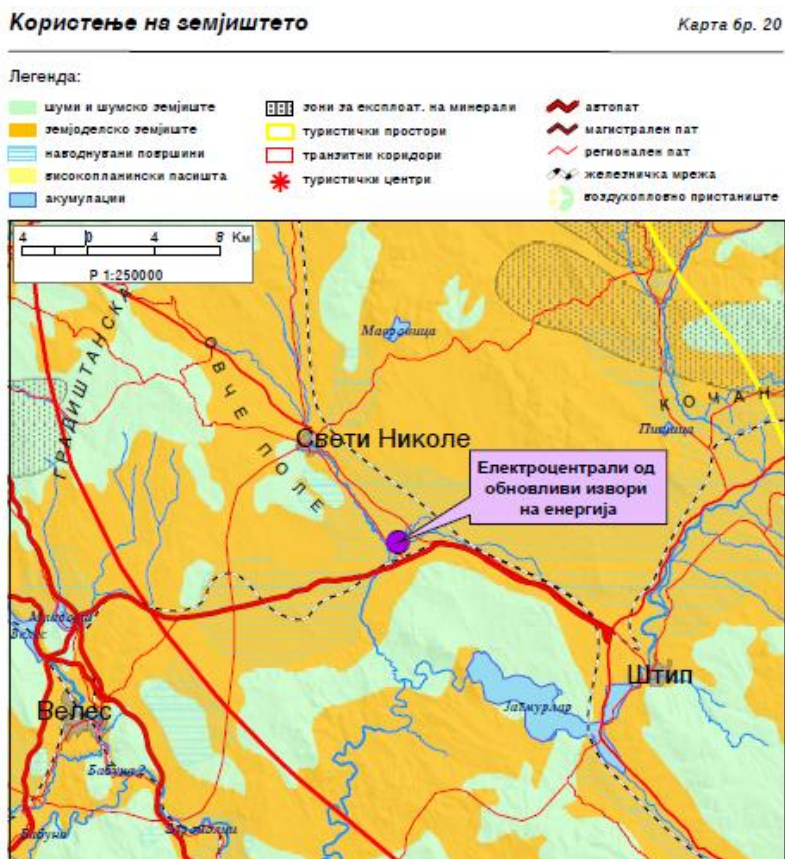
Во планскиот опфат земјиштето е класифицирано како земјоделско земјиште (делумно обработливо) и се користи и за напасување на добиток. Бонитет на земјиштето не е дефиниран во планската документација.

Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа

за неzemјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Согласно просторниот план на Република Македонија просторот на РМ е поделен во 6 земјоделско стопански реони и 54 микрореони. Предметната локација припаѓа на Медитерански или Повардарски земјоделско стопански реон поделен на Јужно медитерански со 2 микрореони и Централно-медитерански со 10 микрореони.

Во согласност со Условите за планирање на просторот, Предметната локација припаѓа на Брегалнички туристички регион со утврдени 9 туристички зони и 29 туристички локалитети.

4.8 Биолошка разновидност, природно наследство и предел

Во поширокото опкружување на планскиот опфат можат да се издвојат две растителни заедници, полиња и ниви и халофитски и степолики заедници

Полиња и ниви: Најчесто се претставени најчесто со житни и земјоделски култури. Индустриските растенија се застапени на големи површини, особено сончоглед, а помалку тутун. Често се среќаваат ниви со пченка. Плантажите на монокултури имаат помала вредност на биолошка разновидност, отколку индивидуалните полиња. Монотипичната структура на заедницата, еколошките услови контролирани од човекот, со користењето на големи количества на пестициди и фертилизатори, го диктираат развојот на биоценозата со мала разновидност на видови. За разлика од економското значење на нивите, нивното значење за биолошката разновидност е многу мало. Некои полиња се поделени со меѓи составени од различни видови грмушки и овошни дрвја, меѓу кои најчести се: *Morus spp.*, *Pyrus spp.*, *Populus spp.*, *Robinia pseudoacacia* и *Juglans regia*.

Фунги – некои печурки се карактеристични за различни видови земјоделско земјиште, како што се: *Agaricus hortensis*, *Coprinus spp.*, *Anelaria semiovata*, *Volvariella speciosa* итн.

Цицачи – најчесто се среќаваат: еж (*Erinaceus concolor*), крт (*Talpa europea*), јужна полјанка (*Microtus guentheri*), блатен глушец (*Apodemus agrarius*), шумскиот глушец (*Apodemus sylvaticus*), домашниот глушец (*Mus domesticus*), куна (*Martes foina*), македонски глушец (*Mus macedonicus*), див зајак (*Lepus europeus*), лисица (*Vulpes vulpes*), јазовец (*Meles meles*).

Птици – во ваквите живеалишта често може да се најдат некои видови птици како: *Melanocorypha calandra*, *Galerida cristata*, *Oenanthe oenanthe*, а многу други видови ги користат за несење.

Водоземци – краставите жаби (*Bufo bufo*, *Bufo viridis*) се најчести видови на водоземци во ова живеалиште.

Без`рбетници – од пеперутките се среќаваат: *Gonepteryx rhamn*, *Nymphalis antiopa*, *Vanessa atalanta*, *Colias crocea*, а од тркачите: *Amara aenea*, *Brachinus explodens*, *Harpalus affinis*, *H. rufipes*, *Chlaenius vestitus*, *Pterostichus niger*, *P. nigrita*, *Carabus coriaceus*, *Bembidion lampros*, *Cicindela campestris*.

Халофитски и степолики заедници:

Таксономски тие припаѓаат на вегетативната класа *Thero - Salicornietea*, во која доминираат халофитните видови на растенија: *Camphorosma annua*, *Camphorosma monspeliaca*, *Salicornia herbacea*, *Suaeda maritima*. Степоликата вегетација се развива на палеогени и неогени лапори, со големо присуство на степски видови, како што се: *Astragalus parnassi*, *Hedysarum macedonicum*, *Morina persica*, *Onobrychis hypargyrea*. Овие заедници се развиваат во централните делови на Македонија, во регионот помеѓу Неготино, Штип и Велес. Халофитските заедници се развиваат на мали површини во Овче Поле и во степоликото подрачје помеѓу Неготино и Велес.

Влекачи и водоземци – степската гуштерица (*Podarcis taurica*), степски удав (*Eryx jaculus*) се типични за овој хабитат.

Птици – чурулин (*Burhinus oediconemus*), потполошка (*Coturnix coturnix*), голема дропља (*Otis tarda*), полска еребица (*Perdix perdix*), мала дропља (*Tetrax tetrax*).

Цицачи – трбоен ноќник (*Myotis emarginatus*), мустаќест ноќник (*Myotis mystacinus*), јужна полјанка (*Microtus guentheri*), обична полјанка (*Microtus levis*), блатен глушец (*Apodemus agrarius*), жолтогрлест глушец (*Apodemus flavicollis*), слепо куче (*Spalax leucodon*), обична столболка (*Spermophilus citellus*), обична кртица (*Talpa europea*), див зајак (*Lepus europeus*) и шарен твор (*Vormela peregusna*).

✚ Плански опфат и неговото опкружување

Во рамките на планскиот опфат се застапени видови и заедници опишани погоре, како и во поглавје 6.

Предел

Предел е топографски дефинирана територија што се состои од карактеристичен мозаик од меѓусебно зависни типови екосистеми коишто би можеле да бидат или биле предмет на специфични човекови активности. Пределот главно се дефинира како парче земјиште што може да се опфати со еден поглед. Тоа е хетерогено и динамично ниво на организација на еколошките системи. Нивото на развој на пределот е под влијание на природни и/или антропогени фактори или комбинација од двата. Еден пределски тип може да поседува целосно природни карактеристики или пак да биде целосно изменет од човекот и да не опфаќа ниту еден природен екосистем. Затоа токму пределот е ниво на еколошка организација што ги вклучува луѓето и нивните активности во еколошките системи. Преку пределот се проучува функционирањето на односите човек - природа и се дефинираат причините за моменталниот изглед и распоред на екосистемите во просторот.

Според Меловски, Љ., Јовановска, Д., Авукатов, В. (2015), Пределска разновидност во сливот на реката Брегалница-Завршен извештај по проектот „Анализа на недостатоци во еколошки

податоци и изработка на карта на еколошка сензитивност за подрачјето на сливот на река Брегалница“, Книга 1, Скопје во планскиот опфат и неговото опкружување се среќава:

- *Рамничарски земјоделски предел на солени почви (Овчеполски рамничарски предел)*

Овој предел се карактеризира со едноличен рамничарски релјеф до надморска височина одоколу 350 m. Геолошката подлога е претставена со квартерни алувијални и пролувијални седименти и наноси. Основната карактеристика на овој предел е високата застапеност на халоморфните почви - солончак и солонец кои се јавуваат главно во подрачјето на Овче Поле и делумно во подрачјето на Штипско Поле (Зиков 1988).

Климата е модифицирано топла континентална клима со медитеранско влијание (Лазаревски 1993; Зиков 1995; Филиповски и сор. 1996) кое во рамките на брегалничкиот слив овде е најизразено. Земјоделските активности се интензивни. Земјоделскиот карактер на пределот го дава учеството на класата „интензивно обработувано земјоделско земјиште“, додека спецификата (овчеполски!) е определена со поголемо присуство на класите ‘хетерогено земјоделство’ и ‘суви брдски пасишта’ што се должи на присуството на солени почви. Тоа значи дека матриксот е претставен од обработливи површини, интензивно стопанисувани, големи по површина полиња и ниви со житни култури од најчесто пченица, овес, јачмен и ’рж, а значително се застапени и лозјата. Во матриксот од земјоделски површини се распослани населени места, главно типични рамничарски села од збиен тип меѓу кои селата Дорфулија, Азамбегово, Ерцелија, Мустафино (светиниколско) и Врсаково, Сарчиево, Чардаклија (Штипско).

Коридорите со висока грмушеста/тревеста вегетација скоро и да не се застапени, слично како и речните коридори. Тие се главно испрекинати, но постојат и добро зачувани полезаштитни појаси во северниот дел кон Свети Николе. Петна со природна вегетација се ретко присутни, бидејќи овој дел од брегалничкиот слив е целосно изменет од човекот.

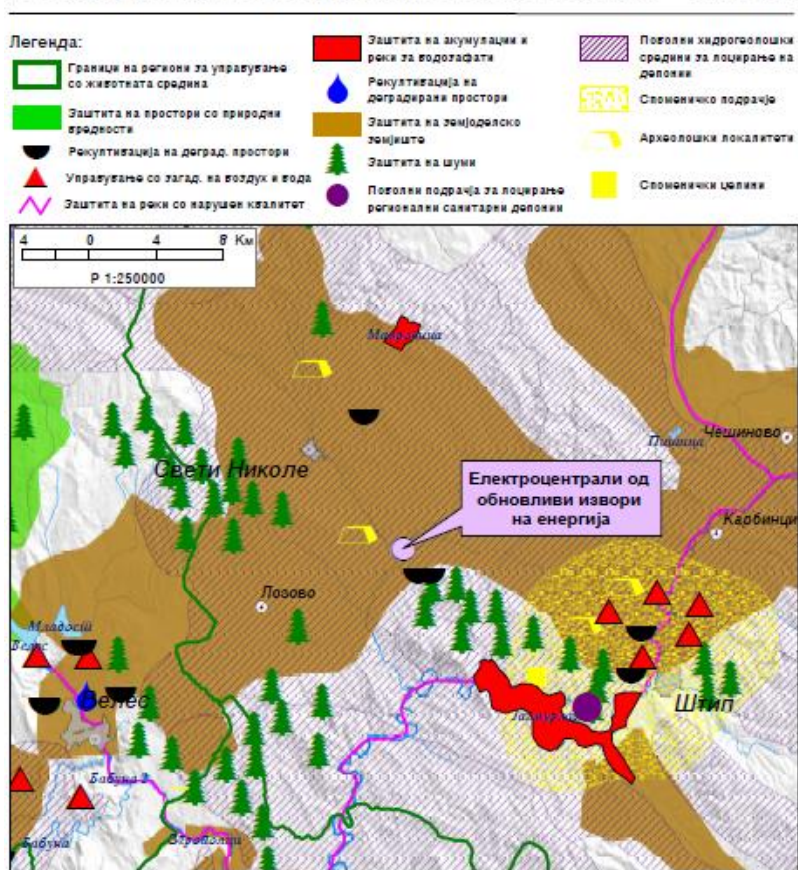
Најзначајни петна од природна вегетација (суви пасишта) се помали или поголеми простори каде изразитата соленост на почвите не дозволува обработување на земјата.

Постојат и петна од мали блатни површини и садени борови шумички). Во рамките на овој предел може да се издвои варијанта – Овчеполски рамничарски предел со полезаштитни појаси.

Слика 20 Овчеполски рамничарски предел на предметниот опфат

Реонизација и категоризација на просторот за заштита Карта бр. 24

Слика 21 Реонизација и категоризација на просторот за заштита

4.9 Културно наследство

Во денешно време на просторот на Овче поле има приближно 23 цркви како и остатоци од други верски објекти, од кои една црква Црква “Свети Никола” (Гробјанска црква) - с.Буриловци е заштитена како споменик на културата, додека како интересен факт може да се посочи тврдењето на турскиот патеписец Евлија Челебија, за постоење на 40 цркви во Овчеполието во 17-18 век.

Додека за ранохристијанскиот период утврдено е постоење на над 20 базилики почнувајќи од 4 век до 6 век, што понатаму со обезбедување на финансиски средства ќе се истражат и презентираат.

Што се однесува до архитектурата низ историјата, присутна е селска архитектура чија карактеристика е максималното почитување на природните услови за теренот на градба. Значајни примероци од народната архитектура се уште можат да се сретнат во Строиманци, Макреш, Мечкуевци, Орел, Преод, Малино, Ѓуѓанци и др. Градската архитектура се јавува во средина на 19 век и е присутен бондрук системот на градење карактеристичен во тоа време за развој на занаетчиството и трговијата.

Плански опфат и неговото опкружување

Во согласност со податоците од Условите за планирање на просторот, на подрачјето на катастарската општина Амзабегово кое е предмет на анализа има со решение регистриран недвижен споменик на културата (Експертен елаборат):

1. Археолошки локалитет “Барутница”, Амзабегово, неолит и римски период

На подрачјето, кое е предмет на анализа има евидентирани недвижни споменици на културата (Експертен елаборат):

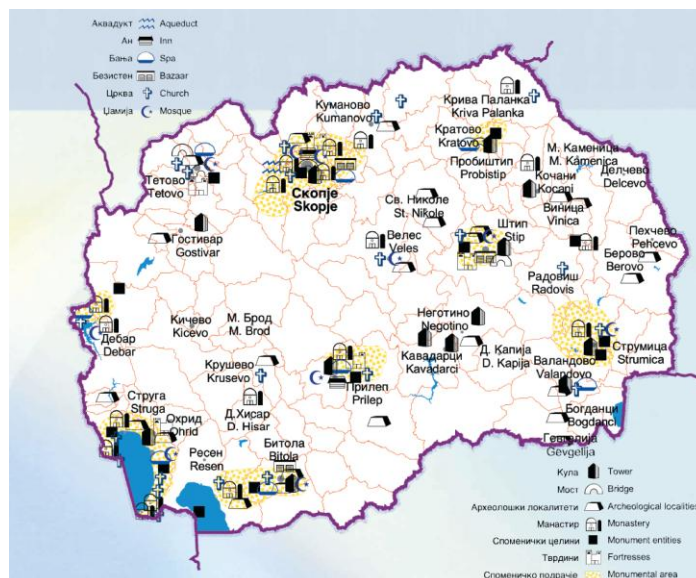
1. Археолошки локалитет „Село”, Амзабегово, доцен среден век

2. Археолошки локалитет “Сусерка”, Амзабегово, неолит

3. Црква Св. Ѓорѓи, Амзабегово

Во Археолошката карта на Република Македонија 1, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човековата егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје евидентирани се следните локалитети:

КО Амзабегово, Барутница, населба од неолитското време и вила рустика од римското време, се наоѓа на околу 2 km југозападно од селото, од левата страна на железничката пруга Велес – Кочани, односно на околу 2km југозападно од железничката станица Овче Поле и на околу 700 m јужно од асфалтниот пат Велес – Штип. Селото, средновековна населба; Сусерка, неолитска населба, под падините на ридот Богословец, поточно на тромеѓата меѓу селата Делисинци, Богословец, Амзабегово.

Слика 22 Културно историско наследство во Република Македонија

Во согласност со дописот од Министерството за култура, Управа за заштита на културното наследство (17-1518/2 од 09.04.2019), во рамките на планскиот опфат не постои заштитено културно наследство, ниту добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

4.10 Материјални добра

4.10.1 Сообраќајна поврзаност

Според Просторниот план на Република Македонија (2002-2020 г.) автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:

- М-5 - (Крстосница Подмоље-Охрид-Ресен-Битола-Прилеп-Велес-Бабуна-крстосница Отовица-Штип-Кочани-Делчево-БГ-Звезгор), со (Крак Битола- крстосница Кукуречани-ГР-Меџитлија);
- М-6 - (БГ - Ново Село - Струмица - Радовиш - Штип - М-5; Крак: Струмица - М-1).

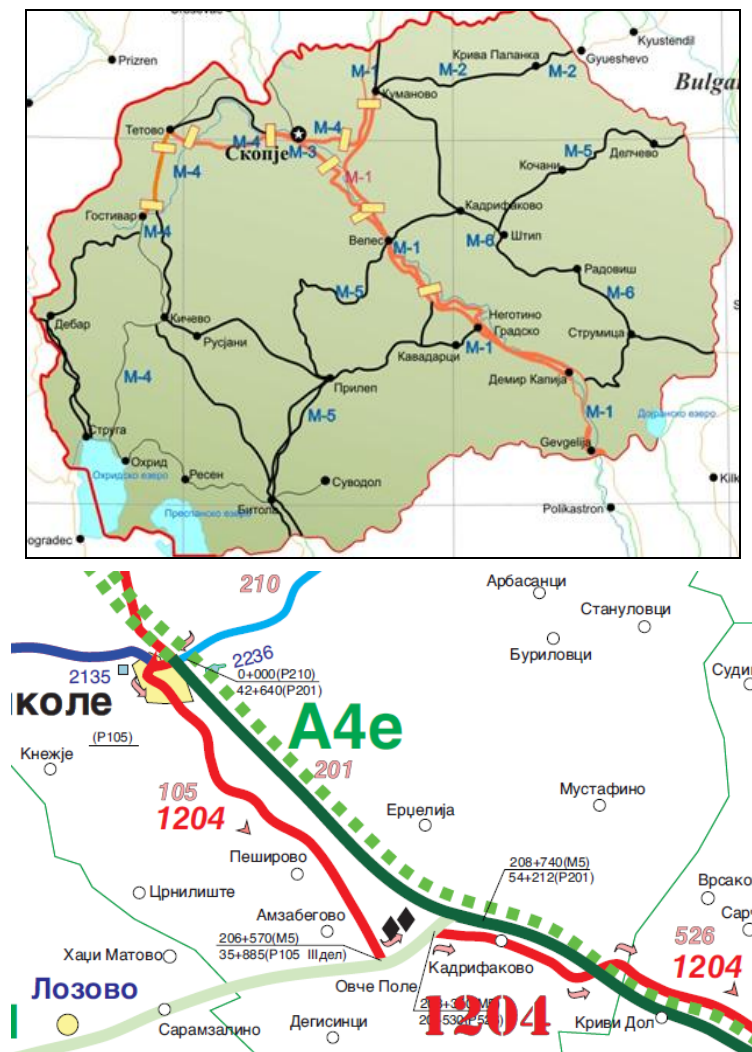
Врз основа на Одлуката за категоризација на државните патишта („Службен весник на Република Македонија” број 133/11, 150/11 и 20/12) овие магистрални патни правци се преименува со ознаката:

- А3 - (Крстосница Требениште-врска со А-2-крстосница Подмоље – Охрид – Косел – Ресен – Битола – Прилеп – Велес – Штип – Кочани – Делчево - граница со Бугарија - граничен премин Рамна Нива);

- А4 - (Граница со Косово - граничен премин Блаце - крстосница Стенковец - обиколница Скопје - Петровец - Миладиновци - Свети Николе - Штип - Радовиш - Струмица - граница со Бугарија - граничен премин Ново Село).

Релевантниот регионален патен правец за предметната локација според Просторниот план на Република Македонија (2002 - 2020 г.) влегува во групата на регионални патишта "Р1 и е со ознака:

- Р1204 - (Куманово-врска со А2-Свети Николе-Овче Поле-врска со А3- Кадрифаково-Штип-Софилари-врска со А4).

Слика 23 Сообраќајна поврзаност

Железничката мрежа на Република Северна Македонија, во планскиот период, треба да ја сочинуваат: магистрални железнички линии од меѓународен карактер, регионални линии и локални линии.

1. Магистрални железнички линии од меѓународен карактер:

- ❖ СР- Табановце-Скопје-Гевгелија-ГР 213,5 km
- ❖ СР - Блаце-Скопје 31,7 km
- ❖ СР -Кременица-Битола-Велес 145,6 km
- ❖ БГ -Крива Паланка-Куманово 84,7 km
- ❖ АЛ-Струга-Кичево-Скопје 143,0 km

Воздушен сообраќај: Воздушните патишта во Република Северна Македонија се интегрален дел од европската мрежа на воздушни коридори со ширина од 10 наутички милји во кои контролирано се одвиваат прелетите над територијата на државата.

Секундарната аеродромска мрежа се предлага да ја сочинуваат сегашните 5 реконструирани и технички доопремни спортски аеродроми и вкупно 15 аеродроми за стопанска авијација, од кои 7 нови. Покрај тоа треба да се уредат и околу 20 терени за дополнителен развој на воздухопловниот спорт и туризам во согласност со меѓународните прописи за ваков вид на аеродроми.

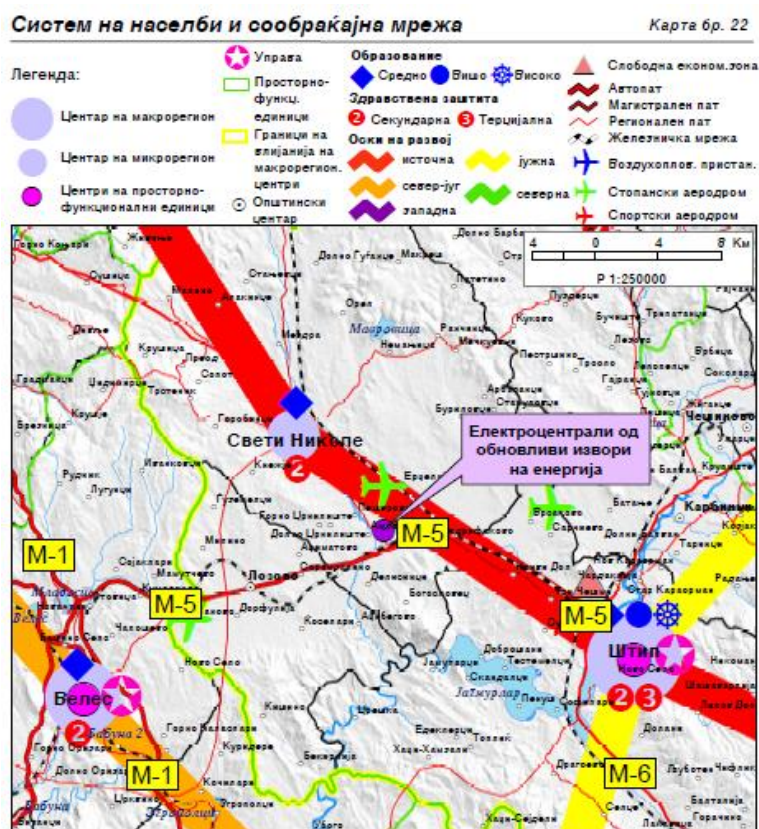
✚ Плански опфат и неговото опкружување

Релевантните регионални патни правци за планскиот опфат според Просторниот план на Република Македонија (2002 - 2020 г.) влегуваат во групата на регионални патишта "P1" со ознака:

- P1204 - (Куманово-врска со А2-Свети Николе-Овче Поле-врска со А3- Кадрифаково-Штип-Софилари-врска со А4).

Во на западната страна од планскиот опфат, на приближно 400 m поминува автопатот А4 - (Граница со Косово - граничен премин Блаце - крстосница Стенковец - обиколница Скопје - Петровец - Миладиновци - Свети Николе - Штип - Радовиш - Струмица - граница со Бугарија - граничен премин Ново Село).

На приближно 500 m јужно од границата на планскиот опфат поминува железничката линија Велсе – Штип – Кочани. На истото растојание се наоѓа и железничката станица Овче Поле.

Предметната локација се наоѓа во заштитната зона на Карго Аеродромот - Штип. При изработка на планската документација од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќај се дадени препораки да се почитуваат важечките законски и подзаконски акти кои ја допираат оваа област.

4.10.2 Хидротехничка инфраструктура

◆ Водоснабдување и канализација

После повеќегодишен период во кој беше забранета употребата на водата од градскиот водовод за пиење и како техничка вода, сега градот Свети Николе во системот за водоснабдување има здрава и исправна вода за секаква употреба.

Градот се снабдува со вода од два система и тоа од:

- Системот за алтернативно водоснабдување;
- Хидросистемот „Злетовица“.

Системот за алтернативно водоснабдување се состои од десет бунари кои се поврзани и водата од истите се носи до собирна комора, а од таму во филтерска постројка после која прочистената вода се носи по природен пат до резервоар од 1500 m³.

Издашноста на целиот систем е околу 60 l/s. Од резервоарот водата по природен пат влегува во секундарната мрежа за водоснабдување на градот.

Хидросистемот „Злетовица“ ја носи водата до пред постоечката филтер станица која претходно се користеше за прочистување на водата од акумулацијата „Мавровица“. Во наведената постројка се врши целиот потребен третман на водата која се собира во два резервоара од по 500 m³ од таму водата се пушта во секундарната мрежа на градот.

За правилно функционирање на системот постојат резервоари на три места и тоа:

- Амбуланта 2 x 500 m³
- Филтер станица 2 x 500 m³
- Дивјак 2 x 750 m³

Потрошувачката на вода се движи од 35 l/s во зимниот до 70 l/s во летниот период . Поради фактот дека веќе успешно функционира овој систем се очекува за подолг временски период да нема појава на проблеми со водоснабдувањето на град Свети Николе.

За подобрување на следењето на квалитетот и процесот на производство на вода потребно е поставување на контролни сонди кои ќе ги регулираат овие процеси, со што се сведува ризикот од неконтролирано следење на водата за пиење на минимум. Број на корисници на водоводната мрежа во град Свети Николе:

- Број на домаќинства - 3607
- Број на школи и детски градинки - 4
- Број на фирми – 370

Самиот систем се однесува за зафаќање на отпадните фекални комунални води кои се зафаќаат само од урбаната средина односно од самите домаќинства. Системот е предвиден како единствен само за градот и во него не се зафатени отпадните води од индустријата. Фекалниот канализационен систем на град Свети Николе може да се каже дека се двои на три дела и тоа:

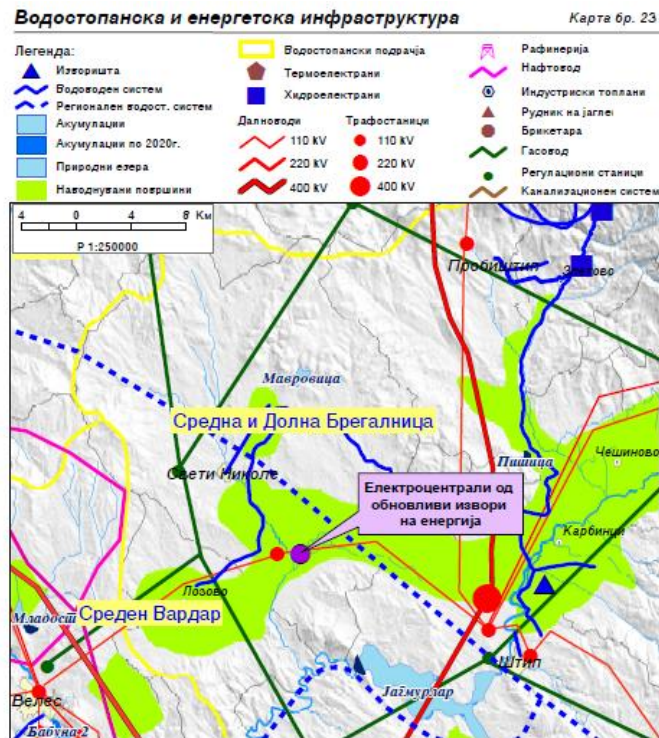
- канализационен систем за зафаќање на домаќински отпадни води,
- канализационен систем за зафаќање на води од индустрискиот дел и
- делумни зафаќања на атмосферски води од градската средина.

Системот се состои од повеќе улични колектори кои што се поделени во четири зони од каде излегуваат 4 главни колектора. Сите овие главни колектора се поврзуваат во еден собирен градски колектор каде отпадните води ги транспортира до пречистителната станица која што се наоѓа помеѓу индустријата и градската средина.

✚ **Плански опфат и неговото опкружување**

Во границите на планскиот опфат нема изградена инфраструктура за: водоснабдување и одведување на отпадните води. Согласно дописот со број 11-1158/3 од 12.04.2019 од АД Водостопанство на РСМ – Скопје во границите на планскиот опфат има изградено инфраструктура за наводнување на обработливите површини Од северозапад – југоисток

помуваат два азбестцементни цевководи, линија бр 8 и линија бр. 9 со дијаметар Ø200, во непосредна близина на реката Азмак е поставено пластично црево Ø110 mm.

Слика 25 Водостопанска и енергетска инфраструктура за плански опфат

4.10.3 Снабдување со електрична енергија и телекомуникација

Енергетската инфраструктура ги опфаќа енергетските објекти, високонапонскиот и среднонапонскиот развод. Клучен објект на високонапонскиот развод е трансформаторската станица ТС 110/35/10 kV лоцирана во Овче Поле. Истата се напојува од 110 kV далекувод Велес - Штип. Од оваа трансформаторска станица се разгранува систем од далекуводи од кои 110 kV и 35 kV далекувод во правец на ТС 35/10 kV Свети Николе. Трансформаторската станица ТС 35/10 kV Свети Николе е лоцирана покрај патот Куманово - Штип. Од неа се разгранува систем 10 kV далекуводи кон градот и околните места. Среднонапонскиот развод (10 kV) во градското подрачје се води подземно (кабли), а околу градот се води воздушно. Нисконапонскиот развод (0,4 kV) во градот се води воздушно. Трансформаторските станици ТС 10/0,4 kV низ градот се со трансформатори со моќ од 160 и 250 kVA. Во градското подрачје има 29, што е доволен број за сегашната потрошувачка.

Заради ограничени извори на локалните енергетски резерви во иднина се планира да се преземат дополнителни мерки за зголемување на инвестициите и применување на иновативни технологии за енергетска ефикасност со што ќе се придонесе за заштеда на поскапата енергија и подобрување на економијата во општината. Со проширување на индустриската зона Овче Поле и со производство на еколошка електрична енергија произведена со помош на сончевата енергија и ветерот, ќе се овозможи искористување на потенцијалите што досега Општината досега ги нема реализирано. Придобивките од алтернативните извори на енергија ќе овозможат намалување на потрошувачката на струја, намалување на загадувањето на животната средина, како и подобра локална економија.

Телефонската инфраструктура ги задоволува потребите на населението во општината како по квантитет така и по квалитет со оглед на изградбата на нова дигитална телефонска централа со капацитет од 4.486 аналогни и 32 ИСДН приклучоци. Во с. Ерџелија централата е со капацитет од 520 телефонски приклучоци, а во селата Амзабегово и Горобинци изградени се нови објекти на пошти и централа со капацитет од 520 и 396 телефонски приклучоци.

Бројот на телефонски корисници изнесува 4.800 така што со 259 корисници на 1.000 жители, општина Свети Николе е над националниот просек. Во Општината се поголем е бројот на интернет корисници, а исто така на територијата на Општината активно има и кабелски провајдер.

✚ Плански опфат и неговото опкружување

Според податоците од Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје КЕЦ Штип, низ средишниот дел од планскиот опфат минуваат еден 35 kV и два 10 kV далноводи. На самата западна граница на планскиот опфат минуваат два дистрибутивни 10 kV далноводи, односно низ планскиот опфат минуваат еден 35 kV и четири 10 kV.

Според добиените податоци за постојната телефонска мрежа добиени од АЕК и Македонски Телекомуникации, во планскиот опфат има поставени телефонски водови (бакарни и оптички) од кои само мал дел од бакарни телефонски кабли минуваат низ планскиот опфат. На локацијата има сигнал од операторите за мобилна телефонија: М-Телеком, А1, Телекабел и Лајкамобајл.

4.10.4 Управување со отпад

ЈКП Комуналец односно одделението Комунална хигиена е задолжено за подигање, транспортирање и депонирање на цврст комунален отпад, депонирање на разен неопасен технолошки отпад, депонирање на градежен шут, како и уништување на заплена прехранбена роба и роба со изминат рок на траење. Изнесувањето на комуналниот отпад од централното градско подрачје и главните сообраќајници се врши секојдневно, а на останатите улици комуналниот отпад се подига два пати во неделата. Во просек се изнесува и депонира околу 15 тони комунален отпад дневно. Депонирањето на отпадот во општината ЈКП го врши на привремена општинската депонија која се наоѓа на околу 7 km од градот, во с. Немањици. Меѓу идентификуваните 54 нестандартни депонии во Р. Македонија е и депонијата во Свети Николе, лоцирана во с. Немањици, која почнала со работа во 1977 година на површина од 12.000 m² со вкупен волумен на отстранет отпад од 60.000 m³. На депонијата покрај комунален се депонира и индустриски отпад, претежно од органско потекло, помалку текстил и битумен. Поради ниската еколошка свест, неинформираност на граѓаните како и непостоење инспекциски служби околу градот и околните места постојат голем број "диви" депонии каде сметот се фрла неконтролирано по околината. Како депонии се користат полузаштитени појаси, нивите, суводолици, реки, излетнички места. ТДПТУ МАРПЕТ ДОО Свети Николе, и ДСППО ОТПАД ДОО Свети Николе, регистрирано со дејност за собирање на неопасен отпад, односно откуп на метал, пластика и хартија, како и нивно рециклирање. Комуналниот отпад од градот се депонира на привремена депонија која се наоѓа на околу 7 km од градот, во непосредна близина на акумулацијата за снабдување на градското население со вода за пиење, без обезбедени санитарно технички мерки за заштита. Стручни анализи за влијанието на депонијата врз подземните води или акумулацијата нема, но секако постојат индикации дека постои загадување имајќи предвид дека ова е ветровито подрачје и фактот дека депонијата се наоѓа во сливот на река Мавровица.

5 КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО ПОДРАЧЈАТА КОИ БИ БИЛЕ ЗНАЧАЈНО ЗАСЕГНАТИ И СОСТОЈБА БЕЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНОТ

5.1 Состојби, трендови и закани врз медиумите и областите од животната средина

Население	<p>Најголеми социјални и економски проблеми со кои се соочува населението во општина Свети Николе се:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Низок животен стандард на локалното население; • Висока стапка на невработеност; • Невработеноста предизвикува миграција на младите луѓе во земјата и странство; • Стагнација во намерите на странски и домашни инвеститори за инвестирање на капиталот; • Висока стапка на невработеност; • Ниски месечни примања и сл.
Здравје на население	<p>Како најчести причини за нарушување на здравјето на населението се смета:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Неадекватно и неконтролирано фрлање на отпад и појава на диви депонии; • Недостаток на канализациона мрежа и третман на отпадните води; • Директно испуштање на непречистени отпадни води на целата територија во реципенти кои се користат за наводнување на земјоделски површини или за напојување на добитокот; • Нарушен квалитет на почвите, како резултат на несоодветен третман на отпадните води и отпадот; • Употреба на фосилни горива; • Ниска свест кај населението за заштита на животната средина.
Воздух	<p>Не постојат официјални податоци за квалитетот на воздухот во општина Свети Николе. Како најчести причини за нарушување на квалитетот на воздухот се издвојуваат:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Употреба на горива со чие согорување се емитираат загадувачки супстанции во воздухот, особено кај домашните ложишта; • Индустриски и стопански активности; • Употреба на хемиски препарати во земјоделството; • Палење на отпад на местото на создавање или депонирање; • Несоодветно управување со отпадот и отпадните води.
Бучава	<p>Зголемено ниво на бучавата, предизвикана од сообраќај по сообраќајниците.</p>
Вода	<p>Клучни проблеми во однос на водите во општина Свети Николе се:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Загадување на површинските и подземните води како резултат на директно испуштање на отпадните води во реципиентите во сите населени места или во непрописни септички јами; • Континуираната и неконтролирана употреба на хемиски средства, (природни и вештачки ѓубрива, пестициди), во земјоделските површини значително го интензивираат загадувањето на водата во реките; • Несоодветно управување со отпад; • Неработење на пречистителната станица; • Несоодветно управување со отпад.
Почва	<p>Клучни проблеми во оваа област во општина Свети Николе се:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Примена на неодржливи агротехнички и агрохемиски мерки;

	<ul style="list-style-type: none"> • Несоодветно одржување на каналите и поплавување на земјиштето; • Несоодветно управување со отпадни води и отпад.
Биолошка разновидност и природно наследство	<p>Клучни проблеми во однос на биолошката разновидност се:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Појава на илегален лов; • Непочитување на забраните за лов на загрозени видови; • Употребата на хемиските средства во земјоделството е неконтролирана; • Ниска свест за значењето на биолошката разновидност, како и за ендемските и загрозените видови и потребата од нивно зачувување.
Материјалн и добра	<p>Клучни проблеми во однос на водоснабдувањето и управувањето со отпадните води во општина Свети Николе се:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Недоизградени локални водоводни цевководи за водоснабдување; • Загадување на површинските и подземните води, како резултат на директно испуштање на комуналните отпадни води во реципиентите во населените места; <p>Клучни проблеми во однос на управувањето со отпад се:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Нецелосна покриеност на Општината во однос на организирано собирање на отпадот; • Отпадот се собира, транспортира и депонира без селекција и сепарирање; • Постоене на диви депонии и др. <p>Клучни проблеми во однос на патната инфраструктура: Во општина Свети Николе локалната патна мрежа е во многу добра состојба, додека за улиците во населените места тоа не може да се каже, односно сеуште постојат неасфалтирани улици.</p>

5.2 Состојба во животната средина без имплементација на Планот

Врз основа на анализите во претходното поглавје може да се констатира дека без имплементација на Урбанистички план вон населено место со основна намена Е2 (Комунална супраструктура – градби за производство на енергија) со кој се планира изградба на фотоелектрични електроцентрали, состојбите во однос на користењето на земјиштето, медиумите и областите од животната средина, како и социо-економските аспекти во рамките на опфатот и неговото опкружување нема да претрпат измени во однос на постојната состојба, односно:

✚ Состојби во користењето на земјиштето

- Земјиштето во рамките на планскиот опфат кое е категоризирано како земјоделско земјиште ќе остане со истата намена;
- Земјиштето во опкружувањето на планскиот опфат нема да биде засегнато од имплементација на Планот (во градежната фаза),
- Нема да се зафаќаат нови дополнителни површини на земјиште за имплементација на инфраструктурните мрежи (истите ќе бидат разработени во дополнителна урбанистичка документација), кои се неопходни на непречено работење на фотоволтаичните електроцентрали.

✚ Состојби во животната средина

- Неискористеност на потенцијалот за производство на енергија од обновливи извори, што ќе допринесе за намалување на емисиите на стакленички гасови и ќе даде придонес кон ублажување на климатските промени;
- Продолжување на трендот на употреба на фосилни горива кои предизвикуваат нарушување на квалитетот на медиумите и областите од животната средина;
- Нема да се урбанизира простор кое заради своите карактеристики е:

- Подрачје предложено за заштита Парк на природата „Овче Поле“, заради специфичните халоморфни (солени) почви;
- Идентификуван Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“;
- Идентификувано Значајно растително подрачје „Овче Поле – Богословец“;
- Идентификувано Емералд подрачје „Овче Поле“;
- Идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“.
- Нема да се изградат објекти кои ќе бидат потенцијални извори на емисии во животната средина, кои може да го нарушат квалитетот на медиумите и областите во животната средина, како и здравјето на населението, особено во случај на инцидентни состојби;
- Нема да се постават дренажни системи за одводнување на подземните води што може да влијае врз нивната издашаност, а исто така и на протокот на реката Азмак во која би се дренирале;
- Состојбите со материјалните добра ќе останата на сегашно ниво.

 Социо економска состојба

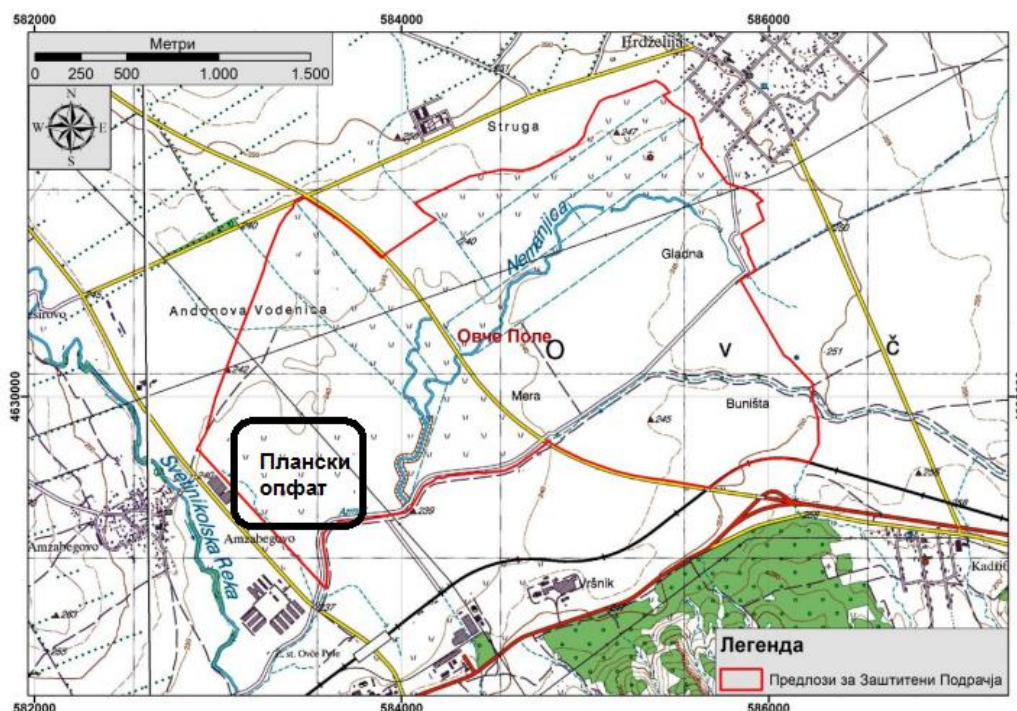
- Зависност на пазарот од увоз на енергија и продолжување на трендот за производство на енергија од фосилни горива;
- Намалување на можностите за вработување на невработеното население во градежната фаза;
- Непроменета намена на земјиштето;
- Избегнување на ризикот од несреќи што може да предизвика социоекономски загуби во заедницата;
- Намалени приходи во општинскиот и државниот буџет.

6 ОБЛАСТИ КОИ СЕ ОД ПОСЕБНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, ОД АСПЕКТ НА ЗАШТИТА НА ДИВИТЕ ПТИЦИ И ХАБИТАТИТЕ

Во согласност со Секторската студија изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, планскиот опфат и неговото опкружување не влегува во рамки на подрачје кое е под режим на заштита, во согласност со категориите на заштитени подрачја, дефинирани во националното законодавство.

Во согласност со податоците од проектот „Анализа на недостатоци во еколошки податоци и изработка на карта на еколошка сензитивност за подрачјето на сливот на река Брегалница“, Книга 4 - Извештај за состојбата со заштитените подрачја во сливот на реката Брегалница (2015), локалитетот „Овче Поле“, во чии граници се наоѓа планскиот опфат, се предлага да се прогласи за Парк на природата.

Парк на природата „Овче Поле“

Слика 26 Предложено подрачје за заштита - Парк на природата „Овче Поле“

Го зафаќа просторот помеѓу железничката станица „Овче Поле“ и селата Амзабегово, Ерџелија и Кадрифаково. Подрачјето ги опфаќа најзначајните **халоморфни (солени) почви** во Македонија на кои се развива специфична халофитска вегетација.

Треба да се има предвид дека значајните халофитски заедници зафаќаат мали површини и тие се расфрлани во доминантниот матрикс од земјоделско земјиште.

Од халофитските заедници забележливо е присуството на доминантните заедници *Camphorosmetum monspeliacae*, *Hordeo-Trifolietum parviflori*, *Suaedetum maritimae*, *Puccinellietum convolutae* и *Camphorosmetum annuae*, а од посебните растителни видови *Camphorosma monspeliaca*, *Camphorosma annua*, *Suaeda maritima*, *Puccinellia convoluta*, *Hordeum geniculatum*, *Statice gmelinii*, *Pholiurus pannonicus*, *Plantago coronopus* и други.

Халофилни видови се среќаваат и помеѓу инсектите. Така од групата на тркачи беа регистрирани: *Acupalpus elegans*, *Harpalus punctatostriatus*, *H. dispar* итн. Солените бари на подрачјето на „Овче Поле“ се живеалиште на акватичниот тврдокрилец *Hydroporus pubescens*, кој е исклучително редок вид на просторот на сливното подрачје на Брегалница.

На подрачјето се регистрирани повеќе од 60 видови птици, но заради неговата мала површина, гнездат релативно мал број двојки од почестите видови. Од херпетофауната позначајни видови

кои се регистрирани на ова подрачје се херманиевата желка (*Eurotestudo hermanni*) и поскокот (*Vipera ammodytes*).

Локалитетот е под притисок заради конверзија во обработливо земјиште и неконтролираното ширење на ѓубриштето кај с. Амзабегово, како и заради одводнување.

Во согласност со меѓународните критериуми во предметниот локалитет и неговото поблиско опкружување е идентификувано како Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“, Значајно подрачје за растенија „Овче Поле – Богословец“ и Емералд подрачје „Овче Поле“.

Слика 27 Солени почви со хазмофитска вегетација

Значаен орнитолошки локалитет “Овче Поле”¹

ИВА код	МК019
Критериуми	А1, Б2
Површина:	48,183 ha
Координати:	22°00'1.33"Е, 41°49'1.47"Н
Надморска висина:	230–707 m
Административни региони:	Велес, Лозово, Свети Николе, Пробиштип, Карбинци, Штип, Градско.

Ова Значајно подрачје за птици се наоѓа во рамнината Овче Поле, во централниот дел на Р. Македонија. Од поголемите урбани центри во регионот ова подрачје се граничи со градот Велес (на запад). Границата на подрачјето од градот Велес продолжува источно кон селото Кишино, а потоа северо-источно кон селото Богословец, следејќи ги при тоа гребените на ниските ридови, од каде што границата продолжува југо-источно кон селото Доброшани и потоа источно кон Сушево, па северо-источно до Горни Балван и потоа повторно северно до Пишица. Ова претставува источната граница на ЗОЛ Овче Поле. На оваа страна ЗОЛ Овче Поле граничи со ЗОЛ Долина на Злетовска Река (МК 012). Границата на ЗОЛ Овче Поле продолжува северо-западно по должината на гребенот на планината Манговица се до земјениот пат под врвот Струга (758 m) во близина на селото Долно Барбареве. Ова претставува северната граница на ЗОЛ Овче Поле, од каде што истото граничи со ЗОЛ Преод – Ѓуѓанце (МК015) југо-западно од селото Немањица, а потоа границата продолжува јужно до каналот за наводнување следејќи го истиот кон запад до градот Свети Николе. Границата на ЗОЛ Овче Поле го заобиколува градот Свети Николе од јужната страна, продолжува југо-западно до селата

¹ Veleviski, M., Hallmann, B., Grubač, B., Lisičanec, T., Stoynov, E., Lisičanec, E., Avukatov, V., Božič, L., Štumberger, B. (2010). *Important bird areas in Macedonia: Sites of Global and European importance*. *Acrocephalus* 31, 147: 181-282

Ѓуземелци, Сојаклари и Отовица од каде што продолжува јужно следејќи го автопатот Е- 75 (делница Велес – Скопје) се до почетната точка источно од градот Велес.

Ова подрачје претставува тектонска долина ограничена со планината Манговица, ридот Богословец и реката Вардар, додека од геолошки аспект подрачјето е главно претставено со Плиоценски езерски седименти.

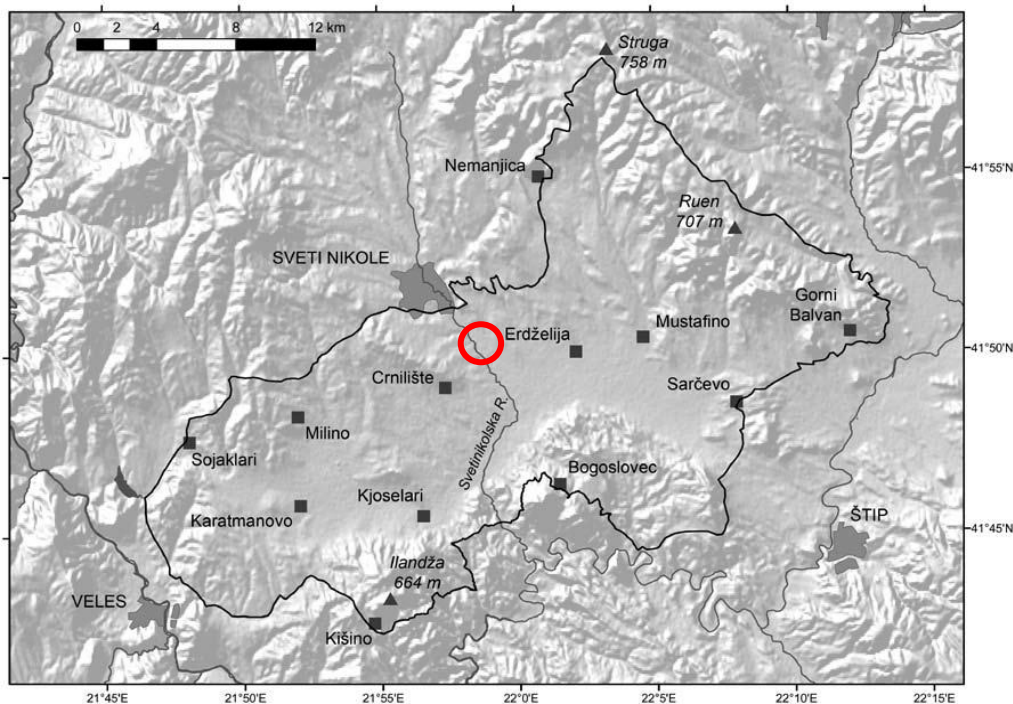
Ова територија претставува Значајно подрачје за птици бидејќи ги задоволува критериумите А1 и В2 од листата на критериуми за избор на Значајни подрачја за птици. Критериумот А1 се однесува на “видови од глобален интерес за заштита“. Во подрачјата кои го задоволуваат овој критериум “редовно се сретнуваат глобално загрозувани видови со значителна бројност или останати видови од глобален интерес за заштита“. Критериумот В2 се однесува на “видови со неповолен статус на заштита во Европа“. Подрачје кое го задоволува овој критериум “претставува едно од најзначајните подрачја во државата за видови кои имаат неповолен статус на заштита во Европа (SPEC 2 & 3)“.

Иако за ЗОЛ Овче Поле до сега не постои комплетна листа на видови, оваа локација претставувала значајно место за размножување за Црниот мршојадец (*Aegypius monachus*) и за Малата дропља (*Tetrax tetrax*). Сепак, Црниот мршојадец не бил забележан во поширокиот регион од 1960тите години. Дополнително, последниот податок за четири индивидуи од Мала дропља потекнува од близината на селото Црнилиште. Најзначајни видови кои се размножуваат во рамките на ова подрачје се Царскиот орел (*Aquila heliaca*), Степската ветрушка (*Falco naumanni*) и Модроврана (*Coracias garrulous*). Царскиот орел гнезди на дрва и на столбови од далноводи во близина на човекови населби, Степската ветрушка егзистира исклучително во селата, а индивидуите од овој вид се групираат во голем број непосредно пред нивната миграција. Овој регион исто така често е посетуван за исхрана од страна на Белоглавиот (*Gyps fulvus*) и Египетскиот мршојадец (*Neophron percnopterus*). Белоглавиот мршојадец го посетува овој регион од Мариово, Тиквешко Езеро и Демир Капија, додека Египетскиот мршојадец го посетува регионот на Овче Поле од локалитетите за размножување кои се наоѓаат во регионот на Брегалница. Во регионот на ЗОЛ Овче Поле исто така биле евидентирани и субадултни индивидуи од овие видови. Дополнително, јувенилни индивидуи од Царскиот орел се присутни во регионот на ЗОЛ Овче Поле и за време на зимскиот период.

Територијата на ЗОЛ Овче Поле претставува пространа рамнина која скоро во целост се користи за земјоделски активности. Исклучок од земјоделските активности претставуваат неколку мали делови со солена почва како и неколку остатоци од водни живеалишта. Во периферните делови на територијата на ЗОЛ Овче Поле доминираат сувите пасишта, а на одредени места се наоѓаат високи тополови или дабови стебла. Во рамки на територијата на ЗОЛ Овче Поле се наоѓаат и неколку рурални населби, кои се вклопуваат во пределот.

Закани:

- Користење на отровни мамки – повремено се користат и резултираат со смртност на индивидуи од Белоглавиот мршојадец и Царскиот орел (во 2003 се случил голем инцидент при што од труење настрадале 14 Белоглави мршојадци и еден Царски орел);
- Недостаток на храна – рамнините претставувале главни локалитети за презимување на стадата со овци, но нивната бројност е значително намалена;
- Присуство на далноводи за електрична енергија – заканата од присуството на ниско и средно напонски далноводи е многу веројатна, иако се уште не е доволно анализирана;
- Уништување на гнезда поставени на столбовите за електрична енергија – индивидуите од Царскиот орел гнездат на столбови за електрична енергија, а уништувањето на нивните гнезда претставува пракса на државната електро- дистрибутивна компанија;

Слика 28 Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“

Значајно растително подрачје “Овче Поле – Богословец“

Подрачјето „Овче Поле-Богословец“ се простира во централниот дел на Македонија. Се протега на надморска височина од околу 280 до 755 m. Критериуми: IPA (Aii); IPA (Aiii); IPA (Aiv);

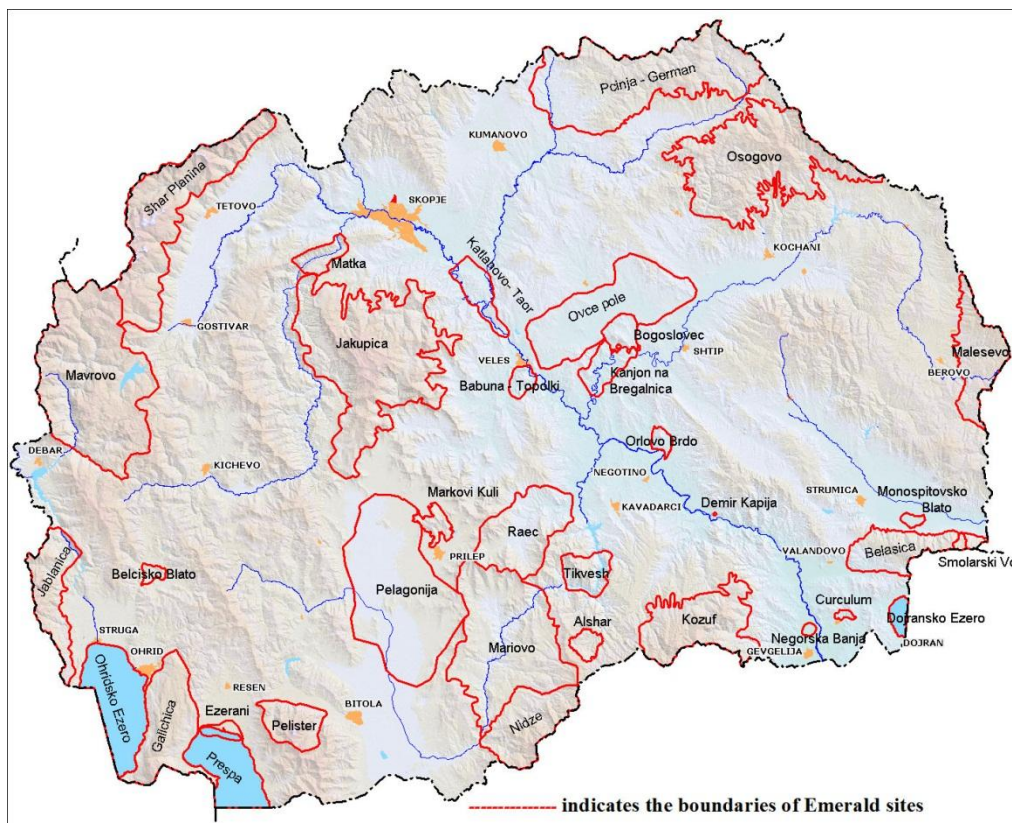
Зафаќа површини со суви брдски пасишта на палеогени седименти – степолика вегетација, како и живеалишта со халофитска вегетација (Континентални копнени станишта со халофитни (солени) треви и тревести растенија - E6.2) и Панонски солени степи и солени блата - E6.21 и Хелено-балкански [*Satureja montana*] степи – E1.21).

Солените почви во Македонија со значителни површини се застапени единствено во ова подрачје. Затоа вегетацијата во ова ЗРП има големо национално значење. ЗРП „Овче Поле-Богословец“ вклучува четири видови од критериумот А, и тоа *Galium rhodopeum*, *Hedysarum macedonicum*, *Salvia jurisicii*, *Anchusa macedonica*.

Сопственоста на земјиштето во регионот е мешана (државна и приватна). Главен тип на искористување на земјиштето е сточарството (ридски пасишта) и во помала мера се користи за обработливи површини, додека шумските површини се незначителни. Заканите за ова ЗРП се поврзани со потенцијалната интензификација на земјоделството што може да предизвика конверзија или деградација на живеалиштата на солените почви како биотоп; шумарството (бесправни сечи и развој), и транспортот (на пример планираниот карго-аеродром кај Ерџелија-Мустафино).

Емералд подрачје „Овче Поле“

Емералд мрежата претставува мрежа на подрачја од посебен интерес за зачувување кои Република Македонија ги идентификуваше во согласност со обврските и критериумите кои произлегуваат од Бернската конвенција во периодот од 2002-2008. На територијата планскиот опфат утврдено е Емералд подрачјето „Овче Поле“, кое е идентификувано за заштита на видови птици вклучени во Резолуцијата 6 (тип „А“) и неговите орнитолошки вредности се прикажани во кај значајното подрачје за птици „Овче Поле“.

Слика 29 Емералд подрачја во Република Македонија

НАТУРА 2000 подрачја „Овче Поле“

Како дел од проектот на Министерството за животна средина и просторно планирање „Strengthening the capacity for implementation of NATURA 2000“ на територијата на Република Македонија идентификувани и предложени се 8 потенцијални НАТУРА 2000 подрачја. Едно од овие подрачја е и предложеното НАТУРА 2000 подрачја „Овче Поле“.

Овче Поле I: Овчеполската котлина заедно со околината на Штип и Лаковица е област опфатена со разновиден морфолошки и морфогенетски релјеф. Опфаќа три различни просторни единици. Од едната страна е Овчеполската Котлина, која е ограничена со Градештанска Планина, Манговица и и ридските области: Богословец, Иланца и околината на Велес. Геолошката подлога е претставена со квартерни алувијални и пролувијални седименти.

Почвите се претставени со хидроморфни алувијални почви и алувијални скелетни почви. Глеично – мочурливи почви може да се најдат во близина на с. Коселари и на некои други места. Сепак, главна карактеристика на ова подрачје е високата застапеност на халоморфната почва - солончак и солонец што обично се јавува во регионот на Овче Поле и областа Штипско Поле. Земјоделските активности се интензивни.

Значајни области за птици – заради важноста на птичјата фауна (*Aquila heliaca*, *Coracias garrulus*, *Neophron percnopterus*, *Falco naumanni*, *Burhinus oedipnemus*, *Falco cherrug*, итн.).

Значајни подрачја за растенија - *Salvia jurisicii*, *Hedysarum macedonicum*.

Овче Поле II (поточно „македонска степа“, бидејќи е надвор од Овчеполската котлина): Во централниот дел на Република Македонија, во триаголникот помеѓу Велес, Штип и Неготино, постои посебен регион кој се разликува од соседните региони и често се нарекува степски или полу-пустински од страна на некои истражувачи кои работеле на тој простор. Матичниот супстрат е составен од палеогени, а поретко неогени седименти. Меѓу нив се среќаваат песочници, мермеризирани песочници, глина, песочни глини, карбонати мермери и др. Непропусливиот матичен супстрат, под влијание на временските и ерозивни процеси, е подложен на екстремни голема ерозија. Водата и мразот предизвикуваат некои седиментни

слоеви да се распаѓаат во мали честички кои подоцна се носат со вода. Бидејќи сите палеогени седименти се од морско потекло и затоа богати со сол, мермерот последователно станува бел од солта што се кристализирала во тенки слоеви. Ова може јасно да се види за време на летните дождови кога топлиот и сувиот ветер предизвикува водата да испарува. Почвата во мали депрсии е уште посолена, затоа што тука се носи од падините за време на врнежите од дожд.

На вакви места се развива специфична, халофитска вегетација. Климатските услови во овој дел на Македонија се прилично неповолни - годишните врнежи се 460 mm, просечната годишна температура е 13,3° C. Има многу малку површинска вода, па дури и малкуте бунари, кои се реткост, честопати пресушуваат во текот на летото. Изворите се уште поретки. Тие се исто така нечисти и можат да се најдат само на мочурливи места каде што подземната вода излегува на површината. Покрај тоа, водата тече низ површините богати со сол, така што има и лош вкус. Тенок слој на почва се развил на рамни и благо закосени површини. Како и да е, водата честопати ја промива оваа почва за време на врнежите од дожд и го открива матичниот супстрат. На местата каде што е зачуван тенок слој на почвата, се развива карактеристична ендемична вегетација, која расте само на палеогени и неогени мермери или мермеризирани песочници. Хумусот е зачуван само во депрсии обраснати со „оази“ од дабови шуми.

Живеалишта: 1530 – Панонски солени степи и солени мочуришта; 3260 – Водени текови по рамнини до ниво на планини со вегетација од *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*; 3270 – Реки со калливи брегови со вегетација од *Chenopodium rubric* и *Bidention*; 6220 – Псеудо – степи со тревести и едногодишни растенија од *Thero-Brachypodietea*, 92A0 – Галерии од *Salix alba* и *Populus alba*.

Особено важни видови (IUCN (Walter & Gillet 1998), Corine (Devilliers et al. 1992) со ограничено распространување се *Tulipa mariannae*, *Astragalus cernjavskii*, *Heptaptera macedonica* и *Salvia jurisicii*.

Овој е дефинитивно еден од најинтересните ботанички локалитети во поширокиот регион, каде растат уште четири ендемски видови (*Hedysarum macedonicum*, *Ferulago macedonica*, *Onobrychis magalophylla* and *Potentilla tridentula*).

Слика 30 Граници на предложеното НАТУРА 2000 подрачје „Овче Поле“

7 ЦЕЛИ НА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ОДРЕДЕНИ НА НАЦИОНАЛНО ИЛИ МЕЃУНАРОДНО НИВО

Еден од најголемите предизвици за политиката на животната средина е постигнување на рамнотежа меѓу економската и социјалната димензија на развој, од една страна и заштита на животната средина од друга страна, кој предвидува зголемена употреба на економски инструменти во насока на заштита на животната средина.

Основните принципи за заштита на животната средина во државата се поставени со Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91, 1/92 (Амандман I и II); 31/98 (Амандман III); 91/01 (Амандман IV-XVIII); 84/03 (Амандман XIX); 107/05 (Амандман XX-XXX) и 3/09 (Амандман XXXI)), како највисок правен документ во земјата. Уставот пропишува дека еден од основните принципи на фундаменталните вредности е регулација и хуманизација на просторот и заштитата и унапредувањето на животната средина и природата. Исто така, една од основните слободи и човекови права е правото на чиста и здрава животна средина, но тоа е исто така, обврска на граѓаните да ја унапредуваат и заштитуваат животната средина, додека земјата е должна да обезбеди услови за остварување на ова загарантирано право на граѓаните (Член 43).

Водена од овие уставни одредби, Република Македонија воспоставува функционален и ефикасен национален систем за управување со животната средина, поврзан со:

- Продолжување на процесот на приближување кон политиките на ЕУ во областа на животната средина;
- Зајакнување на административните капацитети, потребни за ефикасно управување со заштита на животната средина;
- Обезбедување платформа за ефикасна имплементација и спроведување на барањата за заштита на животната средина преку зајакнување на капацитетите за ефикасно управување со животната средина на сите нивоа на управување и преку обезбедување на тесна соработка помеѓу надлежните органи на хоризонтално и вертикално ниво;
- Интеграција на политиката за заштита на животната средина во другите секторски политики;
- Поттикнување на индустријата, давателите на услуги и другите субјекти во областа на животната средина, кон поголема одговорност за заштитата на животната средина;
- Решавање на проблемите на животната средина кои се од национално значење;
- Зголемување на степенот на исполнување на обврските, кои произлегуваат од регионалните и глобалните договори во областа на животната средина;
- Последно, но не и најмалку важно, е зголемување на нивото на инвестиции во животната средина за постигнување на стандардите на ЕУ.

Специфични цели за заштита на животната средина:

- Подобрување на квалитетот на животот и здравјето и зголемување на животниот стандард;
- Подобрување на квалитетот на воздухот и намалување на емисиите на стакленички гасови;
- Заштита и подобрување на квалитетот на водата и на почвата;
- Заштита и унапредување на биолошката разновидност и природното наследство;
- Заштита на карактеристиките на пределот;
- Заштита на материјалните добра;
- Заштита и унапредување на културното наследство.

Правото на чиста и здрава животна средина е предмет на значителен број правни акти, стратешки, плански и програмски документи на национално ниво, како и на меѓународните договори и политики кои Република Македонија ги има ратификувано.

Прашањата за заштита на природата, обезбедувањето чиста и здрава животна средина и целите за заштита на животната средина се дефинирани во согласност со националната и меѓународната легислатива и истите се земени предвид при изработка на Извештајот за стратегиска оцена, а опфатени се и број други стратешки, плански и програмски документи.

Една од клучните меѓународни конвенции на кои Република Македонија е потписничка е Конвенцијата за биолошка разновидност, ратификувана и објавена во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97. Конвенцијата има три главни цели:

- Зачувување на биолошката разновидност;
- Одржливо користење на компонентите на биолошката разновидност; и
- Праведна и еднаква распределба на придобивките кои произлегуваат од користењето на генетските ресурси.

Други конвенции и протоколи, ратификувани од страна на Република Македонија за заштита на животната средина се:

- Картагенски Протокол за биосигурност кон Конвенцијата за биолошка разновидност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/05);
- Конвенција за заштита на водните живеалишта со меѓународно значење за заштита на водните птици (Рамсар) („Службен лист на СФРЈ“ бр. 9/77);
- Бонска Конвенција за заштита на миграторни видови диви животни („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/99) и Договор за заштита на лилјациите во Европа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/99 и 13/02);
- Бернска Конвенција за заштита на дивиот растителен и животински свет и природните живеалишта („Службен весник на Република Македонија“ бр. 49/97);
- Париска Конвенција за заштита на светското културно и природно наследство („Службен лист на СФРЈ“ бр. 56/74);
- Рамковна Конвенција на ОН за климатски промени (Њујорк) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 6/97) и Кјото Протокол кон Рамковната Конвенција на ОН за климатски промени („Службен весник на Република Македонија“ бр. 49/04);
- Еспо Конвенција за оцена на влијанието врз животната средина во прекуграничен контекст („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/99);
- Архуска Конвенција за пристап до информации, учество на јавноста во донесување на одлуки и правна заштита за прашања од областа на животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/99);
- Конвенција на Обединетите Нации за борба против опустинувањето во земјите што се соочуваат со сериозни суши и/или опустинување, особено во Африка („Службен весник на Република Македонија“ бр. 13/02);
- Конвенција за заштита и користење на прекугранични водотеци и меѓународни езера (Хелсинки) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 117/15);
- Виенска Конвенција за заштита на озонската обвивка („Службен весник на Република Македонија“ бр. 1/1990), ратификувана од Република Македонија на 10 март, 1994 година;
- Монреалски Протокол за супстанциите кои ја осиромашуваат озонската обвивка (Монреал, септември, 1987 година), ратификуван од Република Македонија на 10.03.1994 година;

- Дополнување на Монреалскиот Протокол (усвоен на вториот состанок на договорните страни одржан во Лондон, на 29 јуни, 1990 година) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 25/98);
- Дополнување на Монреалскиот Протокол (усвоен на четвртиот состанок на договорните страни одржан во Копенхаген, 25 ноември, 1992 година) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 25/98);
- Стокхолмска Конвенција за заштита на човековото здравје и животната средина од отпорни органски соединенија, потпишана од Република Македонија на 23 мај, 2001 година и ратификувана на 19 март, 1994 година;
- Комуникација од Комисијата за Европскиот Парламент, Советот, Економскиот и Социјален Комитет и Комитетот за регионите (Наше животно осигурување, наш природен капитал: ЕУ Стратегија за диверзитет до 2020 година);
- Рамковната конвенција за вредностите на културното наследство за општеството (Фаро 2005) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 25/11),
- Конвенцијата за заштита на архитектурното наследство на Европа (Гранада 1985);
- Конвенцијата за заштита на археолошкото наследство на Европа (Валета 1992) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 56/05).

7.1 Цели на Стратегиската оцена на животната средина

Целите на заштитата на животната средина се изразени преку целите на стратегиска оцена на животната средина. Споредување на целите за животна средина со целите и активностите во планскиот документ е вообичаен метод при спроведување на СОЖС, со цел да се оцени дали развојот, односно идната имплементација на еден развоен плански документ, како што е во случајов УПВНМ за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија КО Амзабегово, општина Свети Николе ќе биде во насока на поставените цели за животна средина (СОЖС). Целите на стратегиската оцена на животната средина се прикажани преку статусот на: населението и здравјето на населението, биолошката разновидност, водата, почвата, воздухот, климатските промени, материјалните добра, пределот, културното наследство и интеракцијата помеѓу нив.

Во табелата, што следува, презентирани се целите на СОЖС во однос на целите дефинирани во УПВНМ (нивната компатибилност и некомпатибилност).

Компатибилноста/некомпатибилноста на целите е разгледувана во однос на УПВНМ (цели за намена на просторот и активности за нивно постигнување) и во однос на неговата идна имплементација во понизок ранг на плански документи или проектна документација.

Теми на СОЖС	Цели на СОЖС	Специфични цели на СОЖС	Поврзаност со насоките и целите на УПВНМ	СОЖС индикатори
Население и здравје на населението	Унапредување на животните услови на населението	<ul style="list-style-type: none"> -Подобрување на медиумите и областите од животната средина; -Подобрување и заштита на здравјето на луѓето; -Подобрување на социоекономската состојба (вработување, зголемување на приходите, демографски развој, намалување на миграцијата); -Подобрување на инфраструктурата; -Подобрување на квалитетот на живот на луѓето. 	<p><u>Компатибилност</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Планирање на просторот во согласност со законските прописи за урбанизација и користење на земјиштето, -Производство на енергија од обновливи извори, намалување на емисиите на стакленичките гасови и придонес кон ублажување на климатските промени; -Развој на активности во кои ќе се применуваат принципите и стандардите за заштита на животната средина; - Имплементација на мерки за зачувување на состојбата на медиумите во животната средина; -Подобрување на условите за стимулирање и поттикнување на нови вработувања и подобрување на стандардот и квалитетот на живот на населението; -Развој на нови бизниси и зголемување на стандардот на живеење во Општината. <p><u>Некомпатибилност:</u></p> <p>Урбанизација на простор со намена земјоделско земјиште (иста намена има и земјиштето и во опкружувањето на опфатот) и негова пренамена во градежно земјиште;</p> <ul style="list-style-type: none"> -Урбанизација на простор во кој ќе се генерираат емисии во животната средина кои може да го засегнат локалното население на директен и индиректен начин; 	<ul style="list-style-type: none"> -Евидентирани дозволи, одобренија и согласности за урбанизација на просторот, изградба и оперирање на планските содржини; -Количина на произведена енергија; -Тренд во намалување на емисиите на стакленички гасови; -Тренд на увоз на енергија; -Трендови на емисии во медиумите од животната средина; -Евидентирани ризици по здравјето и безбедноста на населението; -Број на евидентирани жалби и поплаки од засегнатите страни; - Стапка на вработеност; -Животен стандард; -Приходи во општинскиот и државниот буџет.

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

			<p>-Урбанизација на простор каде се користат природните ресурси (напасување на добиток);</p> <p>-Изведба на активности ќе ја намалат значајната природна вредност на подрачјето.</p>	
Воздух и климатски промени	Подобрување на квалитетот на воздухот и намалување на емисиите на стакленички гасови	<p>-Одржување и подобрување на квалитетот на воздухот,</p> <p>-Ограничување на загадувањето на воздухот до нивоа кои не ги загрозуваат природните системи,</p> <p>-Ограничување на емисиите на воздух во согласност со стандардите за квалитет на воздухот,</p> <p>-Намалување на емисиите на стакленички гасови и зголемено искористување на обновливи извори на енергија,</p> <p>-Намалување на причините и последиците од климатските промени.</p>	<p><u>Компатибилност:</u></p> <p>Искористување на потенцијалот во Општината за производство на енергија од обновливи извори;</p> <p>-Намалување на емисиите на стакленичките гасови и придонес кон ублажување на климатските промени;</p> <p>-Намалено производство на енергија од фосилни горива.</p> <p><u>Некомпатибилност:</u></p> <p>Урбанизација на локацијата кој е дел од простор кој располага со биолошка разновидност. Имплементацијата на Планот во градежната фаза, односно емисиите во воздух може да ги засегнат растителните заедници.</p>	<p>-Изграден комплекс за производство на енергија со искористување на потенцијалот на сончевата енергија;</p> <p>- Количина на произведена енергија;</p> <p>-Тренд во намалување на емисиите на стакленички гасови;</p> <p>-Тренд на увоз на енергија;</p> <p>-Квалитет на амбиентен воздух на општинско и државно ниво (пред и по имплементација Планот);</p> <p>-Состојба на растителните заедници, пред и по имплементација на Планот.</p>
Бучава и вибрации	Заштита на населението од зголемено ниво на бучава и вибрации	<p>-Одржување на нивото на бучава и вибрации до нивоа кои се прифатливи за населението и биолошката разновидност.</p>	<p><u>Компатибилност</u></p> <p>Фотоволтаичните електроцентрали, при своето работење не допринесуваат за зголемување на нивото на бучава. Трафостаниците се извори на бучава, но не се очекува генерираните нивоа на бучава значително да ја засегнат биолошката разновидност.</p> <p><u>Некомпатибилност:</u></p> <p>Бучавата и вибрациите за време на градежните работи може да го засегнат живиот свет, како и најблиско населените</p>	<p>-Нивоата на бучава и вибрации се во граници со кои не се нарушува здравјето на населението, како и состојбата на биолошката разновидност;</p> <p>-Состојбата на бучавата во животната средина не се драстично разликува во однос на мерењата пред фазата на имплементација на Планот;</p> <p>-Број на жалби и поплаки од населението за ефектите од зголемено ниво на бучава во градежната фаза;</p> <p>-Број на видови за кои се смета дека ги</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

			објекти.	напуштите своите живеалишта како резултат на зголемено ниво на бучава, особено во градежната фаза.
Води	Заштита и унапредување на состојбата со водите	<p>-Одржливо управување и користење на водните ресурси,</p> <p>-Заштита, зачувување и подобрување на состојбата на крајбрежното земјиште, водните екосистеми и екосистемите зависни од вода,</p> <p>-Намалување на штетните испуштања и постепено елиминирање на емисиите на опасни материи и супстанции во водите.</p> <p>-Зачувување на биолошката разновидност во рамките на интегрираното управување со водите.</p>	<p><u>Компатибилност:</u></p> <p>- Планирање на просторот во согласност со планските документи за одржливо искористување и управување со водите;</p> <p>- Обезбедување на заштитен појас од 6 метри во делот кој поминува покрај реката Азмак.</p> <p>-Водоснабдувањето кое ќе се темели на одржливо искористување на водните ресурси;</p> <p>-Заштита на водните тела.</p> <p><u>Некомпатибилност:</u></p> <p>-Урбанизација на простор во непосредна близина на реката Азмак, која може да биде засегната во градежната фаза, особено во случај на инциденти.</p> <p>-Урбанизација на простор каде се регистрирани високи подземни води, чие дренирање со предвидениот дренажен систем ќе допринесе за нарушување на режимот на подземните води, а исто така да влијае врз протокот на реката Азмак како реципиент на дренираните води. Исто така на протокот може да влијае испуштање и на генерирани отпадни води како резултат на градежните работи.</p>	<p>-Издадени дозволи од страна на надлежните органи за користење на водите од акумулацијата Мавровица и реката Азмак, дренирање на подземните води во реката Азмак, како и испуштање на отпадните води;</p> <p>-Применети практики и техники за заштита и рационално искористување на водите;</p> <p>-Зачуван статус на водните тела Азмак и подземните води;</p> <p>-Достапни податоци од мониторинг на површински и подземни води;</p> <p>-Тренд на одржани водни живеалишта.</p> <p>-Склучени договори со овластени постапувачи за управување со разни фракции отпад;</p> <p>-Изработени планови и имплементирани мерки за управување со несреќи и хаварии.</p>
Почва	Заштита и унапредување на состојбата на почвата	<p>-Заштита на почвата од деградација и губење на нејзината плодност,</p> <p>-Заштита на геоморфолошките вредности на почвата,</p>	<p><u>Компатибилност:</u></p> <p>-Планирање на просторот во согласност со потребите за изградба на фотоволтаичните електроцентрали, со цел одржливо искористување и намена на земјиштето.</p>	<p>-Добиени дозволи и согласности за пренамена на земјиштето и негова урбанизација;</p> <p>-Површина на зачувани солени почви;</p> <p>-Тренд на зачувана биолошка разновидност;</p>

		<p>-Заштита на почвата од загадување; -Зачувување на агробиолошката биолошката разновидност.</p>	<p><u>Некомпатибилност:</u> - Урбанизација на 48,721 ха земјоделско земјиште и простор во кој се идентификувани солени почви заради кои овој простор е предложен за заштита (предлог за заштита Парк на природата “Овче Поле“, заради специфичните халоморфни (солени) почви; -Имплементација на активности кои ќе допринесат за нарушување на геолошките карактеристики на почвата; -Генерирање на емисии кои може да го нарушат квалитетот на почвите.</p>	<p>-Трендови на емисии на загадувачки материи во животната средина; -Воспоставен систем за управување со отпадот; -Изработени планови и имплементирани мерки за управување со несреќи и хаварији; -Степен на ремедијација на деградираните површини.</p>
<p>Биолошка разновидност и природно наследство</p>	<p>Заштита и унапредување на биолошката разновидност и природното наследство</p>	<p>-Подобрување на состојбата со биолошката разновидност преку заштита на екосистемите/живеалиштата, видовите и генетската разновидност, -Подобрување на постојните деградирани живеалишта и нивна ревитализација, -Намалување на притисоците и заканиите врз биолошката разновидност, -Воспоставување на комплексен мониторинг на биолошката разновидност (видови, живеалишта, екосистеми, значајни подрачја).</p>	<p><u>Компатибилност:</u> -Урбанистички развој на просторот со примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина; <u>Некомпатибилност:</u> - Урбанизација на простор кој е располага со солени почви и значителна биолошка разновидност, односно се наоѓа во границите на: <ul style="list-style-type: none"> - Подрачје предложено за заштита Парк на природата „Овче Поле“, заради специфичните халоморфни (солени) почви; - Идентификуван Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“; - Идентификувано Значајно растително подрачје „Овче Поле – Богословец“; - Идентификувано Емералд подрачје „Овче Поле“; - Идентификувано и предложено </p>	<p>-Добиени дозволи и согласности за пренамена на земјиштето и негова урбанизација; -Примена на препораките кои ќе произлезат од Секторот природа, при МЖСПП; -Усогласеност на просторниот развој на просторот во согласност со планската документација и препораките од Извештајот за СОЖС; -Концентрациите на емисиите во медиумите и областите на животната средина се во согласност со пропишаните законски гранични вредности; -Стапка на загубени/загрозени и зачувани живеалишта и видови во однос на постојната состојба.</p>

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

			<p>подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“..</p> <p>- Генерирање на емисии во животната средина кои може да ја засегаат биолошката разновидност во планскиот опфат и неговото опкружување, особено во случај на несреќи и хаварии.</p>	
Предел и визуелни карактеристики	<p>Зачувување на карактеристиките на пределот и негова заштита, особено во назначени области</p>	<p>-Зачувување на природните карактеристики на пределот,</p> <p>-Одржување на функционалните и структурни карактеристики на природните и полуприродните предели,</p> <p>-Подобрување на квалитетот и бројот на јавно пристапни отворени простори.</p>	<p><u>Компатибилност:</u></p> <p>-Поставување и распоред на објектите во планскиот опфат со што ќе се намали степенот на деградација на пределот.</p> <p><u>Некомпатибилност:</u></p> <p>-Урбанизација на простор со значителни природни пределски и визуелни карактеристики;</p> <p>-Урбанизација на простор со кој трајно ќе се деградира пределот.</p>	<p>-Добиени дозволи и согласности за пренамена на земјиштето и негова урбанизација;</p> <p>-Примена на препораките кои ќе произлезат од Секторот природа, при МЖСПП;</p> <p>-% на отстранета вегетација за имплементација на содржините во Планот;</p> <p>-Степен на рекултивација на деградираниот простор.</p>
Материјални добра	<p>Заштита на материјалните добра</p>	<p>-Намалување на количините на генериран отпад и негово одржливо управување,</p> <p>-Изградба, заштита и подобрување или санација на системите за водоснабдување, третман на отпадни води,</p> <p>-Подобрување и ефикасно користење на постојната и изградба на нова транспортна инфраструктура,</p> <p>-Подобрување и ефикасно користење на постојниот начин на снабдување со електрична енергија и изградба на нова</p>	<p><u>Компатибилност:</u></p> <p>-Планирање на просторот во согласност со постојната состојба и потребите од изградба на инфраструктура, со цел постигнување одржлив просторен урбан развој;</p> <p>-Изградба на електродистрибутивна, транспортна и комуникациска инфраструктура.</p> <p><u>Некомпатибилност:</u></p> <p>-Урбанизација на простор каде има изградено инфраструктура за наводнување на обработливите површини. Низ средишниот дел од планскиот опфат минуваат еден 35 kV и два 10 kV далноводи. На самата западна граница на планскиот опфат минуваат два</p>	<p>-Добиени дозволи и согласности за пренамена на земјиштето и негова урбанизација;</p> <p>-Примена на препораките кои ќе произлезат од Секторот природа, при МЖСПП;</p> <p>-Изградена електродистрибутивна, транспортна и комуникациска инфраструктура;</p> <p>-Склучени договори со овластени постапувачи за управување со разни фракции отпад;</p> <p>-Изработени и имплементирани планови за управување со несреќи и хаварии;</p> <p>-Стапка на фреквенција на возила по сообраќајниците во однос на постојната состојба и сл.</p>

		<p>електроенергетска инфраструктура и преносна мрежа.</p> <p>- Поставување на инфраструктура на локации кои не располагаат со значајни природни вредности.</p>	<p>дистрибутивни 10 kV далноводи, односно низ планскиот опфат минуваат еден 35 kV и четири 10 kV. Во планскиот опфат има поставени телефонски водови (бакарни и оптички) од кои само мал дел од бакарни телефонски кабли минуваат низ планскиот опфат.</p> <p>- Урбанизација на простор кој е располага со солени почви и значителна биолошка разновидност, односно се наоѓа во границите на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подрачје предложено за заштита Парк на природата „Овче Поле“, заради специфичните халоморфни (солени) почви; - Идентификуван Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“; - Идентификувано Значајно растително подрачје „Овче Поле – Богословец“; - Идентификувано Емералд подрачје „Овче Поле“; - Идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“. <p>Урбанизација на простор, каде ќе се изведуваат активности кои ќе бидат извори на емисии во животната средина и може да ги засегнат идентификуваните материјални добра.</p>	<p>-Поплаки од населението и правните субјекти.</p>
Културно наследство	Заштита и унапредување на културното наследство	-Зачувување и подобрување на историските градби, археолошки наоѓалишта и други културни локалитети.	-Почитување на вредноста на културното наследство.	-Евиденција на евентуално откриени и заштитени културни добра.

8 ВЕРОЈАТНИ ЗНАЧАЈНИ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ

Потенцијалните влијанија врз животната средина и социјалните аспекти кои може да бидат предизвикани со имплементација на Урбанистички план вон населено место за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија КО Амзабегово, општина Свети Николе, ќе потекнуваат од имплементацијата на планираните содржини во планскиот опфат кои вклучуваат изградба на фотоволтаични електроцентрали, како и останати содржини во зависност од потребите на истите.

Влијанијата се разгледуваат од аспект на негативни влијанија и од аспект на идни придобивки, односно позитивни влијанија.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина ги зема предвид влијанијата врз сите медиуми и области на животната средина и социо-економските придобивки, но од генерален аспект.

За дел од планираните активности во Планот, дополнително ќе се води постапка за подетална оцена на влијанијата врз животната средина на ниво на документација од понизок ранг.

Влијанијата врз специфичните медиуми од животната средина и социо-економските аспекти ќе бидат елиминирани или ефективно подобрени, доколку при имплементација на Планот и предложените мерки, од кои дополнително ќе произлезат конкретни проекти, бидат земени предвид мерките за намалување на влијанијата дефинирани во Извештајот за стратегиска оцена на животната средина, како и мерките кои ќе бидат дадени на ниво на проекти, низ студиите за оцена на влијанијата врз животната средина или елаборатите за заштита на животната средина.

Влијанијата врз медиумите и областите од животната средина, здравјето на населението и социјалните влијанија кои може да произлезат со имплементација на Планот, како и предлог мерките за нивно намалување или избегнување се прикажани во следното поглавје.

8.1 Мозни влијанија од имплементација на Планот и мерки за намалување на влијанијата

СОЦИО-ЕКОНОМСКИ ВЛИЈАНИЈА										
СОЦИО ЕКОНОМСКИ ПРИДОБИВКИ ЗА НАСЕЛЕНИЕТО										
Опис на влијанијата	<p>Имплементацијата на Планот ќе придонесе за зголемено производство на енергија од обновливи извори и намалена зависност од увоз, намалена употреба на фосилни горива, што ќе даде придонес кон ублажување на климатските промени, обезбедување стабилност во енергетскиот систем, отворање можности за нови вработувања, создавање услови за подобар економски развој, зголемени приходи во општинскиот и државниот буџет и сл.</p> <p>Имплементација на Планот нема да предизвика раселување на населението. За потребите на фотоволтаичните електроцентрали ќе биде изградена или подобрена постојната инфраструктура (патна) во ова подрачје, од која придобивки ќе имаат и најблиско населените места и корисниците на парцелите околу планскиот опфат.</p> <p>Подобрувањето на инфраструктурата, отворените можности за вработување може да допринесе за развој и заживување на ова подрачје, намалување на миграцијата, односно подобрување на демографската состојба на населението.</p>									
Оцена на влијанијата	Природа на влијанија	Директни влијанија	Инди­ректни влијанија	Кумулативни влијанија	Синергистички влијанија	Интензитет	Повратност	Времетраење	Делокруг	Значајност
	Позитивни	✓	✓	НП ²	НП	Голем	Не е применливо	Долгорочно	Национално	Умерена
Мерки за намалување на влијанијата	Не е применливо									

СОЦИО-ЕКОНОМСКИ ВЛИЈАНИЈА										
СОЦИО ЕКОНОМСКИ ЗАГУБИ ЗА НАСЕЛЕНИЕТО										
Опис на влијанијата	<p>Имплементацијата на Планот ќе допринесе за трајна пренамена на 48,721 ha земјоделско земјиште во градежно. Со урбанизацијата на земјиштето ќе се промени неговата досегашна намена (дел од земјиштето се користи за земјоделски намени, како и за напасување добиток),</p>									

² Не е применливо

<p>како и пристапот до одредени локации, што ќе предизвика загуба од економски и социјален аспект за локалното население.</p> <p>Парцелите во планскиот опфат се во државна сопственост, меѓутоа за целосна имплементација на Планот постои можност дополнително да се зафаќа земјиште (изградба на инфраструктура, која не е предмет на разгледување во овој Извештај) во приватна сопственост, што може да го засегне населението од аспект на времено или целосно одземање на земјиштето, што може да предизвика социо-економски загуби.</p> <p>Имплементирањето на Планот во градежната фаза ќе допринесе за генерирање на емисии во животната средина, кои може да предизвикаат нарушување на квалитетот на животната средина во опкружувањето на опфатот, што може да допринесе за намалување на вредноста на подрачјето чија приоритетна намена е земјоделие.</p> <p>Имплементација на Планот може да предизвика негативни влијанија врз постојните материјални добра, идентификувани во рамките на опфатот и неговото опкружување, како резултат на оштетувања, што може да резултира со социо-економски влијанија.</p> <p>Покрај останатото, во градежната фаза локалното население може да биде засегнато од зголемената фреквенција на возила по сообраќајните, што може да биде причина за застој, сообраќајни незгоди и сл.</p>										
Оцена на влијанијата	Природа на влијанија	Директни влијанија	Индириектни влијанија	Кумулативни влијанија	Синергистички влијанија	Интензитет	Повратност	Времетраење	Делокруг	Значајност
	Негативни	✓	✓	✓	✓	Умерен	Повратни/Неповратни	Долгорочни	Локални	Умерена
Мерки за намалување на влијанијата	<p>За намалување на влијанијата се препорачува:</p> <ul style="list-style-type: none"> Планирањето на просторот за урбанизација и имплементацијата на Планот да се врши во согласност со издадените мислења, согласности, дозволи и одобренија од институциите надлежни за урбанизација на просторот, пренамена на земјиштето, одобрението за градба, дозволите за работа и сл.; Планирањето на просторот во документите од понизок ранг да се врши со рационално искористување на површините, односно поставувањето на објектите да се врши на локации кои ќе претрпат минимална деградација и се погодни за избегнување или ублажување на можните влијанија; Засегнатото население преку претставници на граѓани и засегнати страни да биде активно вклучено во процесот на донесување одлуки за усвојување и имплементација на предвидените активности во Планот; Примена на компензациони мерки за евентуално одземено приватно земјиште; Во случај на предизвикана штета или загуба на земјиште или култури (при инфраструктурно поврзување, хаварии и несреќи, неконтролирани емисии и сл.), да се обезбеди соодветен финансиски надомест за предизвиканата штета; Да се ограничи пристапот во планскиот опфат, со спроведување на безбедносни процедури, оградување и сл.; Примена на мерки за ефикасно намалување на емисиите во медиумите од животната средина, кои може да влијаат врз населението на директен и индириектен начин, мерките за заштита од несреќи и хаварии, предложени во планската документација, Извештајот за СОЖС, како и мерките кои ќе произлезат на ниво на проектна документација. 									

ВЛИЈАНИЈА ВРЗ МЕДИУМИТЕ И ОБЛАСТИТЕ ОД ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ЗДРАВЈЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО

ЗДРАВЈЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО

Опис на влијанијата	<p>Имплементацијата на Планот ќе овозможи производство на енергија од обновливи извори, односно намалување на употребата на фосилни горива, што ќе придонесе за намалување на емисиите на стакленичките гасови и останатите видови емисии во животната средина кои се генерираат како резултат на производство на енергија од необновливи извори, што ќе допринесе за подобрување на здравјето на населението на национално ниво, регионално и локално ниво.</p> <p>Сепак, со имплементацијата на Планот во планскиот опфат ќе се генерираат емисии во животната средина, особено во градежната фаза, кои може да предизвикаат негативни влијанија врз најблиско населените места. Исто така можните појави на ризици и несреќи може да предизвикаат негативни влијанија врз здравјето на населението.</p>									
Оцена на влијанијата	Природа на влијанија	Директни влијанија	Индириектни влијанија	Кумулативни влијанија	Синергистички влијанија	Интензитет	Повратност	Времетраење	Делокруг	Значајност
	Позитивни	✓	✓	НП	НП	Умерен	НП	Долгорочни	Национални	Умерен
	Негативни	✓	✓	✓	✓	Мал	Повратни	Краткорочни	Локални	Мала
Мерки за намалување на влијанијата	<p>За намалување или избегнување на можните влијанија врз здравјето на населението се препорачува примена на сите предложени мерки за заштита на медиумите и областите од животната средина на ниво на планска и проектна документација.</p> <p>Имплементацијата на овие мерки ќе придонесе за намалување или елиминирање на можните негативни влијанија врз животната средина, кои може да се рефлектираат на директен или индириектен начин врз здравјето на луѓето.</p>									

ВЛИЈАНИЈА ВРЗ МЕДИУМИТЕ И ОБЛАСТИТЕ ОД ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ЗДРАВЈЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО

ВОЗДУХ И КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ

Опис на влијанијата	<p>Имплементацијата на Планот ќе овозможи производство и користење на енергија од обновливи извори, односно намалување на употребата на фосилни горива, што ќе допринесе за намалување на емисиите на стакленичките гасови и ќе даде придонес кон ублажување на климатските промени на национално, регионално и локално ниво.</p> <p>Сепак, со имплементацијата на Планот ќе се генерираат емисии во воздух како резултат на изведба на градежните активности за имплементацијана содржините од Планот. Во оперативната фаза нема да се генерираат емисии во воздух, освен емисиите во случај на поправка</p>									
----------------------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

и одржување на фотоволтаичните електроцентрали.										
Оцена на влијанијата	Природа на влијанија	Директни влијанија	Инди­ректни влијанија	Кумулативни влијанија	Синергистички влијанија	Интензитет	Повратност	Времетраење	Делокруг	Значајност
	Позитивни	✓	✓	НП	НП	Умерен	НП	Долгорочно	Национални	Умерена
	Негативни	✓	✓	✓	✓	Мал	Повратни	Краткорочни	Локални	Мала
Мерки за намалување на влијанијата	Имплементација на добри градежни практики за време на градежната фаза, како и за време на одржување на фотоволтаичните електроцентрали.									

ВЛИЈАНИЈА ВРЗ МЕДИУМИТЕ И ОБЛАСТИТЕ ОД ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ЗДРАВЈЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО

ВОДИ

Опис на влијанијата	<p>Имплементацијата на Планот ќе овозможи производство на електрична енергија со искористување на потенцијалот на сончевата енергија, што ќе придонесе за намалување на влијанијата врз водите на национално, регионално, локално ново, кои произлегуваат како резултат на емисиите при производство на енергија од необновливите извори на енергија, а исто така и со искористување на хидро-потенцијалот за производство на енергија. Намалувањето на емисиите на стакленички гасови ќе допринесе за ублажување на климатските промени и подобрување на состојбата на водите, кои се засегнати како резултат на климатските промени.</p> <p>Разгледувано на ниво на локацијата, имплементацијата на Планот може да предизвика негативни влијанија врз површинските и подземните води во планскиот опфат и неговото опкружување. Имплементацијата на Планот, особено го градежната фаза, може да предизвика негативни влијанија врз квалитетот и квантитетот на реката Азмак, која поминува во непосредна близина на планскиот опфат. Генерирањето на седимент од воздухот и негово промивање со атмосферски води, генерирање на отпадни води во фазата на градење, несоодветно складирање и ракување со суровини, отпад и сл. може да предизвика нарушување на квалитетот на водата во реката, а исто така и на подземните води. Исто така, можните инцидентни појави во градежната и оперативната фаза може да предизвикаат нарушување на квалитет на реката (особено во случај на пожар, инцидентни истекувања од трафостаниците и сл.) како и подземните води (во планскиот опфат е регистрирано високо ниво на подземни води).</p> <p>Како што е спомнато претходно, во планскиот опфат е регистрирано високо ниво на подземна вода, заради што во планската документација се предвидува изградба на дренажен систем, со кој ќе се врши одводнување на локацијата, а дренажните води ќе се испуштаат во реката Азмак. Тоа може да предизвика нарушување на режимот на подземните води, а исто така да влијае врз протокот на реката Азмак.</p> <p>Во проектната документација е предвидено, доколку има потреба од употреба на вода, да се користат водите од системот за наводнување или од реката Азмак. Искористувањето на водите за технички намени може да предизвика недостаток од вода за наводнување или промени на</p>
----------------------------	---

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина

протоколот на реката и сл. Меѓутоа, не се очекуваат значителни влијанија, бидејќи техничка вода ќе се користи во градежната фаза, додека во оперативната фаза техничка вода ќе се користи во случај на инцидентни појави-пожари и сл.										
Оцена на влијанијата	Природа на влијанија	Директни влијанија	Индијектни влијанија	Кумулативни влијанија	Синергистички влијанија	Интензитет	Повратност	Времетраење	Делокруг	Значајност
	Позитивни	✓	✓	НП	НП	Умерен	НП	Долгорочно	Национални	Умерена
	Негативни	✓	✓	✓	✓	Мала/Умерен	Повратни/Неповратни	Краткорочно /Долгорочно	Локални/Регионални	Мала/Умерена
Мерки за намалување на влијанијата	<p>За намалување на влијанијата врз водите се препорачува:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уредувањето на просторот и искористувањето на водите од системот за наводнување за потребите на планскиот опфат да се врши во согласност со мислењата и дозволиите издадени од АД „Водостопанство“ на РСМ, како субјект кој управува со системот „Мавровица“; • Доставување Допис до Секторот води при МЖСПП за урбанизација на просторот на предвидената локација и постапување со согласност со издаденото решение; • Евентуалното искористувањето на водите од реката Азман за водоснабдување, како и дренирањето на подземните води и нивно испуштање во реката Азман да се врши во согласност со дозволиите за дренирање и испуштање на подземни води во реципиент, издадена од Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина - Сектор води; • Предтретман на техничките отпадни води генерирани во градежната фаза во таложници, пред нивно испуштање во реципиент, а испустот да биде регулиран со дозволата од надлежен орган; • Рационално искористување на водните ресурси, со цел да се избегне ризикот од можен недостаток на вода за наводнување, како и нарушување на протоколот на водата во реката Азман; • Следење на состојбата и квалитетот реката Азман и подземните води, во градежната фаза; • Управувањето со отпадот да биде во согласност со законските прописи за различни фракции отпад. • Примена на мерките за управување со емисиите во воздух, почва, како и преземање и имплементирање на сите неопходни мерки од евентуални технолошки ризици, несреќи и хаварији. 									

ВЛИЈАНИЈА ВРЗ МЕДИУМИТЕ И ОБЛАСТИТЕ ОД ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ЗДРАВЈЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО

ПОЧВА	
Опис на влијанијата	Имплементацијата на Планот ќе овозможи производство и користење на енергија од обновливи извори, односно намалување на употребата на фосилни горива, што ќе придонесе за намалување на емисиите на стакленичките гасови и останатите видови емисии во животната средина кои се генерираат како резултат на производство на енергија од необновливи извори и намалување на влијанијата врз почвата. Намалувањето на

емисиите на стакленички гасови ќе придонесе за ублажување на климатските промени, а од друга страна ќе води кон подобрување на состојбата на почвата, намалување на ефектите опустинување на почвата и сл.

Покрај погоре наведените придобивки, имплементацијата на Планот може да предизвика негативни влијанија врз почвата. Имено со имплементацијата на Планот се предвидуваат низа активности со кои ќе се промени досегашната употребна вредност на земјиштето, нарушување на геолошките, геоморфолошките и физичко – хемиските карактеристики на почвата.

Планскиот опфат се наоѓа во подрачје каде се застапени солени почви, кои се доста ретки на територијата на државата, но и на ниво на Европа. Како резултат на карактеристиките на овие почви се развива специфична халофитска вегетација. Локацијата на планскиот опфат е дел од подрачјето кое ги опфаќа најзначајните **халоморфни (солени) почви** во Македонија, заради што е предложено за заштита. Планскиот опфат ќе се имплементира на површина од 48,721 ha земјоделско земјиште (делумно обработливо), кое треба трајно да се пренамени во градежно земјиште, што ќе допринесе за трајна загуба на земјоделско земјиште и придобивките од досегашната намена (напасување на добитник), што не е во согласност со целите за заштита на земјоделското земјиште и заштита на биолошката разновидност и природата.

Покрај ова, урбанизацијата на опфатот ќе допринесе за нарушување на карактеристиките на почвата, при ископ на почва и градење на инфраструктурни елементи во опфатот, одводнување на подземните води, движење на механизацијата, емисии во медиумите на животната средина кои може да влијаат врз квалитетот на почвата, особено во случај на инциденти.

Оцена на влијанијата	Природа на влијанија	Директни влијанија	Индириектни влијанија	Кумулативни влијанија	Синергистички влијанија	Интензитет	Повратност	Времетраење	Делокруг	Значајност
	Позитивни	✓	✓	НП	НП	Умерен	НП	Долгорочно	Национални	Умерена
	Негативни	✓	✓	✓	✓	Голем	Повратни/Неповратни	Долгорочно	Национални	Голема

Мерки за намалување на влијанијата

За намалување на влијанијата врз почвите се препорачува:

- Барање мислење од Секторот природа, при МЖСПП во однос на идната намена на просторот и постапување во согласност со издаденото решение/мислење;
- Доколку се донесе одлука за усвојување на планската документација, урбанизацијата на просторот да се врши во согласност со препораките за заштита на земјиштето, издадените мислења, согласности, дозволи и одобренија од институциите, надлежни за земјоделство, шумарство и водостопанство, животна средина и просторно планирање, одобрение за градба, дозволи за работа и сл.;
- Доколку се донесе одлука за усвојување на планската документација, во фазата на проектирање и изведба да се применат најдобри достапни практики (поставување на помали темелни стопи, поставување на фотоволтаичните елементи на повисоки носачи, сообраќајната мрежа и другите инфраструктурни објекти во планскиот опфат да се сведат на минимум), со цел зафаќање на што помала површина од халоморфните (солени) почви и избегнување на нивна деградација;
- Примена на мерките за намалување на емисиите во медиумите и областите на животната средина, како и мерките за намалување на ризиците од несреќи и хаварии, како и редовно следење на објектите и активностите кои може да предизвикаат инцидентни состојби.

ВЛИЈАНИЈА ВРЗ МЕДИУМИТЕ И ОБЛАСТИТЕ ОД ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ЗДРАВЈЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО

БИОЛОШКА РАЗНОВИДНОСТ И ПРИРОДНО НАСЛЕДСТВО

Опис на влијанијата

Имплементацијата на Планот ќе овозможи производство и користење на енергија од обновливи извори, односно намалување на употребата на фосилни горива, што ќе придонесе за намалување на емисиите на стакленичките гасови и останатите видови емисии во животната средина кои се генерираат како резултат на производство на енергија од необновливи извори, ублажување на климатските промени што ќе допринесе за подобрување и заштита на биолошката разновидност и природата на национално ниво, регионално и локално ниво.

Како што е спомнато претходно, предложената локација за имплементација на Планот и нејзиното опкружување располага со значителна биолошка разновидност, која се развива на солениите почви, препознаена на национално и меѓународно ниво. Планскиот опфат влегува во рамките на:

- Предложено подрачје за заштита Парк на природата „Овче Поле“, заради специфичните халоморфни (солени) почви и вегетација која вирее на тој вид почви;
- Идентификуван Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“;
- Идентификувано Значајно растително подрачје „Овче Поле – Богословец“;
- Идентификувано Емералд подрачје „Овче Поле“;
- Идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“.

Со реализацијата на планските активности ќе се зафатат површини кои ги опфаќа најзначајните **халоморфни (солени) почви** во Македонија на кои се развива специфична халофитска вегетација. Вегетацијата во ова Заштитеното растително подрачје „Овче Поле – Богословец“ има големо национално значење. ЗРП „Овче Поле-Богословец“ вклучува четири видови од критериумот А, и тоа *Galium rhodopeum*, *Hedysarum macedonicum*, *Salvia jurisicii*, *Anchusa macedonica*.

Имплементацијата на планските активности ќе има директно влијание врз претставниците на хазмофитската вегетација, кое ќе се манифестира преку уништување на живеалиштата на овие растителни видови.

Дополнително, планскиот опфат е дел од подрачје, идентификувано како Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“, каде се среќаваат поголем број видови птици, значајни според:

- Критериум А1, кој се однесува на “видови од глобален интерес за заштита“. Во подрачјата кои го задоволуваат овој критериум “редовно се сретнуваат глобално загрозени видови со значителна бројност или останати видови од глобален интерес за заштита“ и
- Критериумот В2 се однесува на “видови со неповолен статус на заштита во Европа“. Подрачје кое го задоволува овој критериум “претставува едно од најзначајните подрачја во државата за видови кои имаат неповолен статус на заштита во Европа.

Со реализацијата на планските активности, односно изградбата на фотоволтаични електроцентрали ќе се зафати просторот на кој се хранат грабливите видови птици кои се среќаваат (или го прелетуваат) во овој регион.

Планскиот опфат влегува и во границите на идентификуваното Емералд подрачје „Овче Поле“, кое е идентификувано за заштита на видови птици вклучени во Резолуцијата 6 (тип „А“) и неговите орнитолошки вредности, а исто така е идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000

<p>„Овче Поле“.</p> <p>Со реализацијата на предвидените плански активности ќе се зафати површина која е живеалиште на водоземци и влекачи, како и некои значајни видови на инсекти. Имплементација на Планот ќе влијае и врз достапноста за храна на овие видови животни.</p> <p>Врз основа на горенаведеното може да се заклучи дека имплементацијата на Планот ќе предизвика значителна и неповратна деградација на биолошката разновидност во планскиот опфат и неговото опкружување, исто така емисиите во животната средина кои ќе се генерираат како резултат на имплементацијата на Планот може негативно да влијаат врз биолошката разновидност.</p>										
Оцена на влијанијата	Природа на влијанија	Директни влијанија	Инди­ректни влијанија	Кумулативни влијанија	Синер­гистички влијанија	Интен­зитет	Поврат­ност	Времетраење	Делокруг	Значајност
	Позитивни	✓	✓	НП	НП	Умерен	НП	Долгорочно	Национални	Умерена
	Негативни	✓	✓	✓	✓	Голем	Неповратни	Долгорочно	Национални	Голема
Мерки за намалување на влијанијата	<p>За намалување на влијанијата врз биолошката разновидност се препорачува:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Во текот на подготовка на планската документација изработувачите на планот да побараат мислење од Министерството за животна средина и просторно планирање – Сектор природа, во однос на предложените и идентификуваните подрачја: Парк на природа „Овче Поле“, Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“, Значајно растително подрачје „Овче Поле – Богословец“, Емералд подрачје „Овче Поле“, Натура 2000 „Овче Поле“, во чии рамки влегува планскиот опфат. Во фазата на подготовка и донесување на Планот да се земе предвид и да се почитува Мислењето од Секторот природа; - Доколку се донесе одлука за усвојување на планската документација, во фазата на подготовка на проектна документација, да се изврши мониторинг на состојбата со биолошката разновидност на предметната локација од страна на стручен експертски тим, со цел да се оцени состојбата на халоморфните (солени) почви, значајните растителни и животински заедници и видови кои се среќаваат во рамките и опфатот и непосредното опкружување, да ги идентификуваат можните влијанија од изградбата на фотоволтаични електроцентрали и да предложат мерки, доколку е можно, за намалување или избегнување на идентификуваните влијанија; - Наодите и резултатите од експертските извештаи соодветно да се имплементираат на ниво на проектна документација, како и во фазата на изградба и користење на фотоволтаичните електроцентрали; - На ниво на проект, примена на мерките за намалување на емисиите во медиумите и областите на животната средина, како и мерките за намалување на ризиците од несреќи и хаварии, како и редовно следење на објектите и активностите кои може да предизвикаат инцидентни состојби; - Подрачјето да добие приоритет во прогласување, во соодветна категорија на заштита, со што ќе се одреди идната негова намена, користење и управување. Ова ќе придонесе кон идна заштита на солените почви, живеалиштата кои се развиваат на нив и нивните корисници (биолошката разновидност), на национално ниво. 									
ВЛИЈАНИЈА ВРЗ МЕДИУМИТЕ И ОБЛАСТИТЕ ОД ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ЗДРАВЈЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО										

ПРЕДЕЛ И ВИЗУЕЛНИ КАРАКТЕРИСТИКИ										
Опис на влијанијата	<p>Имплементацијата на Планот ќе овозможи производство и користење на енергија од обновливи извори на енергија, односно намалување на употребата на фосилни горива, што ќе допринесе за избегнување на значителна деградација на пределот на национално ниво.</p> <p>Меѓутоа, имплементацијата на Планот на предложената локација, исто така, ќе предизвика значителни негативни влијанија врз пределот и неговите визуелни карактеристики. Планскиот опфат и неговото опкружување се карактеризираат со рамничарски земјоделски предел на солени почви (Овчеполски рамничарски предел). Основната карактеристика на овој предел е високата застапеност на халоморфните почви - солончак и солонец кои се јавуваат главно во подрачјето на Овче Поле и делумно во подрачјето на Штипско Поле (Зиков 1988).</p> <p>Имплементација на Планот ќе допринесе за нарушување и трајна деградација на пределот и пејзажот. Промените на природните карактеристики на пределот во рамките на опфатот може да го засегнат локалното население и истите да ги прифатат како негативен визуелен ефект.</p>									
Оцена на влијанијата	Природа на влијанија	Директни влијанија	Индириектни влијанија	Кумулативни влијанија	Синергистички влијанија	Интензитет	Повратност	Времетраење	Делокруг	Значајност
	Позитивни	✓	✓	НП	НП	Умерен	НП	Долгорочно	Национални	Умерен
	Негативни	✓	✓	✓	✓	Умерен	Повратни/Неповратни	Долгорочно	Национални	Умерена
Мерки за намалување на влијанијата	<p>За намалување на влијанијата врз пределот се препорачува:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Доставување Допис до Секторот природа, при МЖСПП за урбанизација на просторот на предвидената локација и постапување во согласност со издаденото решение; • Доколку се усвои планската документација, се препорачува примена на мерките за заштита на почвите, биолошката разновидност опишани погоре. 									

ВЛИЈАНИЈА ВРЗ МЕДИУМИТЕ И ОБЛАСТИТЕ ОД ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ЗДРАВЈЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО

КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Опис на влијанијата	Во рамките на планскиот опфат не е евидентирано културно наследство (материјално и нематеријално, заштитено и незаштитено). Имајќи предвид дека во поширокото опкружување на планскиот опфат е евидентирано културно наследство, имплементацијата на Планот може да предизвика оштетување или уништување на културното наследство во случај на изградба на дополнителна инфраструктурна мрежа за потребите
----------------------------	--

на опфатот. Влијанијата врз културното наследство може да предизвикаат социо-економски загуби за заедницата.										
Оцена на влијанијата	Природа на влијанија	Директни влијанија	Инди­ректни влијанија	Кумулативни влијанија	Синергистички влијанија	Интензитет	Повратност	Времетраење	Делокруг	Значајност
	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Мерки за намалување на влијанијата	<p>За намалување на влијанијата врз културното наследство се препорачува:</p> <ul style="list-style-type: none"> • За отпочнување со било каква дополнителна градежна активност во просторот на регистрираните локалитети (за изградба на дополнителна инфраструктура или поврзување со инфраструктури објекти), да се извршат археолошките истражувања и да се добие посебно одобрение од надлежните институции; • Доколку при изведувањето на земјаните работи се најде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е да се постапи во согласност законските одредби од Законот за заштита на културното наследство. 									

ВЛИЈАНИЈА ВРЗ МЕДИУМИТЕ И ОБЛАСТИТЕ ОД ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ЗДРАВЈЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО

БУЧАВА И ВИБРАЦИИ

Опис на влијанијата	<p>Имплементацијата на Планот ќе овозможи производство на енергија со искористување на потенцијалот на сонцето, што ќе допринесе за намалување на емисиите од бучава на национално, регионално и локално ниво кои вообичаено се генерираат при производство на енергија од други извори.</p> <p>Имплементацијата на Планот ќе допринесе за зголемување на нивото на бучава и вибрации, во градежната фаза, како и во случаја на евентуално одржување на фотоволтаичните електроцентрали. Извори на бучава се трафостаниците, но не се очекува истите да предизвикаат значителни влијанија врз населението и биолошката разновидност.</p>									
Оцена на влијанијата	Природа на влијанија	Директни влијанија	Инди­ректни влијанија	Кумулативни влијанија	Синергистички влијанија	Интензитет	Повратност	Времетраење	Делокруг	Значајност
	Позитивни	✓	✓	НП	НП	Умерена	НП	Долгорочни	Национални	Умерена
	Негативни	✓	✓	✓	✓	Мал	Повратни	Повремено	Локални	Мала
Мерки за намалување на	<p>За намалување на нивото на бучава и вибрации се препорачува примена на следните мерки:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Примена на добра градежна пракса; 									

влијанијата	<ul style="list-style-type: none"> Избор на опрема која генерира ниво на бучава прифатлива за предметната локација и нејзината сензитивност.
-------------	---

ВЛИЈАНИЈА ВРЗ МЕДИУМИТЕ И ОБЛАСТИТЕ ОД ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ЗДРАВЈЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО

МАТЕРИЈАЛНИ ДОБРА

Опис на влијанијата	<p>Имплементацијата на Планот ќе овозможи производство на енергија со искористување на потенцијалот на сонцето, што ќе допринесе за намалување на емисии во воздух и отпад на национално, регионално и локално ниво кои вообичаено се генерираат при производство на енергија од други извори.</p> <p>Покрај придобивките, имплементацијата на Планот ќе допринесе за генерирање на разни фракции отпад кои може да се класифицираат како опасен и неопасен отпад. Неправилното управување со создадените фракции отпад може да резултира со директни или индиректни влијанија врз квалитетот на медиумите и областите од животната средина и здравјето на населението. Можните влијанија од несоодветно управување со отпадот се предвидува дека ќе бидат елиминирани или намалени, бидејќи активности во планскиот опфат ќе се изведуваат во согласност со законските прописи за управување со отпад. Генерирањето разни фракции отпад, од кои дел ќе се депонира во општинската депонија ќе придонесе за зголемување на количината на депониран отпад на депонијата.</p> <p>За непречено функционирање во планскиот опфат, потребно е изградба на дополнителни инфраструктурни мрежи, како внатрешни сообраќајници, трафостаница и електроенергетска мрежа, телефонски приклучоци и сл. Изградбата и приклучувањето на новите мрежи и објекти на веќе постојните инфраструктурни мрежи може да предизвика нивно оптоварување, дефект, хаварија и сл. Покрај ова во планскиот опфат и неговото опкружување се идентификувани материјални добра, за кои во планската документација и мислењата од надлежните институции се предвидени мерки за заштита, како и заштитни зони. Непочитувањето на мерките и заштитните зони може да го засегнат материјалните добра, а исто така и локалното население.</p>
----------------------------	--

Оцена на влијанијата	Природа на влијанија	Директни влијанија	Индиректни влијанија	Кумулативни влијанија	Синергистички влијанија	Интензитет	Повратност	Времетраење	Делокруг	Значајност
	Позитивни	✓	✓	НП	НП	Умерен	НП	Долгорочни	Национални	Умерена
	Негативни	✓	✓	✓	✓	Мал	Повратни/Неповратни	Долгорочно	Локални/Регионални	Умерена

Мерки за намалување на влијанијата	<p>За намалување на влијанијата врз материјалните добра се препорачува примена на следните мерки:</p> <ul style="list-style-type: none"> Собирање, селекција на разни фракции отпад и предавање на овластени постапувачи со отпад, со цел да се намали оптоварувањето на постојната депонија; Примена на законските прописи за поставување и почитување на заштитни зони на инфраструктурни објекти; Имплементација на сите предложени мерки и решенија дадени во планската документација за изградба на објектите, како и примена на
---	--

	<p>сите мерки кои ќе потекнуваат од дополнителните документи, со што ќе се овозможи елиминирање на евентуалните несреќи и хаварии кои може да предизвикаат негативни влијанија врз материјалните добра и животната средина;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Приклучокот на планскиот опфат на инфраструктурни мрежи да се прави во согласност со обезбедени одобренија за приклучување од компанијата која управува со истите и добиените препораки.
--	--

ВЛИЈАНИЈА ВРЗ МЕДИУМИТЕ И ОБЛАСТИТЕ ОД ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ЗДРАВЈЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО

НЕСРЕЌИ И ХАВАРИИ

Опис на влијанијата	<p>Во согласност со податоците од Условите за планирање на просторот, планскиот опфат се наоѓа во индиректно загрозувани простори од воени дејства и простори погодни за слободни територии, а исто така анализираниот простор се наоѓа во подрачје каде се можни потреси со јачина до VIII степени по МКС.</p> <p>Имплементацијата на планските содржини во предвидениот опфат може да претставува ризик за појава на несреќи и хаварии, во услови на состојби предизвикани од природни катастрофи, воени дејствија, технолошки несреќи (како резултат несоодветно складирање и ракување со опасни и неопасни материји, човечка негрижа) и сл.</p> <p>Овие состојби може да предизвикаат појава на пожар, експлозии, несакани истекувања и сл., кои може да предизвикаат значителни негативни влијанија врз медиумите од животната средина, да ги загорзат здравјето и безбедноста на населението, а исто така да предизвикаат значителни економски загуби во заедницата.</p>									
Оцена на влијанијата	Природа на влијанија	Директни влијанија	Индиректни влијанија	Кумулативни и влијанија	Синергистички влијанија	Интензитет	Повратност	Времетраење	Делокруг	Значајност
	Негативни	✓	✓	✓	✓	Мал-Голем	Повратни/Неповратни	Краткорочно-Долгорочно	Локални/Регионални	Мала-Голема
Мерки за намалување на влијанијата	<p>За да се намали можноста за појава на незгоди, несреќи и хаварии се препорачува примена на строги мерки за заштита од пожар, воени разурнувања, природни непогоди, технички несреќи, сообраќајни несреќи и сл., кои треба детално да бидат разработени на ниво на проектна документација.</p> <p>Исто така, се препорачува да се подготви:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Урбанизацијата и просторниот развој да се усогласи во согласност со чувствителноста на локацијата подложна на природни непогоди, воени дејствија, технолошки несреќи; • Примена на мерките за заштита од ризици и несреќи дефинирани во планската документација. 									

9 АНАЛИЗА НА АЛТЕРНАТИВИ

При изработката на плански и програмски документи, со кои се планира изведување на проекти, треба да се земе во предвид и анализата на алтернативи, која се прави од аспект на избор локација, најдобро решение од аспект на економска оправданост и заштита на животната средина.

Како појдовна основа за изработка на Урбанистички план вон населено место за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија КО Амзабегово, општина Свети Николе е потребата на Министерството за транспорт и врски и Министерството за економија од урбанизација на простор кој ќе се користи за изградба на фотоволтаични електроцентрали, поставените критериуми за избор на локацијата за изградба на фотоволтаични електроцентрали и сл.

Во изработената планска документација не е даден опис за критериумите за избор на оваа локација за изградба на фотоволтаични електроцентрали.

Затоа, од аспект на разгледувани алтернативи, во ова поглавје се разгледувани алтернативите без имплементација и со имплементација на Планот.

Алтернатива 1: Без имплементација на Планот на предметната локација

Во согласност со расположливата документација и состојбата на терен, може да се констатира дека планскиот опфат се наоѓа на локација чија намена е земјоделско земјиште (делумно обработливо), во непосредна близина на реката Азмак. Покрај ова, планскиот опфат се наоѓа во рамките на:

- Подрачје предложено за заштита Парк на природата „Овче Поле“, заради специфичните халоморфни (солени) почви;
- Идентификуван Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“;
- Идентификувано Значајно растително подрачје „Овче Поле – Богословец“;
- Идентификувано Емералд подрачје „Овче Поле“;
- Идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“.

Досегашниот начин на користење на просторот на предметната локација е алтернативно разгледуван како состојба да не се прави ништо („do nothing scenario“), во смисла на предметната локација да не се имплементира Планот и локацијата и понатаму да остане со истата намена и состојба.

Без имплементација на Планот состојбата со животната средина ќе остане на сегашно ниво, без можности за деградација на значајните природни вредности и создавање можности за нивна заштита. Исто така, без имплементација на Планот нема да се генерираат емисии кои ќе допринесат за нарушување на квалитетот на медиумите и областите од животната средина и здравјето на населението, особено во случај на несреќи и хаварии.

Разгледувано од социо-економски аспект без имплементација на Планот ќе се намалат можностите за вработување на невработеното население, низок економски развој на Општината и сл., но од друга страна ќе се зачува површина која во моментот ја користи локалното население за напасување на добиток и делумно за земјоделски активности.

Поконкретно:

Состојби во користењето на земјиштето

- Земјиштето во рамките на планскиот опфат кое е категоризирано како земјоделско земјиште ќе остане со истата намена;
- Земјиштето во опкружувањето на планскиот опфат нема да биде засегнато од имплементација на Планот (особено во градежната фаза),

- Нема да се зафаќаат нови дополнителни површини на земјиште за имплементација на инфраструктурните мрежи (истите ќе бидат разработени во дополнителна урбанистичка документација), кои се неопходни на непречено работење на фотоволтаичните електроцентрали.

✚ Состојби во животната средина

- Неискористеност на потенцијалот за производство на енергија од обновливи извори, што ќе придонесе за намалување на емисиите на стакленички гасови и ќе даде придонес кон ублажување на климатските промени;
- Продолжување на трендот на употреба на фосилни горива кои предизвикуваат нарушување на квалитетот на медиумите и областите од животната средина;
- Нема да се урбанизира простор кое заради своите природни карактеристики е предложено или идентификувано за заштита;
- Нема да се изградат објекти кои ќе бидат потенцијални извори на емисии во животната средина, кои може да го нарушат квалитетот на медиумите и областите во животната средина, како и здравјето на населението, особено во случај на инцидентни состојби;
- Нема да се постават дренажни системи за одводнување на подземните води што може да влијае врз нивната издашаност, а исто така и на протокот на реката Азмак во која би се дренирале;
- Состојбите со материјалните добра ќе останат на сегашно ниво.

✚ Социо економска состојба

- Зависност на пазарот од увоз на енергија и продолжување на трендот за производство на енергија од фосилни горива;
- Намалување на можностите за вработување на невработеното население во градежната фаза;
- Непроменета намена на земјиштето;
- Избегнување на ризикот од несреќи што може да предизвика социоекономски загуби во заедницата;
- Намалени приходи во општинскиот и државниот буџет.

Алтернатива 2: Имплементација на Планот на предметната локација

Имплементацијата на Планот на предметната локација ќе се разгледува од аспект животна средина и социоекономски аспект:

Животна средина

Разгледувано од аспект на животната средина имплементацијата на Планот во предвидениот плански опфат значи:

- Производство на енергија од обновливи извори, што ќе допринесе за намалување на емисиите на стакленички гасови и ќе даде придонес кон ублажување на климатските промени;
- Подобрување на квалитетот на воздухот и останатите медиуми од животната средина како резултат на намалена употреба на фосилни горива;
- Урбанизација и деградација на простор кој заради своите почвени карактеристики и присутната биолошка разновидност е предложено или идентификувано за заштита, односно :
 - Подрачје предложено за заштита Парк на природата „Овче Поле“, заради специфичните халоморфни (солени) почви;
 - Идентификуван Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“;
 - Идентификувано Значајно растително подрачје „Овче Поле – Богословец“;

- Идентификувано Емералд подрачје „Овче Поле“;
- Идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“.
- Нарушување на вредноста на пределот;
- Потенцијална можност за генерирање на емисии во медиумите и областите од животната средина во сензитивно подрачје кои на директен или индиректен начин може да го нарушат квалитетот на животната средина;
- Ризик од оштетување на постојните материјални добра во рамките на планскиот опфат;
- Предвидените плански активности и содржини може да предизвикаат несреќи и хаварии, кои доколку се случат може да предизвикаат влијанија водите, почвата, биолошката разновидност, кои на директен или индиректен начин може да го загрозат здравјето и безбедноста на населението.

Социоекономски аспект

Разгледувано од социоекономски аспект имплементацијата на Планот во предвидениот плански опфат може да предизвика:

- Зголемено домашно производство на енергија од обновливи извори на енергија и намалена зависност од увоз;
- Обезбедување стабилност во енергетскиот систем;
- Отворање можности за нови вработувања, создавање услови за подобар економски развој;
- Зголемени приходи во општинскиот и државниот буџет;
- Потенцијалниот ризик од несреќи и хаварии може да предизвика социоекономски загуби, од аспект на еколошки штети и здравствени проблеми на населението.

Заклучок: *Врз основа на анализата на алтернативите може да се заклучи дека покрај придобивките од искористување на сончевиот потенцијал за производство на електрична енергија и придобивките од производство на енергија од обновливи извори во однос на заштитата на животната средина, предложената локација за имплементација на Планот е сензитивна од повеќе аспекти и имплементацијата на Планот може да предизвика значителни негативни влијанија врз биолошката разновидност, пределот, почвата, водите (површински и подземни води) и сл.*

Предвидената локација се наоѓа во подрачје кое има голема вредност од аспект на заштита на солените почви кои се доста ретки на државно ниво, како и присутната биолошка разновидност чија значајност е препознаена на национално и меѓународно ниво, заради што подрачјето е идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“.

Во ова поглавје се предочени придобивките и загубите од имплементацијата на Планот, која донесувачите на одлуки, односно Министерството за животна средина и Транспорт и врски треба да ги земат предвид при издавањето на согласности/мислења за понатамошно спроведување на Планот.

10 ПЛАН ЗА МОНИТОРИНГ ВРЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНОТ ОД АСПЕКТ НА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Стратегиската оцена на животната средина вклучува мониторинг над реализација на планскиот документ УПВНМ и сите значителни идентификувани позитивни и негативни влијанија, кои би настанале од реализација на мерките и активностите предвидени во УПВНМ.

Планот за мониторинг на животната средина дава можност за систематско набљудување, испитување и оценување на состојбите во медиумите и областите од животната средина и социоекономските аспекти.

Планот овозможува воспоставување на интерактивна врска помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции, да го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат правилни одлуки. Основните придобивки од мониторингот над имплементација на Планот се:

- Потврдување дека договорените услови при одобрувањето на Планот се соодветно спроведени;
- Обезбедување податоци за понатамошно следење на состојбите во животната средина;
- Обезбедување увид во промените на животната средина на одредени локации;
- Потврдување дека влијанијата се во рамките на предвидените или дозволените гранични вредности;
- Следење на состојбата во животната средина со цел навремено согледување на непредвидените влијанија од имплементацијата на Планот и управување со истите;
- Потврдување дека со примена на мерките за ублажување се зголемуваат придобивките во однос на заштитата на животната средина;
- Утврдување кои активности треба да бидат преземени за редуцирање на влијанијата врз животната средина.

Со цел да се изврши мониторинг над ефективноста на Планот, потребно е следење на поставените индикатори и нивниот развој, при што треба да се земат предвид и податоците за тековната состојба на животната средина.

Со следењето на состојбата на животната средина ќе се потврди оправданоста и примената на предложените мерки за ублажување и нивната функционалност, што претставува голема придобивка во однос на заштитата на животната средина.

Имплементацијата на Планот, примената на предложените мерки за ублажување на влијанија и нивната функционалност, оправданоста на целите на Планот и на стратегиската оцена на животната средина ќе се потврдат преку следење на следните индикатори:

Табела 13 План за мониторинг

Теми на СОЖС	Цели на СОЖС	Мониторинг	Индикатори на СОЖС	Извори на верификација
Население и здравје на населението	Унапредување на животните услови на населението	<ul style="list-style-type: none"> - Следење на имплементацијата на содржините предвидени во Планот; - Следење на имплементацијата на мерките за заштита на животната средина предложени во Планот, Извештајот за СОЖС и останатите проекти со кои ќе се потврди оправданоста за изградба на планските содржини; - Следење на количина на произведена енергија; - Следење на трендот во намалување на емисиите на стакленички гасови во енергетскиот сектор; - Следење на трендот на увоз на енергија; - Следење на трендовите на емисии во медиумите и областите од животната средина на национално и локално ниво; - Контрола над имплементација на мерките за заштита од несреќи и хаварии и сл.; - Контрола на пристигнати жалби и поплаки од засегнатите страни; - Следење на одземено приватно земјиште за имплементација на Планот надвор од планскиот опфат и начин на компензација за 	<ul style="list-style-type: none"> - Прибавени дозволи, одобренија и согласности за урбанизација на просторот, изградба и оперирање на фотоволтаичните електроцентрали; - Количина на произведена енергија; - Трендови на увозот на енергија на национално ниво; - Намалени емисии на стакленички гасови во енергетскиот сектор на национално ниво; - Намалени емисиите во медиумите и областите од животната средина на национално ниво; - Концентрациите и нивоата на емисиите во медиумите на животната средина во планскиот опфат се во согласност со пропишаните законски гранични вредности; - Број на евидентирани ризици по здравјето и безбедноста на населението и преземени мерки за обесштетување; - Број на евидентирани жалби и поплаки од засегнатите страни; - Површина на одземено приватно земјиште и преземени мерки за компензација; - Зголемени приходи на државно и локално ниво; - Стапка на вработеност. 	<ul style="list-style-type: none"> - Министерство за транспорт и врски; - Министерство за економија; - Регулаторна комисија за енергетика и водни услуги на Република Македонија; - Министерство за животна средина и просторно планирање; - Министерство за финансии; - Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство; - Министерство за здравство; - Министерство за труд и социјална политика; - Локална самоуправа на општина Свети Николе; - Водостопанство на РС Македонија; - Дирекција за заштита и спасување; - Центар за управување со кризи; - Јавни претпријатија и др.; - Комунални претпријатија и овластени собирачи на отпад; - Завод за вработување; - Државен завод за статистика; - Извештаи, проектни/плански документи, дозволи, одобренија, мислења и сл.

Теми на СОЖС	Цели на СОЖС	Мониторинг	Индикатори на СОЖС	Извори на верификација
		<ul style="list-style-type: none"> одземеното земјиште; - Следење на развојот на нови бизниси; - Следење на приходите и економскиот развој на државата и Општината. 		
<p>Биолошка разновидност, природно наследство и предел</p>	<p>Заштита и унапредување на биолошката разновидност и пределот</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Следење на добиените дозволи и согласности за пренамена на земјиштето и негова урбанизација, - Следење на примената на препораките кои ќе произлезат од издаденото мислење од Секторот природа, при МЖСПП за пренамена на просторот од земјоделско во градежно земјиште; - Следење на усогласеноста на просторниот развој на локацијата во согласност со планската документација и препораките од Извештајот за СОЖС; - Мониторинг на загубени/загрозени и зачувани живеалишта и видови во однос на постојната состојба; - Контрола на имплементација на мерките за заштита од несреќи и хаварии и сл. 	<ul style="list-style-type: none"> - Пренамена на просторот и негова урбанизација се врши/не се врши во согласност со издадени мислења, дозволи и препораките од Извештајот за СОЖС; - Концентрациите и нивоата на емисиите во медиумите на животната средина во планскиот опфат се во согласност со пропишаните законски гранични вредности; - Подобрена состојба на биолошката разновидност на национално ниво; - % на загубени/загрозени и зачувани живеалишта и видови во однос на постојната состојба во планскиот опфат и неговото опкружување; - Евидентирани несреќи и хаварии во рамките на планскиот опфат; - Број на жалби и поплаки од локалното население за нарушени визуелни карактеристики на локација. 	<ul style="list-style-type: none"> - Министерство за животна средина и просторно планирање-Сектор природа; - Министерство за транспорт и врски; - Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство; - Локална самоуправа на општина Свети Николе; - Дирекција за заштита и спасување; - Центар за управување со кризи; - Извештаи, проектни/плански документи, дозволи, одобренија, мислења и сл.

Теми на СОЖС	Цели на СОЖС	Мониторинг	Индикатори на СОЖС	Извори на верификација
Води и почва	Заштита и унапредување на состојбата со водите и почвата	<ul style="list-style-type: none"> - Контрола на издадени дозволи од страна на надлежните органи за користење на водите од акумулацијата Мавровица и реката Азмак, дренирање на подземните води, како и испуштање на отпадни води во реципиент; - Контрола на начинот на водоснабдување, како и начинот на управување со отпадни води; - Контрола на начинот на управување со подземни води; - Мониторинг на квантитативните и квалитативните карактеристики на подземните води; - Мониторинг на емисиите во воздух, управувањето со отпад; - Мониторинг на состојбата и квалитетот на почвата во планскиот опфат и во непосредното опкружување; - Контрола на имплементација на мерките за заштита од несреќи и хаварии и сл. 	<ul style="list-style-type: none"> - Имплементацијата на Планот се врши во согласност со издадените мислења од надлежните органи за заштита и управување со водните ресурси, - Третман на отпадните води пред финално испуштање во реципиент; - Зачуван еколошки статус на реката Азмак и подземните води во однос на состојбата пред имплементација на Планот; - Склучени договори со овластени постапувачи за управување со разни фракции отпад; - Емисиите во воздух се во границите на пропишаните гранични вредности; - Број на евидентирани несреќи и хаварии и применети мерки за заштита и ремедијација; - Површина на зачувани солени почви. 	<ul style="list-style-type: none"> - Министерство за животна средина и просторно планирање; - Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство; - Локална самоуправа на општина Свети Николе; - Водостопанство на РС Македонија; - Дирекција за заштита и спасување; - Центар за управување со кризи; - Јавни претпријатија на општинско и регионално ниво; - Комунални претпријатија и овластени собирачи на отпад; - Државен завод за статистика; - Извештаи, проектни/плански документи, дозволи, одобренија, мислења и сл.
Воздух и клима	Подобрување на квалитетот на воздухот и намалување на емисиите на стакленички гасови	<ul style="list-style-type: none"> - Следење на количина на произведена енергија; - Следење на емисии во медиумите и областите од животната средина на национално и локално ниво; - Контрола на имплементирани мерки за намалување на емисиите во воздух во планскиот опфат; 	<ul style="list-style-type: none"> - Трендови на произведена енергија; - Намален увоз на енергија на национално ниво; - Намалени емисиите во медиумите и областите од животната средина на национално ниво; - Концентрациите и нивоата на емисиите во медиумите на животната средина во 	<ul style="list-style-type: none"> - Министерство за економија; - Регулаторна комисија за енергетика и водни услуги на Република Македонија; - Министерство за животна средина и просторно планирање; - Локална самоуправа на општина

Теми на СОЖС	Цели на СОЖС	Мониторинг	Индикатори на СОЖС	Извори на верификација
		<ul style="list-style-type: none"> - Контрола на имплементација на мерките за заштита од несреќи и хаварији и сл. 	<ul style="list-style-type: none"> планскиот опфат се во согласност со пропишаните законски гранични вредности; - Број на евидентирани несреќи и хаварији и применети мерки за заштита. 	<ul style="list-style-type: none"> Свети Николе; - Дирекција за заштита и спасување; - Центар за управување со кризи; - Извештаи, проектни/плански документи, дозволи, одобренија, мислења и сл.
Бучава и вибрации	Заштита на населението од зголемено ниво на бучава и вибрации	<ul style="list-style-type: none"> - Контрола на имплементираните мерки за намалување на емисиите од бучава и вибрации, на ниво на проект; - Мониторинг на нивоата на бучава (во градежната фаза) на ниво на проект; - Мониторинг на значајни видови фауна и живеалишта (во градежната и оперативната фаза) за време и после имплементација на сите проектни активности во опфатот. 	<ul style="list-style-type: none"> - Нивоата на бучава и вибрации се во граници со кои не се нарушува здравјето на населението и живиот свет; - Број на жалби и поплаки од населението за ефектите од зголемено ниво на бучава; - Број на видови за кои се смета дека ги напуштите своите живеалишта како резултат на зголемено ниво на бучава и вибрации. 	<ul style="list-style-type: none"> - Министерство за животна средина и просторно планирање; - Локална самоуправа на општина Свети Николе; - Извештаи, проектни/плански документи, дозволи, одобренија, мислења и сл.
Материјални добра	Заштита на материјалните добра	<ul style="list-style-type: none"> - Контрола на имплементацијата на содржините предвидени во Планот, примената на мерките за избегнување на конфликтите со постојните инфраструктурни објекти и мрежи (постојани или идни планирани). - Контрола на начинот за водоснабдување, сообраќајна поврзаност и сл. - Контрола на имплементацијата на мерките за заштита од несреќи и 	<ul style="list-style-type: none"> - Добиени дозволи и согласности за пренамена на земјиштето и негова урбанизација од надлежните институции; - Изградена електродистрибутивна, транспортна и комуникациска инфраструктура; - Изработени и имплементирани планови за управување со несреќи и хаварији; - Стапка на фреквенција на возила по сообраќајниците во однос на постојната состојба и сл. 	<ul style="list-style-type: none"> - Министерство за транспорт и врски; - Локална самоуправа на општина Свети Николе; - Министерство за животна средина и просторно планирање; - Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство со подрачните единици; - Министерство за економија; - Водостопанство на РС

Теми на СОЖС	Цели на СОЖС	Мониторинг	Индикатори на СОЖС	Извори на верификација
		<p>хаварији;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Контрола на дефекти, недостатоци, хаварији предизвикани од планските активности. 	<ul style="list-style-type: none"> - Број на евидентирани инцидентни состојби и оштетувања на постојните материјални добра и применети мерки за обесштетување; - Број на евидентирани поплаки од населението и правните субјекти за настанати дефекти или хаварији со имплементација на Планот и начин на обесштетување. 	<p>Македонија;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Јавни комунални претпријатија и овластени собирачи на отпад; - Дирекција за заштита и спасување; - АД ЕВН; - Јавно претпријатие за државни патишта; - АЕК; - Комунални претпријатија; - Јавни претпријатија; - Центар за управување со кризи; - Извештаи, проектни/плански документи, дозволи, одобренија, мислења и сл.
Културно наследство	Заштита и унапредување на културното наследство	<ul style="list-style-type: none"> - Следење на урбанизацијата на просторот; - Следење на применетите мерки за заштита на евентуално откриено културно наследство; 	<ul style="list-style-type: none"> - Број на објекти евидентирани како културно наследство. 	<ul style="list-style-type: none"> - Локална самоуправа на општина Свети Николе; - Министерство за култура-Управа за заштита на културното наследство.

11 ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ

Заклучоци:

- Со цел да се урбанизира и дефинира намената на земјиштето на кое се планира изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија (фотоволтаични електроцентрали), Агенцијата за планирање на просторот, по нарачка на Министерството за транспорт и врски и Министерството за Економија, започна постапка за изработка на Урбанистички план вон населено место за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе.
- Подрачјето на планскиот опфат наменето за изградба на фотоволтаични електроцентрали, зафаќа површина од 48,721 ha и периметар од 4481.9744 m`.
- Со Урбанистичкиот план вон населено место на планскиот опфат се планира да се постават: **Група на класа на намена – Е (Инфраструктура)**, Основна класа на намена **E2: Комунална супраструктура (градби за производство на енергија)**, без можност на вградување на компатибилни класи на намена.
- Во електроцентралата од обновливи извори на енергија, како содржини на наведената основна класа на намена, треба да се планираат: фотоволтаични централи, соодветни трафостаници, сообраќајна мрежа и сл.
- Насоките за планирање на просторот произлегуваат од Просторниот План на Република Македонија, врз чија основа од страна на Агенцијата за планирање на просторот се изработени Услови за планирање за Урбанистички план вон населено место за изградба електроцентрали од обновливи извори на енергија КО Амзабегово, општина Свети Николе со тех. бр Y06219, а од страна на МЖСПП е издадено Решение за услови за планирање (бр. УП1-15-825/2019 од 11.06.2019), потоа Геодетски елаборат за геодетски работи за посебни намени за ажурирана геодетска подлога, одобрена Планска програма со Потврда за заверка од Министерството за транспорт и врски Арх. Бр. 24-5838/7 од 23.08.2019 год., како и податоци, информации и мислења добиени од стручни служби преку информатичкиот систем е-урбанизам.
- Во планската документација нема информации за анализа на алтернативни локации за подготовка на план со иста намена- изградба електроцентрали од обновливи извори на енергија.
- Планскиот опфат се наоѓа во општина Свети Николе, јужно од градот Свети Николе, во КО Амзабегово, на приближно растојание од еден километар источно од населеното место Амзабегово (534 жители).
- Земјиштето во планскиот опфат е земјоделско земјиште во државна сопственост и нема евидентирано градби, односно нема евидентирано градежен фонд.
- Во непосредна близина на планскиот опфат се наоѓаат индустриски капацитети, како и објекти за сместување на добиток. Непосредно до планскиот опфат поминува реката Азмак. Во близина на опфатот поминува железничка пруга, поточно делницата Велес – Штип – Кочани. како и автопатот А4 - (Граница со Косово - граничен премин Блаце - крстосница Стенковец - обиколница Скопје - Петровец - Миладиновци - Свети Николе - Штип - Радовиш - Струмица - граница со Бугарија - граничен премин Ново Село).
- Планскиот опфат се наоѓа во рамките на: Подрачје предложено за заштита Парк на природата „Овче Поле“, заради специфичните халоморфни (солени) почви, Идентификуван Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“, Идентификувано Значајно растително подрачје „Овче Поле – Богословец“, Идентификувано Емералд

подрачје „Овче Поле“, Идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“.

- Во рамките на планскиот опфат нема евидентирано културно наследство.
- Во рамките на планскиот опфат нема изградено комунална инфраструктура за водоснабдување и одведување на отпадните води.
- Во рамките на планскиот опфат има изградено инфраструктура за наводнување на обработливите површини. Наводнувањето се врши од акумулацијата Мавровица.
- Низ средишниот дел од планскиот опфат минуваат еден 35 kV и два 10 kV далноводи, додека на самата западна граница на планскиот опфат минуваат два дистрибутивни 10 kV далноводи, односно низ планскиот опфат минуваат еден 35 kV и четири 10 kV.
- Во планскиот опфат има поставени телефонски водови (бакарни и оптички), од кои само мал дел од бакарни телефонски кабли минуваат низ опфатот.
- Во планската документација е предложено, доколку функционирањето на фотоволтаичните центри имаат потреба од техничка вода, како изворници може да се користат водите на реката Азмак или постоечката инфраструктура – цевководи за наводнување на земјоделските површини.
- Во планската документација е идентификувано дека во рамките на планскиот опфат регистрирани се високи подземни води, кои се создаваат при топење на снежните наноси за чие одводнување се планира изградба на дренажен систем преку кој овие води ќе се одлеваат кон реципиентот, реката “Азмак“.
- Имплементацијата на Планот ќе допринесе за зголемено домашно производство на енергија од обновливи извори, намалена зависност од увоз на електрична енергија, намалена употреба на фосилни горива, што ќе даде придонес кон ублажување на климатските промени, обезбедување стабилност во енергетскиот систем, отворање можности за нови вработувања, создавање услови за подобар економски развој, зголемени приходи во општинскиот и државниот буџет и сл.
- Имплементацијата на Планот ќе допринесе за генерирање емисии во медиумите и областите од животната средина, особено во градежната фаза, кои може да предизвикаат директни или индиректни влијанија врз медиумите и областите на животната средина, а исто така да влијаат врз населението.
- Имплементацијата на Планот ќе предизвика неповратни промени на почвата и биолошката разновидност која живее на овој вид почви.
- Предвидените плански активности и содржини може да предизвикаат несреќи и хаварии, кои доколку се случат може да предизвикаат влијанија врз медиумите од животната средина, а исто така на директен или индиректен начин може да го загрозат здравјето и безбедноста на населението. Овие инцидентни случувања ќе бидат елаборирани на ниво на Проект.

Препораки:

- Подрачјето да добие приоритет во прогласување, во соодветна категорија на заштита, со што ќе се одреди идната негова намена, користење и управување. Ова ќе придонесе кон идна заштита на солените почви, живеалиштата кои се развиваат на нив и нивните корисници (биолошката разновидност), на национално ниво.
- Да се направат консултации со Сектор природа, при МЖСПП за предложениот урбанистички план и значењето на солените почви и биолошката разновидност од аспект на нивна заштита. Во понатамошната постапка за усвојување на планскиот документ да се почитува мислењето на секторот.

- Засегнатото население, преку претставници на граѓани и засегнати страни, да бидат активно вклучени во процесот на донесување на УПВНМ.
- **Доколку се донесе одлука за усвојување на УПВНМ се препорачува:**
 - ✓ Искористувањето на водите од акумулацијата „Мавровица“ да се врши во согласност со мислењата и дозволите издадени од АД „Водостопанство“ на РСМ, како субјект кој управува со системот „Мавровица“;
 - ✓ Искористувањето на водите од реката Азмак за водоснабдување, дренажањето на подземните води и нивно испуштање во реката Азмак, како и евентуално испуштање на отпадните води во реката Азмак (градежна фаза), да се врши во согласност со дозволите издадени од Сектор води при МЖСПП;
 - ✓ Урбанизацијата на просторот да се врши во согласност со препораките за заштита на земјиштето, издадените мислења, согласности, дозволи и одобренија од институциите, надлежни за урбанизација на просторот и пренамена на земјиште, одобрение за градба, дозволи за работа и сл.;
 - ✓ Во фазата на подготовка на проектна документација, да се изврши мониторинг на состојбата со биолошката разновидност на предметната локација од страна на стручен експертски тим, со цел да се оцени состојбата на халоморфните (солени) почви, значајните растителни и животински заедници и видови кои се среќаваат во рамките и опфатот и непосредното опкружување, да ги идентификуваат можните влијанија од изградбата на фотоволтаични електроцентрали и да предложат мерки, доколку е можно, за намалување или избегнување на идентификуваните влијанија;
 - ✓ Примена на мерките предложени во планската документација и Извештајот за СОЖС кои предвидуваат мерки за ефикасно користење на просторот, намалување на емисиите во животната средина, со цел избегнување на директните и индиректните ефекти врз медиумите и областите од животната средина и населението.
 - ✓ При спроведување на Планот да се земат сите мерки предложени во Извештајот за СОЖС.

12 НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ

12.1 Вовед

Со цел да се урбанизира и дефинира намената на земјиштето на кое се планира изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија (фотоволтаични електроцентрали), Агенцијата за планирање на просторот, по нарачка на Министерството за транспорт и врски и Министерството за Економија, започна постапка за изработка на Урбанистички план вон населено место за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе (во понатамошниот текст УПВНМ или планска документација).

Изработката на УПВНМ произлегува од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18), Законот за градење („Службен весник на РМ“ бр. 130/09, 124/10, 18/11 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18, 168/18) и подзаконските акти, како и Годишната Програма за финансирање на изработка на урбанистички планови, Регулациски планови на Генерални урбанистички планови, Урбанистичко-планска документација и Урбанистичко-проектни документации за 2019 година („Службен весник на РМ“ бр.16/19), **точка 1.4, која гласи: Изработка на урбанистички планови, урбанистичко-плански документации или урбанистичко-проектни документации за потребите на Министерството за економија согласно Законот за енергетика.**

Директивата за стратегиска оцена на животната средина (2001/42/ЕС) и Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 88/19), бараат одредени планови, програми и стратегии, за кои постои веројатност дека би можеле да имаат значително влијание врз животната средина, да бидат предмет на Стратегиска оцена на животната средина (СОЖС).

Врз основа на горенаведеното, како и склучениот Договор за јавна набавка за изработка на извештаи за стратегиска оцена на влијанието на животната средина помеѓу Агенцијата за просторно планирање (бр. 0506-16/23 од 29.10.2018) и Друштвото за Еколошки Консалтинг „ДЕКОНС-ЕМА“ ДООЕЛ Скопје (бр. 0307-75/1 од 30.10.2018), договорните страни потпишаа Протокол бр.3, консултантскиот тим на Друштвото за Еколошки Консалтинг „ДЕКОНС-ЕМА“ ДООЕЛ Скопје да подготви Извештај за стратегиска оцена на животната средина за УПВНМ за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе, со површина од 48,721 ha (Агенцијата за просторно планирање: бр. 0507-337/4 од 27.09.2019, Друштвото за Еколошки Консалтинг „ДЕКОНС-ЕМА“ ДООЕЛ Скопје бр. 0307-41/1 од 01.10.2019).

12.2 Вовед во стратегиската оцена на животната средина (СОЖС)

Стратегиската оцена на животната средина е систематски процес во кој се земаат предвид одредени превентивни мерки, кои овозможуваат заштита на животната средина од сите можни аспекти, во процесот на планирање или донесување на одлуки на ниво на „стратегиски акции“ или политики, планови и програми. Тоа е алатка која ќе го подобри севкупниот квалитет на планирањето и програмирањето на идните активности, овозможувајќи подобро разбирање на планирањето и подобри перспективи за одржливиот развој. Компонентите на СОЖС, односно нејзините цели се различни, но во оваа декада се препорачува и очекува дека климатските промени и биолошката разновидност се две силни компоненти кои треба да имаат предност при просторното планирање во Република Македонија.

Постапката за спроведување стратегиска оцена на животната средина е дефинирана во поглавје X од Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 88/19), при што стратегиска оцена се спроведува на плански документи кои се подготвуваат во областа на земјоделството, шумарството, рибарството, енергетиката, индустријата, рударството, транспортот, регионалниот развој, телекомуникациите, управувањето со отпадот, управувањето со водите, туризмот, *просторното и урбанистичкото планирање и користење на земјиштето*, на Националниот акционен план за животната средина и на локалните акциони планови за животната средина, како и врз сите стратегиски, плански и програмски документи со кои се планира изведување на проекти за кои се врши оцена на влијанието од проектот врз животната средина.

Имајќи ја предвид основата за донесување на УПВНМ за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе, се пристапи кон утврдување на потребата за спроведување на СОЖС, како и утврдување на обемот на Извештајот, изразени преку подготовка на Формулари, Одлука за спроведување на постапката за СОЖС (24-7407/2 од 26.08.2019), како и друга пропратна документација.

Подготвената Одлука за спроведување на постапката за СОЖС, Формуларот и Документот за главните цели на урбанистичкиот план со целите на релевантни национални плански документи беа објавени на веб страната на Министерството за транспорт и врски и беа јавно достапни за увид во период од 15 дена. Во овој период, не беа поднесени коментари, предлози, ниту жалби на објавената одлука и придружните документи.

Врз основа на поднесената документација, МЖСПП издаде Мислење (арх. бр. УП1-15-1249/2019 од 23.09.2019, со кое ја потврдува потребата за спроведување СОЖС, а исто така го потврди и обемот на СОЖС.

12.3 Резиме/краток преглед на содржината, главните цели на планскиот документ и врската со другите релевантни планови и програми/плански документи

Подрачјето на планскиот опфат наменет за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија, зафаќа површина од 48,721 ha (487213.3360 m²) и периметар од 4481.9744 m¹. Со Урбанистички план вон населено место на планскиот опфат се планира да се постават:

Група на класа на намена – Е (Инфраструктура)

– Основна класа на намена – Е2 (Комунална супраструктура – градби за производство на енергија), без можност на вградување на компатибилни класи на намена.

Планскиот опфат е во рамки на земјиште кое е во сопственост на Република Македонија.

Во планскиот опфат влегуваат следните катастарски парцели: дел од КП 513/1, дел од КП 2418, дел од КП 2518/3, дел од ПК 2518/2, дел од КП 2519, дел од КП 2415/1 и дел од КП 2516, КО Амзабегово, општина Свети Николе.

Во рамките на планскиот опфат нема изграден градежен фонд и просторот во целина претставува неизградено земјиште.

За предметниот простор опфатен со планскиот опфат нема претходно изработена урбанистичка и проектна документација.

Во близина на планскиот опфат, од неговата јужна страна, односно на левиот брег на реката Азмак има одобрена Локална урбанистичка планска документација за изградба на лесна и загадувачка индустрија на КП 704, КП 705, КП 706 и КП 707, м.в. Меѓуендеци, КО Амзабегово, општина Свети Николе.

Земјиштето во целиот плански опфат е земјоделско земјиште (делумно обработливо), кое функционира како пасиште.

Сообраќајна инфраструктура: Во границите на планскиот опфат нема изградено сообраќајна инфраструктура. Сообраќајниот пристап до опфатот ќе биде преку постоен локален пат кој преку постојна крстосница е поврзан со регионалниот пат Р 1204 (допис од ЈПДП бр. 10-8775/2 од 14.08.2019).

Во согласност со условите за планирање на просторот (тех. бр. У16517), предметната локација се наоѓа во зоната на карго аеродром “Филип Втори – Штип“, во т.н. конусна рамнина, со елевација од 350 м нв, односна на 5546 м западно до референтната точка на аеродромот, каде што се пропишани посебни услови за градба од аспект на безбедност на воздушниот сообраќај (допис од Агенција за цивилно воздухопловство со број 12-8/210 од 17.04.2019).

Водоснабдување, одведување на отпадни води, наводнување: Во границите на планскиот опфат нема изградена комунална инфраструктура за: водоснабдување и одведување на отпадните води. Согласно дописот со број 11-1158/3 од 12.04.2019 од АД Водостопанство на РСМ – Скопје во границите на планскиот опфат има изградено инфраструктура за наводнување на обработливите површини.

Електроенергетска инфраструктура: Според податоците за постојна преносна и дистрибутивна мрежа добиени од АД МЕПСО (11-2068/1 од 03.04.2019) и ЕВН Македонија, предметниот плански опфат не се пресекува со ЕЕ Објекти во сопственост на АД МЕПСО. Според податоците од Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје КЕЦ Штип (14-283/2 од 09.04.2019), низ средишниот дел од планскиот опфат минуваат еден 35 kV и два 10 kV далноводи. На самата западна граница на планскиот опфат минуваат два дистрибутивни 10 kV далноводи, односно низ планскиот опфат минуваат еден 35 kV и четири 10 kV.

Електро комуникациска инфраструктура: Според добиените податоци за постојната телефонска мрежа добиени од АЕК (1404-1117/2 од 03.04.2019) и Македонски Телекомуникации (07-245507/1 од 19.04.2019), во планскиот опфат има поставени телефонски водови (бакарни и оптички) од кои само мал дел од бакарни телефонски кабли минуваат низ планскиот опфат. На локацијата има сигнал од операторите за мобилна телефонија: М-Телеком, А1, Телекабел и Лајкамобајл.

Јавно осветлување: Во планскиот опфат нема инсталација за јавно осветлување.

Гасоводна инфраструктура: Во согласност со известувањето од ГАМА, во планскиот опфат нема траса на планиран или изведен гасовод.

Културно наследство: Во согласност со дописот од Министерството за култура, Управа за заштита на културното наследство (17-1518/2 од 09.04.2019), во рамките на планскиот опфат не постои заштитено културно наследство, ниту добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

Објекти за заштита и спасување: Во согласност со мислењето од Дирекцијата за заштита и испасување (0902-334/1 од 29.03.2019) во рамките на планскиот опфат нема планирани објекти и инсталации за заштита и спасување.

Во планираната состојба во планската документација на ниво на планскиот опфат се планирани 2 (два) блока. Во блок 1 влегуваат 4 (четири), а во Блок 2 влегуваат 6 (шест) градежни парцели. Комплексот е предвиден да произведува електрична енергија од фотоволтаици со инсталирана моќност до 25 MW.

Со Урбанистичкиот план вон населено место се предвидуваат следните намени на земјиштето:

• Група на класа на намена - Е (Инфраструктура):

– Класа на намена Е2: Комунална супраструктура (градби за производство на енергија), без можност за вградување на компатибилни класи на намена на основните, согласно Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18).

Градежните парцели во УПВНМ потребно е да се оградат со соодветна заштитна ограда. Вкупната должина на оградата изнесува приближно 9234 m.

Сообраќајно поврзување: Влезно/излезната партија во овој комплекс е поставена во нејзиниот западен дел и се поврзува преку постоен пристапен пат, кој е директно поврзан со регионалниот пат Р 1204. Во целиот комплекс, на ниво на плански опфат, со овој УПВНМ е испланирана улична мрежа која има за цел непречено функционирање на сообраќајот и поврзување со непосредната околина и со патната мрежа во Република Македонија. Вкупната патна и улична мрежа во планскиот опфат изнесува 1316,5 m.

Водостопанска инфраструктура: Низ планскиот опфат минуваат 2 (два) цевководи кои се дел од системот за наводнување на обработливите површини. Со изградбата на фотоволтаичните електроцентрали нивната примарна функција не престанува и тие можат да се користат за примарната намена. За пристап до нив и нивно одржување од двете страни на цевководите се планира заштитен појас од 3 m.

Одводнување на земјиштето: Во рамките на планскиот опфат регистрирани се високи подземни води, кои се создаваат при топење на снежните наноси. При изработка на проектна документација потребно е да се предвиди изградба на дренажен систем преку кој овие води ќе се одлеваат кон реципиентот, реката "Азмак".

Површински води: На јужната страна од планскиот опфат минува реката Азмак. За непречено функционирање на фотоволтаичните електроцентрали и одржување на речното корито се предвидува заштитен појас од 6 метри покрај реката (од ивицата на коритото до оградата – согласно податоците од АД „Водостопанство на РСМ“).

Потреби за вода: Доколку во функционирањето на фотоволтаиците има потреба од техничка вода како изворници може да се користат водите од реката Азмак или постојната инфраструктура – цевки за наводнување на земјоделските површини (Линија 8 и 9).

Електронско енергетска инфраструктура: На планираната локација во КО Амзабегово, која е одбрана за поставување на фотоволтаичните електроцентрали може да се очекува сончева енергија на хоризонтална површина во износ од околу 4,2 kWh/m² ден. Но доколку колекторската површина се постави под агол од 350-400, можно е истата да се зголеми и да достигне вредност од 4,8 kWh/m² ден.

Со оваа планска документација предвиден е инфраструктурен коридор во кој ќе се постават 10(20) kV подземни среднонапонски кабли, кои потоа според условите од овластен оператор на дистрибутивната електрична енергија во Републиката ќе се приклучат во соодветната електро мрежа.

Во градежните парцели се дозволува поставување на една или повеќе дистрибутивни трафостаници, зависно од потребите и барањата на идните корисници. Трафостаниците може да се изградени во било кој дел од градежната парцела.

Приклучок на трафостаниците од градежните парцели во електро-мрежа ќе се изврши според добиената согласност и мрежните правила кои инвеститорот треба да ги побара од овластен оператор на дистрибутивна електрична енергија во Република Македонија.

Електронско комуникациска инфраструктура: На идните корисници на просторот опфатен со овој УПВНМ им се создава можност да се приклучат на оператор за кој што тие ќе се определат. До сите градежни парцели предвидени се инфраструктурни коридори во кои ќе бидат поставени и електронско-комуникациските кабли.

Јавно осветлување: За планскиот опфат предвидено е јавно осветлување. Каблите за јавно осветлување ќе бидат поставени во инфраструктурни коридори како и во пластични цевки при премин под сообраќајница.

12.3.1 Корелација на целите на планскиот документ со други релевантни планови, програми/плански документи

Предмет на планската документација е создавање услови за организација и ефикасно користење на просторот, односно урбанизација на простор за изградба на Електроцентрали од обновливи извори на енергија КО Амзабегово, општина Свети Николе.

Урбанистичкиот план вон населено место како основна цел ги има зацртано насоките на идниот просторен развој со создавање на услови за планирани организирани простори и одредување на намена за градежната парцела, со компатибилни класи на намени на основната класа на намена, планирање на површини за градба, на градби со придружни и пратечки содржини, дефинирање на оптимални решенија и водови на системот за организирање на основните функции и тоа имајќи ги предвид природните погодности и ограничувања како и создадениот материјален фонд, преку анализа на постојната состојба и создавање на основна концепција за планираните површини со конкретни решенија.

Просторното и урбанистичкото планирање е континуиран процес, кој се обезбедува со изработување, донесување и спроведување на просторни и урбанистички планови, со цел да се обезбеди уредување и хуманизација на просторот и заштита и унапредување на животната средина и природата.

Еден од најголемите предизвици на политиката на животната средина е остварувањето на оптимален баланс меѓу економската, социјалната и еколошката димензија на развојот, со што се обезбедува реално оправдан и одржлив развој.

Дел од целите на заштитата на животната средина, дефинирани на национално и меѓународно ниво, ќе бидат инкорпорирани при подготовка на Урбанистички план вон населено место за изградба на Електроцентрали од обновливи извори на енергија КО Амзабегово, општина Свети Николе, како и во периодот на неговата имплементација.

Во Табела 6 е даден краток преглед на целите на релевантни локални, регионални и национални плански и стратешки документи, во корелација со целите и активностите кои ги предвидува Планот.

12.4 Релевантни аспекти за моменталната состојба во животната средина

Во ова поглавје во Извештајот е даден приказ на релевантните аспекти на моменталната состојба на животната средина во општина Свети Николе, од аспект на географска и демографска состојба, здравје на населението, климатски карактеристики и квалитет на воздухот, состојба со климатските промени, состојба со бучавата, водите (хидрологија, квалитет на водите), почвата и состојбите со почвата, биолошка разновидност, природно наследство, пределската разновидност, културното наследство, користење на земјиштето, состојба со материјалните добра (управување со отпад, водоснабдување, управување со отпадни води, сообраќајна инфраструктура), како и за состојбите во планскиот опфат и неговото опкружување.

Планскиот опфат се наоѓа во општина Свети Николе, јужно од градот Свети Николе, во КО Амзабегово – вгр, на приближно растојание од еден километар источно од населеното место Амзабегово (534 жители).

За најблиските населени места до планскиот опфат не постојат јавни официјални податоци за специфични болести.

Во непосредното опкружување на планскиот опфат се изведуваат најмногу земјоделски активности, потоа сточарски активности, производствени активности, патен и железнички сообраќај кои даваат придонес во квалитетот на амбиентниот воздух.

Планскиот опфат се наоѓа надвор од населено место, во рурално подрачје каде најзначаен извор на бучава е сообраќајот по автопатската делница, регионалниот пат Р 1204 и железничката пруга, бучавата од земјоделските активности, како и бучавата од активностите за

домување и производните активности кои се наоѓаат во непосредна близина на планскиот опфат.

Планскиот опфат е лоциран од десната страна, односно кон север на реката Азмак. Во рамките на планскиот опфат нема постојано водно тело. Во согласност со Уредбата за класификација на водите („Службен Весник на Република Македонија“ бр. 18/99), Азмак припаѓа во III класа.

Во планскиот опфат земјиштето е класифицирано како земјоделско земјиште (делумно обработливо) и се користи и за напасување на добиток. Бонитет на земјиштето не е дефиниран во планската документација.

Локацијата за која се наменети условите за планирање на просторот се наоѓа во зона со VIII степени по Меркалиевата скала на очекувани земјотреси.

Во рамките на планскиот опфат не е евидентирани културно наследство.

Во рамките на планскиот опфат се застапени значителни видови и заедници на биолошка разновидност. Планскиот опфат се наоѓа во рамничарски земјоделски предел на солени почви (Овчеполски рамничарски предел). Овој предел се карактеризира со едноличен рамничарски релјеф до надморска височина одоколу 350 m. Геолошката подлога е претставена со квартерни алувијални и пролувијални седименти и наноси. Основната карактеристика на овој предел е високата застапеност на халоморфните почви - солончак и солонец кои се јавуваат главно во подрачјето на Овче Поле и делумно во подрачјето на Штипско Поле.

12.5 Карактеристики на животната средина во подрачјата кои би биле значително засегнати и состојба без имплементација на Планот

Врз основа на анализите може да се констатира дека без имплементација на Урбанистички план вон населено место со основна намена E2 (Комунална супраструктура – градби за производство на енергија) со кој се планира изградба на фотоволтаични електроцентрали, состојбите во однос на користењето на земјиштето, медиумите и областите од животната средина, како и социо-економските аспекти во рамките на опфатот и неговото опкружување нема да претрпат измени во однос на постојната состојба, односно:

✚ Состојби во користењето на земјиштето

- Земјиштето во рамките на планскиот опфат кое е категоризирано како земјоделско земјиште ќе остане со истата намена;
- Земјиштето во опкружувањето на планскиот опфат нема да биде засегнато од имплементација на Планот (во градежната фаза),
- Нема да се зафаќаат нови дополнителни површини на земјиште за имплементација на инфраструктурните мрежи (истите ќе бидат разработени во дополнителна урбанистичка документација), кои се неопходни на непречено работење на фотоволтаичните електроцентрали.

✚ Состојби во животната средина

- Неискористеност на потенцијалот за производство на енергија од обновливи извори, што ќе допринесе за намалување на емисиите на стакленички гасови и ќе даде придонес кон ублажување на климатските промени;
- Продолжување на трендот на употреба на фосилни горива кои предизвикуваат нарушување на квалитетот на медиумите и областите од животната средина;
- Нема да се урбанизира простор кое заради своите карактеристики е:
 - Подрачје предложено за заштита Парк на природата „Овче Поле“, заради специфичните халоморфни (солени) почви;
 - Идентификуван Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“;
 - Идентификувано Значајно растително подрачје „Овче Поле – Богословец“;

- Идентификувано Емералд подрачје „Овче Поле“;
- Идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“.
- Нема да се изградат објекти кои ќе бидат потенцијални извори на емисии во животната средина, кои може да го нарушат квалитетот на медиумите и областите во животната средина, како и здравјето на населението, особено во случај на инцидентни состојби;
- Нема да се постават дренажни системи за одводнување на подземните води што може да влијае врз нивната издашаност, а исто така и на протокот на реката Азмак во која би се дренирале;
- Состојбите со материјалните добра ќе останата на сегашно ниво.

Социо економска состојба

- Зависност на пазарот од увоз на енергија и продолжување на трендот за производство на енергија од фосилни горива;
- Намалување на можностите за вработување на невработеното население во градежната фаза;
- Непроменета намена на земјиштето;
- Избегнување на ризикот од несреќи што може да предизвика социоекономски загуби во заедницата;
- Намалени приходи во општинскиот и државниот буџет.

12.6 Области кои се од особено значење за животната средина од аспект на заштита на дивите птици и хабитатите

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, на просторот кој е предмет на разработка на Урбанистички план за вон населено место од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.

Заради присуството на солените почви и значителната биолошка разновидност, подрачјето на планскиот опфат е:

- Подрачје предложено за заштита Парк на природата „Овче Поле“, заради специфичните халоморфни (солени) почви;
- Идентификуван Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“;
- Идентификувано Значајно растително подрачје „Овче Поле – Богословец“;
- Идентификувано Емералд подрачје „Овче Поле“;
- Идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“.

12.7 Цели на заштита на животната средина утврдени на национално и меѓународно ниво

Еден од најголемите предизвици за политиката на животната средина е постигнување на рамнотежа меѓу економската и социјалната димензија на развој, од една страна и заштита на животната средина од друга страна, кој предвидува зголемена употреба на економски инструменти во насока на заштита на животната средина.

Специфични цели за заштита на животната средина:

- Подобрување на квалитетот на животот и здравјето и зголемување на животниот стандард;
- Подобрување на квалитетот на воздухот и намалување на емисиите на стакленички гасови;
- Заштита и подобрување на квалитетот на водата и на почвата;

- Заштита и унапредување на биолошката разновидност и природното наследство;
- Заштита на карактеристиките на пределот;
- Заштита на материјалните добра;
- Заштита и унапредување на културното наследство.

Целите на заштитата на животната средина се изразени преку целите на стратегиска оцена на животната средина. Споредување на целите за животна средина со целите и активностите во планскиот документ е вообичаен метод при спроведување на СОЖС, со цел да се оцени дали развојот, односно идната имплементација на еден развоен плански документ, како што е во случајот УПВНМ за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија КО Амзабегово, општина Свети Николе ќе биде во насока на поставените цели за животна средина (СОЖС). Целите на стратегиската оцена на животната средина се прикажани преку статусот на: населението и здравјето на населението, биолошката разновидност, водата, почвата, воздухот, климатските промени, материјалните добра, пределот, културното наследство и интеракцијата помеѓу нив.

Во извештајот земени се предвид целите на СОЖС во однос на целите дефинирани во УПВНМ (нивната компатибилност и некомпатибилност).

Компатибилноста/некомпатибилноста на целите е разгледувана во однос на УПВНМ (цели за намена на просторот и активности за нивно постигнување) и во однос на неговата идна имплементација во понизок ранг на плански документи или проектна документација.

12.8 Веројатни значајни влијанија врз животната средина и мерки за намалување

Потенцијалните влијанија врз животната средина и социјалните аспекти кои може да бидат предизвикани со имплементација на Урбанистички план вон населено место за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија КО Амзабегово, општина Свети Николе, ќе потекнуваат од имплементацијата на планираните содржини во планскиот опфат кои вклучуваат изградба на фотоволтаични електроцентрали, како и останати содржини во зависност од потребите на истите.

Влијанијата се разгледуваат од аспект на негативни влијанија и од аспект на идни придобивки, односно позитивни влијанија.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина ги зема предвид влијанијата врз сите медиуми и области на животната средина и социо-економските придобивки, но од генерален аспект.

За дел од планираните активности во Планот, дополнително ќе се води постапка за подетална оцена на влијанијата врз животната средина на ниво на документација од понизок ранг.

Влијанијата врз специфичните медиуми од животната средина и социо-економските аспекти ќе бидат елиминирани или ефективно подобрени, доколку при имплементација на Планот и предложените мерки, од кои дополнително ќе произлезат конкретни проекти, бидат земени предвид мерките за намалување на влијанијата дефинирани во Извештајот за стратегиска оцена на животната средина, како и мерките кои ќе бидат дадени на ниво на проекти, низ студиите за оцена на влијанијата врз животната средина или елаборатите за заштита на животната средина.

Влијанијата врз медиумите и областите од животната средина, здравјето на населението и социјалните влијанија кои може да произлезат со имплементација на Планот, како и предлог мерките за нивно намалување или избегнување се прикажани во Поглавје 8.

12.9 Анализа на алтернативи

При изработката на плански и програмски документи, со кои се планира изведување на проекти, треба да се земе во предвид и анализата на алтернативи, која се прави од аспект на

избор локација, најдобро решение од аспект на економска оправданост и заштита на животната средина.

Како појдовна основа за изработка на Урбанистички план вон населено место за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија КО Амзабегово, општина Свети Николе е потребата на Министерството за транспорт и врски и Министерството за економија од урбанизација на простор кој ќе се користи за изградба на фотоволтаични електроцентрали, поставените критериуми за избор на локацијата за изградба на фотоволтаични електроцентрали и сл.

Во изработената планска документација не е даден опис за критериумите за избор на оваа локација за изградба на фотоволтаични електроцентрали.

Затоа, од аспект на разгледувани алтернативи, во ова поглавје се разгледувани алтернативите без имплементација и со имплементација на Планот.

Врз основа на анализата на алтернативите може да се заклучи дека покрај придобивките од искористување на сончевиот потенцијал за производство на електрична енергија и придобивките од производство на енергија од обновливи извори во однос на заштитата на животната средина, предложената локација за имплементација на Планот е сензитивна од повеќе аспекти и имплементацијата на Планот може да предизвика значителни негативни влијанија врз биолошката разновидност, пределот, почвата, водите (површински и подземни води) и сл.

Предвидената локација се наоѓа во подрачје кое има голема вредност од аспект на заштита на солените почви кои се доста ретки на државно ниво, како и присутната биолошка разновидност чија значајност е препознаена на национално и меѓународно ниво, заради што подрачјето е идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“.

Во ова поглавје се предочени придобивките и загубите од имплементацијата на Планот, која донесувачите на одлуки, односно Министерството за животна средина и Транспорт и врски треба да ги земат предвид при издавањето на согласности/мислења за понатамошно спроведување на Планот.

12.10 План за мониторинг врз имплементацијата на Планот од аспект на животна средина

Со цел да се изврши мониторинг над ефективноста на Планот, потребно е следење на поставените индикатори и нивниот развој, при што треба да се земат предвид и податоците за тековната состојба на животната средина.

Со следењето на состојбата на животната средина ќе се потврди оправданоста и примената на предложените мерки за ублажување и нивната функционалност, што претставува голема придобивка во однос на заштитата на животната средина.

Имплементацијата на Планот, примената на предложените мерки за ублажување на влијанија и нивната функционалност, оправданоста на целите на Планот и на стратегиската оцена на животната средина ќе се потврдат преку следење на индикатори. Планот за мониторинг е прикажан во табела 13.

12.11 Заклучоци и препораки

Заклучоци:

- Со цел да се урбанизира и дефинира намената на земјиштето на кое се планира изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија (фотоволтаични електроцентрали), Агенцијата за планирање на просторот, по нарачка на Министерството за транспорт и врски и Министерството за Економија, започна постапка за изработка на Урбанистички план вон населено место за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе.

- Подрачјето на планскиот опфат наменето за изградба на фотоволтаични електроцентрали, зафаќа површина од 48,721 ha и периметар од 4481.9744 m`.
- Со Урбанистичкиот план вон населено место на планскиот опфат се планира да се постават: **Група на класа на намена – Е (Инфраструктура)**, Основна класа на намена **E2: Комунална супраструктура (градби за производство на енергија)**, без можност на вградување на компатибилни класи на намена.
- Во електроцентралата од обновливи извори на енергија, како содржини на наведената основна класа на намена, треба да се планираат: фотоволтаични централи, соодветни трафостаници, сообраќајна мрежа и сл.
- Насоките за планирање на просторот произлегуваат од Просторниот План на Република Македонија, врз чија основа од страна на Агенцијата за планирање на просторот се изработени Услови за планирање за Урбанистички план вон населено место за изградба електроцентрали од обновливи извори на енергија КО Амзабегово, општина Свети Николе со тех. бр Y06219, а од страна на МЖСПП е издадено Решение за услови за планирање (бр. УП1-15-825/2019 од 11.06.2019), потоа Геодетски елаборат за геодетски работи за посебни намени за ажурирана геодетска подлога, одобрена Планска програма со Потврда за заверка од Министерството за транспорт и врски Арх. Бр. 24-5838/7 од 23.08.2019 год., како и податоци, информации и мислења добиени од стручни служби преку информатичкиот систем е-урбанизам.
- Во планската документација нема информации за анализа на алтернативни локации за подготовка на план со иста намена- изградба електроцентрали од обновливи извори на енергија.
- Планскиот опфат се наоѓа во општина Свети Николе, јужно од градот Свети Николе, во КО Амзабегово, на приближно растојание од еден километар источно од населеното место Амзабегово (534 жители).
- Земјиштето во планскиот опфат е земјоделско земјиште во државна сопственост и нема евидентирано градби, односно нема евидентирано градежен фонд.
- Во непосредна близина на планскиот опфат се наоѓаат индустриски капацитети, како и објекти за сместување на добиток. Непосредно до планскиот опфат поминува реката Азмак. Во близина на опфатот поминува железничка пруга, поточно делницата Велес – Штип – Кочани. како и автопатот А4 - (Граница со Косово - граничен премин Блаце - крстосница Стенковец - обиколница Скопје - Петровец - Миладиновци - Свети Николе - Штип - Радовиш - Струмица - граница со Бугарија - граничен премин Ново Село).
- Планскиот опфат се наоѓа во рамките на: Подрачје предложено за заштита Парк на природата „Овче Поле“, заради специфичните халоморфни (солени) почви, Идентификуван Значаен орнитолошки локалитет „Овче Поле“, Идентификувано Значајно растително подрачје „Овче Поле – Богословец“, Идентификувано Емералд подрачје „Овче Поле“, Идентификувано и предложено подрачје за Натура 2000 „Овче Поле“.
- Во рамките на планскиот опфат нема евидентирано културно наследство.
- Во рамките на планскиот опфат нема изградено комунална инфраструктура за водоснабдување и одведување на отпадните води.
- Во рамките на планскиот опфат има изградено инфраструктура за наводнување на обработливите површини. Наводнувањето се врши од акумулацијата Мавровица.
- Низ средишниот дел од планскиот опфат минуваат еден 35 kV и два 10 kV далноводи, додека на самата западна граница на планскиот опфат минуваат два дистрибутивни 10 kV далноводи, односно низ планскиот опфат минуваат еден 35 kV и четири 10 kV.

- Во планскиот опфат има поставени телефонски водови (бакарни и оптички), од кои само мал дел од бакарни телефонски кабли минуваат низ опфатот.
- Во планската документација е предложено, доколку функционирањето на фотоволтаичните центри имаат потреба од техничка вода, како изворници може да се користат водите на реката Азмак или постоечката инфраструктура – цевководи за наводнување на земјоделските површини.
- Во планската документација е идентификувано дека во рамките на планскиот опфат регистрирани се високи подземни води, кои се создаваат при топење на снежните наноси за чие одводнување се планира изградба на дренажен систем преку кој овие води ќе се одлеваат кон реципиентот, реката “Азмак”.
- Имплементацијата на Планот ќе допринесе за зголемено домашно производство на енергија од обновливи извори, намалена зависност од увоз на електрична енергија, намалена употреба на фосилни горива, што ќе даде придонес кон ублажување на климатските промени, обезбедување стабилност во енергетскиот систем, отворање можности за нови вработувања, создавање услови за подобар економски развој, зголемени приходи во општинскиот и државниот буџет и сл.
- Имплементацијата на Планот ќе допринесе за генерирање емисии во медиумите и областите од животната средина, особено во градежната фаза, кои може да предизвикаат директни или индиректни влијанија врз медиумите и областите на животната средина, а исто така да влијаат врз населението.
- Имплементацијата на Планот ќе предизвика неповратни промени на почвата и биолошката разновидност која живее на овој вид почви.
- Предвидените плански активности и содржини може да предизвикаат несреќи и хаварии, кои доколку се случат може да предизвикаат влијанија врз медиумите од животната средина, а исто така на директен или индиректен начин може да го загрозат здравјето и безбедноста на населението. Овие инцидентни случувања ќе бидат елаборирани на ниво на Проект.

Препораки:

- Подрачјето да добие приоритет во прогласување, во соодветна категорија на заштита, со што ќе се одреди идната негова намена, користење и управување. Ова ќе придонесе кон идна заштита на солените почви, живеалиштата кои се развиваат на нив и нивните корисници (биолошката разновидност), на национално ниво.
- Да се направат консултации со Сектор природа, при МЖСПП за предложениот урбанистички план и значењето на солените почви и биолошката разновидност од аспект на нивна заштита. Во понатамошната постапка за усвојување на планскиот документ да се почитува мислењето на секторот.
- Засегнатото население, преку претставници на граѓани и засегнати страни, да бидат активно вклучени во процесот на донесување на УПВНМ.
- **Доколку се донесе одлука за усвојување на УПВНМ се препорачува:**
 - ✓ Искористувањето на водите од акумулацијата „Мавровица“ да се врши во согласност со мислењата и дозволиите издадени од АД „Водостопанство“ на РСМ, како субјект кој управува со системот „Мавровица“;
 - ✓ Искористувањето на водите од реката Азмак за водоснабдување, дренажањето на подземните води и нивно испуштање во реката Азмак, како и евентуално испуштање на отпадните води во реката Азмак (градежна фаза), да се врши во согласност со дозволиите издадени од Сектор води при МЖСПП;
 - ✓ Урбанизацијата на просторот да се врши во согласност со препораките за заштита на земјиштето, издадените мислења, согласности, дозволи и одобренија од институциите,

надлежни за урбанизација на просторот и пренамена на земјиште, одобрение за градба, дозволи за работа и сл.;

- ✓ Во фазата на подготовка на проектна документација, да се изврши мониторинг на состојбата со биолошката разновидност на предметната локација од страна на стручен експертски тим, со цел да се оцени состојбата на халоморфните (солени) почви, значајните растителни и животински заедници и видови кои се среќаваат во рамките и опфатот и непосредното опкружување, да ги идентификуваат можните влијанија од изградбата на фотоволтаични електроцентрали и да предложат мерки, доколку е можно, за намалување или избегнување на идентификуваните влијанија;
- ✓ Примена на мерките предложени во планската документација и Извештајот за СОЖС кои предвидуваат мерки за ефикасно користење на просторот, намалување на емисиите во животната средина, со цел избегнување на директните и индиректните ефекти врз медиумите и областите од животната средина и населението.
- ✓ При спроведување на Планот да се земат сите мерки предложени во Извештајот за СОЖС.

Додаток 1- Мислења од надлежни институции

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor
dhe Planifikimit Hapësinor

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Архивски број УП1-15-1249/2019

Дата: 23-09-2019

ДО: Министерство за транспорт и врски
Ул. Даме Груев бр. 6
1000 Скопје
Република Северна Македонија

ПРЕДМЕТ: Известување
Врска: Ваш бр. 24-7407/3 од 27.08.2019 година

Почитувани,

Во врска со Вашето барање на мислење доставено до Министерството за животна средина и просторно планирање – Сектор за просторно планирање под бр. УП1-15-1249/2019 од 27.08.2019 година поврзано со постапката за носење на планската документација за УПВНМ за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово – Општина Свети Николе, Ве известуваме дека согласно Законот за животната средина („Службен весник“ бр: 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 183/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16) Вашата Одлука за спроведување на Стратегиска оцена за влијание на животната средина, Министерството за животна средина и просторно планирање ги прифаќа.

Одлуката заедно со формуларите задолжително се објавуваат на веб-страницата на органот кој го подготвува и носи планскиот документ.

Со почит,

ИЗРАБОТИЛ: Бајрам Цамиќ
КОНТРОЛИРАЛ: Милева Тагасовска
СОГЛАСЕН: Сашо Апостолов
ОДОБРИЛ: Неби Реџеџи

ЗАМЕНИК МИНИСТЕР
г-р Јани Макрадули

1 | Министерство за животна средина и просторно планирање Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица“ бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor
Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

+3
w

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Др.бр. УП-15 825/2019

Датум: 11.06.2019

Врз основа на член 88 од Законот за општа управна постапка ("Службен весник на Република Македонија" бр. 124/15), а во врска со член 4, став 3 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 39/04) и член 25, став 8 од Законот за просторно и урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Македонија" бр. 199/44, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16 и 64/18), министерот за животна средина и просторно планирање, го донесе следното:

РЕШЕНИЕ

за Услови за планирање на просторот

1. Со ова Решение на Министерството за транспорт и врски му се издаваат Услови за планирање на просторот за изработка на Урбанистички план вон населено место за електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, Општина Свети Николе. Површината на планскиот опфат изнесува 48,7 ha.
2. Условите за планирање на просторот од точка 1 на ова Решение, изработени од Агенцијата за планирање на просторот со тех. бр. У06219 се составен дел на Решението.
3. Условите за планирање на просторот за изработка Урбанистички план вон населено место за електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, Општина Свети Николе, содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија и заклучни согледувања со обврзувачка активност од планската документација од повисоко ниво и графички прилози кои претставуваат Извод од планот.
4. Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина при изработка на планската документација потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за животна средина ("Службен весник на РМ" бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16) како и подзаконските акти донесени врз основа на истиот.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Министерството за транспорт и врски, врз основа на член 25, став 4 од Законот за просторно и урбанистичко планирање ("Сл. весник на Република Македонија" бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16 и 64/18), поднесе барање преку е-урбанизам, со број на постапка УП 21227, до Агенцијата за планирање на просторот за издавање на Услови за планирање на просторот за изработка Урбанистички план вон населено место за електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, Општина Свети Николе.

Согласно член 25, став 7 од истовенливиот закон, Агенцијата за планирање на просторот ги изработи Условите за планирање на просторот за изработка на

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Republika e Maqedonis se Veriore
Ministria e Mjedisit Jetësor
dhe Planifikimit Hapësinor

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Арс.бр. УП1-15 825/2019

Дата:

Урбанистички план во населено место за електроенерџии од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, Општина Свети Николе и ги достави до Министерството за животна средина и просторно планирање под бр. УП1-15 825/2019 од 30.05.2019 година.

Условите за планирање на просторот се издаваат за изработка на Урбанистички план во населено место за електроенерџии од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, Општина Свети Николе и претставуваат клучни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставувањето на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот.

Заклучните согледувања, дефинирани во Условите за планирање на просторот кои проистекаат од Просторниот план на Република Македонија претставуваат обврзувачки активности во понатамошното планирање на просторот.

Врз основа на горенаведеното, а согласно член 88 од Законот за општа управна постапка ("Сл. весник на Република Македонија" бр. 124/15), Министерството за животна средина и просторно планирање го донесе ова Решение и одлучи како во диспозитивот.

ПРАВНА ПОУКА: Против решението за услови за планирање на просторот може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 15 дена од приемот на решението.

Претседател: Димитр Јаковски

Одговорен: Небојка Ристова

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ОПШТИНА СВЕТИ НИКОЛЕ
Сектор за урбанизам, заштита на животна средина,
комунални работи и оттуѓување на градежно земјиште

БР. 1002-88/25
од 30.04.2019 год.

До
Агенција за планирање на
просторот

ПРЕДМЕТ: Информација

Почитувани,

Согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање „Службен весник на Република Македонија“ бр. 199/14, 44/15, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18), член 25, став 6, Ве известуваме дека предложениот опфат, НЕ Е ВО СОСТАВ на плански опфат кој е во постапка на донесување на Општина Свети Николе за предложениот опфат планира изградба на оранжерии за производство на земјоделски производи.

(е во состав на плански опфат на урбанистички план / е во постапка за донесување на урбанистички план / не е во состав)

Изработил: м-р Катерина Стамболиева, д-р

Контролирал: Дарко Јованов, д-р

ОПШТИНА СВЕТИ НИКОЛЕ
ГРАДОНАЧАЛНИК,

м-р Сашо Велковски

РЕПУБЛИКА
СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ОПШТИНА СВЕТИ НИКОЛЕ
- Г Р А Д О Н А Ч А Л Н И К -

бр. 1002-69/50
22.05.2019 год.

Градоначалник на Општина Свети Николе
тел: + 389 32 444 169 факс: + 389 32 440 911
e-mail: info@svetinkole.gov.mk
www.svetinkole.gov.mk

Република Северна Македонија
Republika e Maqedonia e Veriore
АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ
AGJENCIA PER PLANIFIKIM NA PRASTOROT
Скопје, Штипа

Примено:	22.05.2019
Регистар:	
Служба:	
Број на документ:	334/19
Служба:	

До
Агенција за планирање на просторот
Скопје

ПРЕДМЕТ: Известување.

Почитувани,

Општина Свети Николе Ве известува дека се откажува од намерата да гради оранжерии на КП 513/1 КО Амзабегово-вон, при што може да ја продолжите постапката за изработка на Услови за планирање на просторот за „УПВНМ за електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, Свети Николе“.

Изработил,
Дарко Јованов д.п.

Општина Свети Николе
Градоначалник,
Мр Дашо Белковски

Адреса на:	
Служба:	
Рок на употреба:	788
Адреса на:	415
	50
	1302448
	100000

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ОПШТИНА СВЕТИ НИКОЛЕ
Сектор за урбанизам, заштита на животна средина,
комунални работи и оттуѓување на градежно земјиште

БР. 1002-88
од 06.08.2019 год.

До
Агенција за планирање на
просторот

ПРЕДМЕТ: Известување
Вреќа: Ваш бр. 0903-334/14 од 06.08.2019

Почитувани,

Во врска со барањето за издавање Извод од соседни ЛУПДУПВНМ, а согласно член 25, став 6 од Законот за просторно и урбанистичко планирање „Службен весник на Република Македонија“ бр. 199/14, 44/15, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/16 и 168/16), Ве известуваме дека:

- Урбанистички план за село Амзабегово е сè уште во постапка на донесување.

- Урбанистички план во населено место за Г2 – лесна и загадувачка индустрија, КО Амзабегово, Општина Свети Николе е сè уште во постапка на донесување

и за истите Ви доставуваме Прилог од Предлог синтезен план.

Со почит,

Прилог:

- Извод од ЛУПД за изградба на лесна и загадувачка индустрија на КП 704, 705, 706 и 707 на Меѓукедци КО Амзабегово, Општина Свети Николе
- Предлог план УПС Амзабегово – синтезен план
- Предлог план УПВНМ за Г2 – лесна и загадувачка индустрија, КО Амзабегово, Општина Свети Николе – синтезен план

Изработил: м-р Катерина Стамболиева, д-р

Сектор за урбанизам, заштита на
животната средина, комунални
работи и оттуѓување на градежно
земјиште

Раководител,

Зоран Стојчев

АД Водостопанство на РСМ-Скопје

ул. 3^а Македонска бригада бр.18 Скопје тел. 02/3161-168/02/ 3223-772
 www.rsm.gov.mk @hotmail.com /ad.vodostopanstvo@yubao.com /ad.vodostopanstvo_rsm@hotmail.com

До: Агенција за планирање на просторот
 Предмет: Известување
 Врска: Ваш бр.0902-334/4 од 16.03.19 наш бр.1158 од 09.04.2019

Агенцијата за планирање на просторот
 Република Македонија, државна сопственост
 бр. 11-1158/3
 12.04.2019 год. 3^{та}
 СКОПЈЕ

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
 АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ
 СКОПЈЕ

Термин	15.04.2019		
Општина	0902	334/5	
Својственост			

ИЗВЕСТУВАЊЕ

Почитувани,

Во врска со вашето барање Ваш бр. 0902-334/4 и наш бр. 1158 за издавање податоци и информации за постоечки и планирани објекти и инсталации кои се во надлежност на АД Водостопанство на РМ во државна сопственост – Скопје, а имаат влијание врз изработка Урбанистички план за вон населено место за електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, Општина Свети Николе, тех.бр.Е0219,

Ве известуваме:

АД Водостопанство на Р.Македонија во државна сопственост – Скопје во планскиот опфат за изработка на Урбанистички план за вон населено место за електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, Општина Свети Николе, тех.бр.Е0219 има свои објекти и инфраструктура.

-Од северозапад-југоисток поминуваат два азбестцементни цевководи Ф200мм со длабочина од 80-100см од Хидросистемот за наводнување со хидранти(изливни места) на меѓусебно растојание од 120м. Истите се обележани во скицата која е прилог на одговорот.

-Планскиот опфат од југоисточна страна граничи со река Амзак. Во непосредна близина на реката, поставено е пластично црево Ф110мм на длабочина од 30см кое служи за водоснабдување на оранџерија.

-Земјинштето во граници на планскиот опфат се карактеризира со подпочвени води (теден) и потребно е да се предвиди нивно одводнување.

Напомена: За полесен пристап и манипулација со механизација за одржување на коритото на реката, потребно е да се обезбеди пат со широчина од 6м на брегот на речното корито.

Со почит,

Изготвил: Марјан Дојчиновски
Контролирал и одобрил:
М-р Коста Малзарков

АД Водостопанство на РСМ – Скопје
Главен извршен директор
Ilmi Selami

Република Северна Македонија
Јавно претпријатие за државни патници

Бр. 10-8775/2
Скопје, 4 - 09 - 2019 година

ДО Агенција за планирање на просторот
Плоштад Македонија бр.2
1000 Скопје

Предмет: Известување

Почитувани,

Врз основа на Вашето Барање број 0902-334/15 од 12.08.2019 год. за добивање мислење за планираниот влез/излез во локалитетот за УПВНМ за електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе, со тех. бр.Е0219, Ве известуваме:

Стручната служба при Јавното претпријатие за државни патници, ги разгледа пристигнатите прилози, заверени со евиденциски број на Јавното претпријатие 10-8775/1 од 13.08.2019 година:

- Пошироко просторно опкружување, сообраќајни аспекти и поврзаност и
- Ажурирана геодетска подлога со граници на плански опфат.

Од доставените и разгледани прилози констатирано е дека во однос на влезот во планскиот опфат немаме забелешки, бидејќи се работи за веќе постоечки пат кој преку постојна крстосница е поврзан со регионалниот пат Р1204. Воедно напоменуваме дека освен прикажаните влезови/излези немаме издадено позитивни мислења за приклучоци на регионалниот пат Р1204 во растојание од 200 м од планираниот влез/излез за предметниот УПВНМ.

Со почит,

Директор
Зоран Кип

Изработил: Д.Павлова
Контролирал/Одобрил: З.Белова

1000-000

Архивски број: 1404-1117/2

Скопје, 03/04/2019

До:

Агенција за планирање на простор, со адреса: ул.Плоштад Македонија 66 Скопје

Предмет: 1404-1117/1_Барање податоци нар.УП кои нас место за електроцент од обнов.извори на енергија КО АМЗАБЕГОВО-Са.Ни_Агенција за планирање на простор

Врска: Ваше барање преку е-урбанизам

Во врска: Вашето барање за доставување на податоци за изградени електронски комуникациски мрежи а во врска со изработката Барање на податоци и информации_УПВНМ за Електро центри од обновливи извори на енергија_КО Амзабегово_општина Свети Николе_т.б.Е0219, во прилог ви доставуваме податоци со кои во моментот располага Агенцијата за електронски комуникации.

Прилог:

-Податоци на изградени јавни електронски комуникациски мрежи -во електронска форма

Изработил: А. Јовановски

Раководител на сектор за телекомуникации
Д-р Борис Арсов

По овластување од Директорот
Синиша Апостоловски

www.aek.mk

Бул. Димитар Влахов 1 бр.21
1000 Скопје
т.факс 461

тел.: 02 32 89 200
факс: 02 32 24 611
е-пошта: contact@aek.mk

CA

Влада на Република Северна Македонија
- ДИРЕКЦИЈА ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ -
Сектор за оператива и логистика
Подрачно одделение за заштита и спасување- Свети Николе

02 април, 2019

Архивски број:09-31/2

До: АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ
С К О П Ј Е

Предмет: Податоци,информации,доставува,,-

Врска:Ваш акт бр. 0902-334/1 од 29.03.2019 година

Врз основа на горе наведениот Ваш акт,Дирекцијата за заштита и спасување – Подрачно одделение за заштита и спасување Свети Николе,Ве известува дека на предметниот плански опфат каде е поставката за изработка на Урбанистички план за Вон населено место за електроцентралиод обновливи извори на енергија,КО Амзабегово,Општина Свети Николе,Ве известуваме дека ДЗС-ПОЗС Свети Николе не располага со податоци и информации за површината опфатена со планираниот плански опфат,односно немаме планирани објекти од значење за заштитата и спасувањето на постоечката локација,кои можат да имаат влијание врз планската документација која се планира на тој простор.

Подрачно одделение за
Заштита и спасување Свети Николе
Советник по овластување
Благој Павлов

Доставено до
- вистовит
- архива - ПОЗС

1

Дирекција за заштита и спасување
Сектор за оператива и логистика
Подрачно одделение Свети Николе

ул. Палејтад Кладина бр. 23,
5520 Свети Николе
Република Северна Македонија

+389 02-440-489
www.dzs.gov.mk
mcs@dnzole.gov.mk

ИЗВЕСТУВАЊЕ

Ве известуваме дека на предвидениот плански опфат за изработка на планска документација како, Детален урбанистички план (ДУП); Генерален урбанистички план (ГУП); Урбанистички план за село (УПС); Урбанистички план за воо населено место (УПСВМ); Локална урбанистичка планска документација (ЛУПД); Државна урбанистичка планска документација (ДУПД); Архитектонско урбанистичка документација (АУП); Проект за инфраструктура (ПИ), нема траса на планиран и изведен гасовод.

Со почит,

ГА-МА АД Скопје
Извршни директори,

Радко Манов и Александар Арсиќ

30.10.2018

СПОДЕЛИ ДОЖИВУВАЊА

Македонски Телеком АД Скопје
Ул. 15 Октомври бр. 5, 1000 Скопје

вжр. бр. 04-2343240/15-04-100
дата:

WKT_GENERAL_ALL

301800718048

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ
Титово Македонија, 66, 1000 Скопје

Получувачите: Барана на податоци и информации
Имплетирачки центар: Перо Горевски, Јордан Шајков, Глиѓа Темелковска Кистурчанов
Телефон: +389 70 300 759
Вид на испраќање: Известување за постојни и планирани ТК инсталации за коработ на УГВНМ

Почитувани,

Во врска со Вашето Барање, добивме преку системот e-урбанизам, со кое што барате податоци за постојни и планирани ТК инсталации за коработ на УГВНМ за Електро центри од обновливи извори на енергија_КО Амзбегово_општина Свети Николе_тб.Е0019. Во известување дека во границите на планскиот опфат има подземни ТК инсталации кои се аплицирани на граѓанскиот прилог, а планирани инсталации нема.

Ова известување важи 6 (шест) месеци од денот на издавањето.

Напомена: Информациите содржани во овој документ се доверливи и тие се наменети за користење само од страна на примателот. Примателот е обврзан да преземе разумно наоѓање за заштита на доверливите информации содржани во документот. Во однос, примателот е обврзан документот или било кој дел од неговата содржина да не го отпечатува или дистрибуира на трети лица кои не се запознати со актуелниот предмет, а вериди отпочнување на масовна злоупотреба.

Со почит,

Македонски Телеком АД Скопје
Директор на сектор за пристапни мрежи

Васко Нејков

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ
Акционерско друштво за електронски комуникации Скопје
Ул. 15-ти Октомври 5
1000 Скопје

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ
Адреса: Ул. 15-ти Октомври бр. 5, 1000 Скопје, Р. Македонија
Телефон: +389 2 3182 000 | Факс: +389 2 3100 300 | Контакт центар: +389 2 120
E-Mail: korab@telekom.mk | Интернет: www.telekom.mk
СМРС 018860
СД-0001, 001 18891 и 002 07801 сепаратно издадени лиценци

Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје
КЕЦ ШТИП
Бр. 04-283/2
09-04 2019 год.

Број

Датум 11.04.2019

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ Скопје КЕЦ ШТИП

Одговорен лице од КЕЦ Марјана Атанасова 072 932-693

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ Скопје, друштво за дистрибуција на електрична енергија, со скратен назив ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ Скопје врз основа на член 174 ст.2 од Законот за општа управна постапка по барање на Агенција за планирање на просторот ул.Плоштад Македонија бр.2, Скопје со Ваш архивски број 0902-334/1 од 29.03.2019г.

издава

Потврда за подземни и надземни инсталации на дистрибутивната мрежа и објекти

Со потврдата дека во означениот дел имаме инсталации. Ви испраќаме скица во прилог.

Испраќаме подлогата со подлогите од службената евиденција

Оваа потврда се издава врз основа на наша евиденција, а служи за изработка на урбанистички план за нов населено место за електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, Опш.Св.Николе, тех.број E0219 и истата е со важност од 6 (шест) месеци од денот на издавање.

Податоци за објектот:

Објект: Општина Свети Николе
населено место: Овче Поле, Улица: , бр.:

Опфатени се следиве инсталации на дистрибутивна мрежа и објекти:

☐ Нисковолтски кабелски вод	☐ Нисковолтски надземни вод
☐ Средноволтски кабелски вод	☒ Средноволтски надземни вод
☐ Трансформаторска станица	☐ Мерен/разводен апарат
☐ Оптички кабел	☐ Друго

Составен дел на оваа Потврда е Прилог – графички приказ – подлога со вртани инсталации според подлогите од службената евиденција.

Забелешки:

ЗА ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ Скопје
Раководител на КЕЦ ШТИП
М-р Стојан Марков

МЕПСО

До

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОР

Плошад Македонија бр.2
1000 Скопје

Максим Борев бр.4, 1000 Скопје

Т: Ковачевиќ генерален директор
+ 389 (0) 2 3 149 811

Подрушница ОПС
+ 389 (0) 2 3 149 814

Подрушница СИМ
+ 389 (0) 2 3 149 813

Подрушница СВЕ1
+ 389 (0) 2 3 149 815

Ф: + 389 (0) 2 3 111 160

www.mepso.com.mk

Бр. 11-2068/1

03.04.2019

Предмет: Податоци за постојни и планирани електроенергетски објекти

Врз основа на Вашето барање бр.0902-334/1 од 29.03.2019 година (наш број 11-2068 од 02.04.2019 година) за податоци и информации потребни за изработка на УРБАНИСТИЧКА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ЗА ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛИ ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ НА ЕНЕРГИЈА, КО АМЗАБЕГОВО, ОПШТИНА СВЕТИ НИКОЛЕ, ТЕХ.БР.Е0219, Ве известуваме дека предметниот плански опфат НЕ СЕ ПРЕСКУВА со ЕЕ Објекти во сопственост на АД МЕПСО.

Изработил: Драган Влајиноски

Проверил: Ванчо Трпески

за општинскиот од Генерален директор
бр.02-18112 од 08.04.2019 год.
Раководител на Служба за ГИС
и геодетски работи

Република Северна Македонија

Јавно претпријатие за државни патништа

Бр. 10-3984/2

Скопје, 24.04.2019 година

ДО Агенција за планирање на просторот
Плоштад Македонија бр.2
1000 Скопје

Предмет: Податоци и информации

Почитувани,

Врз основа на Вашето Барање број 0902-334/1 од 29.03.2019 год. за добивање податоци и информации за постоечки и планирани објекти и инсталации потребни за изработка на Урбанистички план во населено место за електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе, тех.бр. E0219, Ве известуваме:

Стручната служба при Јавното претпријатие за државни патништа, го разгледа пристигнатиот прилог, заверен со евиденциски број на Јавното претпријатие 10-3984/1 од 03.04.2019 година:

- Ажурирана геодетска подлога со наведена граница на планскиот опфат.

Од доставениот и разгледан прилог констатирано е дека покрај предметниот плански опфат поминува регионалниот пат Р1204 (претходно означување Р-105), за кој во плановите на Јавното претпријатие за државни патништа не е предвидено проширување ниту менување на сегашната траса.

Во понатамошните активности да се запази ширината на заштитниот појас на регионалниот пат Р1204 (Р-105) согласно член 40 во Законот за јавни патништа ("Сл.Вестник на Р.М." бр.84/08, бр.52/09, бр.114/09, бр.124/10, бр.23/11, бр.53/11, бр.44/12, бр.168/12, бр.163/13, бр.187/13, бр.39/14, бр.42/14, бр.166/14, бр.44/15, бр.116/15 и бр.150/15, бр.31/16, бр.71/16 и бр.163/16), како и да бидат исполнети одредбите од

1

Јавно претпријатие за државни патништа
Република Северна Македонија

ул.Диме Груев бр.14, 1000 Скопје
Република Северна Македонија

Тел: +389 2 3118 044, +389 2 3228 456
Факс: +389 2 3228 535
<http://doosj.mk>

Република Северна Македонија

Јавно претпријатие за државни патништа

член 313 во Правилникот за технички елементи за изградба и реконструкција на патништа ("Сл.Вестник на Р.М" број 110/09, бр.114/09, бр.26/10, бр.124/10, бр.163/10, бр.94/11 и бр.146/11), кој се однесува за најмалото растојание до најблиската званична клучка или друг легален приклучок на прислужно-услуга

Со почит,

Директор
Зоран Ристовски

Изработено: Д.Галичарова
Контролирано/Одобрило: З.Волков

Република Северна Македонија

Министерство за култура

УПРАВА ЗА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

Бр. 17-1518/2
09.04.2019 година
Скопје

ДО
АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА
ПРОСТОРОТ
Плоштад Македонија бр.2
1000 Скопје

Предмет: Доставување на податоци и информации
Врска: Ваш допис бр. 0902-334/1 од 29.03.2019 година

Управата за заштита на културно наследство, орган во состав на Министерството за култура, го разгледа Вашето барање за доставување на податоци и информации за изработка на УПВНМ за електроцентраци од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе тех.бр. E0219 и констатира дека на подрачјето на планскиот опфат нема заштитени добра и добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

Потребните податоци од аспект на заштита на културното наследство во врска со член 65 од Законот за заштита на културно наследство (Сл. Весник на РМ* бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16 и 11/18) е потребно да се вградат во планот.

Со почит,

Директор,

д-р Елеонора Пеширова - Мишевска

Изработил: О. Зорова
Проверил: м-р С. Герасимова - Митеска
Одобрил: м-р В. Јовановска

До: Агенција за планирање на просторот
Плоштад Македонија број 2
Скопје, 1000

бр. 12-в/210
Скопје, 17.04.2019 година

Предмет: Доставување на податоци и информации

Врска: Ваш бр. 0902-334/В од 17.04.2019 година
(~~е-изваикат~~, постапка бр. 21249)

Почитувани,

Врз основа на вашето барање, а согласно член 32 од Законот за просторно и урбанистичко планирање, ве известуваме дека стручните служби во Агенцијата за цивилно воздухопловство ја разгледаа приложената документација/за изработка на

Урбанистички план во населено место за електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе, техбр. Е0219

при што утврдија дека планскиот опфат / објектот се наоѓа во зоната на идниот карго аеродром "Филип Втори – Штил", во тн. конусна рамнина со елевација од 350мнв, односно на 5546м западно од референтната точка на аеродромот, каде што се пропишани посебни услови за градба од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќај.

Врз основа на горе наведеното ве известуваме дека изградбата на предметниот објект може да се планира со одредени услови и ограничувања од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќај поради што е потребно УПВНМ, пред неговото усвојување, да го доставите до Агенцијата за цивилно воздухопловство со барање за издавање на согласност со услови за градба од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќај. Синтезниот план да се достави и во електронска верзија во *.dwg формат / AutoCAD 2011 или постара верзија. Во АУП да има и котирани карактеристичен пресек на објектот / објектите, со приказ на надморската височина на ката +/- 0.00.

За дополнителни информации може да не контактирате на телефон 02/3181-609, секој работен ден од 7.30-15.30 часот.

Ви благодариме на соработката.

Со почит,

Душан Попчевалиев
(по согласување од Директорот
бр. 07.268/Т од 12.02.2016 година)

13 КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА

- Урбанистички план вон населено место за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе;
- Услови за планирање за Урбанистички план вон населено место за изградба на електроцентрали од обновливи извори на енергија, КО Амзабегово, општина Свети Николе со тех. бр. Y06219;
- Одобрена Планска програма со Потврда за заверка од Министерството за транспорт и врски врски Арх. Бр. 24-5838/7 од 23.08.2019 год.;
- Податоци, информации и мислења добиени од стручни служби преку информацискиот систем е-урбанизам;
- Практичен водич кон Директивата за стратегиска оцена на животната средина, Септември 2005, издаден од Владата на Шкотска;
- Насоки за подготовка на стратегиска оцена на животната средина-"Развој на стратегиска оцена на животната средина, Методологија за Планови и Програми во Ирска";
- Преглед на заштитни подрачја во РМ (2008) и Извештај на меѓународен консултант за заштитени подрачја во рамки на УНДП/ГЕФ/МЖСПП проектот: Зајакнување на еколошката, институционалната и финансиската одржливост на системот на заштитени подрачја во Македонија;
- Национални, регионални и локални стратегии, планови, наведени во Поглавје 3.3.;
- Достапни искуства и практики.